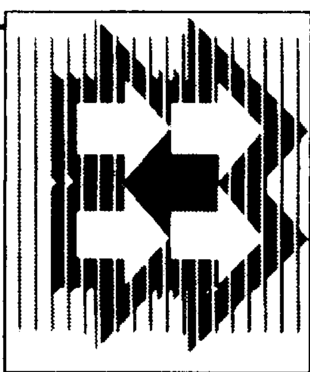

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

ZATERDAG 23 DECEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 302

Servische leiding houdt hen om politieke redenen nog tegen

Serviers willen weg uit Sarajevo

SARAJEVO - Leiders in de Servische wijken van Sarajevo houden grote aantallen vluchtelingen tegen in een poging om veranderingen te krijgen in het Bosnische vredesakkoord. Dit hebben VN-functionarissen vrijdag verklaard.

Duizenden inwoners van de Servische wijken die hun woningen willen verlaten worden teruggestuurd bij controleposten. Ook eisen hun leiders talloze documenten in een poging wijzigingen door te voeren in het vredesakkoord. Krachtens het akkoord van Dayton komen grote delen rond de Bosnische hoofdstad onder het bestuur van de Bosnische moslim-regering. Vanuit die wijken werd Sarajevo drieeneenhalf jaar door Bosnisch-Servische troepen belegerd.

MOEDELOOS

Duizenden Serviërs vrezen voor hun toekomst, ondanks veiligheidsgaranties, en willen zo snel mogelijk vertrekken, zeggen hulpverleners." De mensen zien de (Bosnisch-Servische) legervoertuigen vertrekken en dat maakt ze moedeloos", aldus een hoge westerse hulpverleningsfunctionaris. "Maar ze worden tegengehouden door de autoriteiten die ze gebruiken om druk uit te oefenen op de internationale gemeenschap", zei hij. "Zij (een plaatselijke Bosnisch-Servische leiding) heeft nog niet de hoop opgegeven het Dayton-akkoord terug te draaien of te vertragen, en heeft de bevolking nodig om dit duidelijk te maken", zei een hulpverlener.

De manoeuvre van de Bosnische Serviërs is alleen bedoeld voor de korte termijn. Ze zullen de massale uittocht die het vredesproces danig parten kan spelen niet definitief willen verhinderen. "Als ze eenmaal het politieke spel hebben verloren dan zullen ze hun mensen dwingen te vertrekken, zelfs de weinigen die zouden willen blijven", aldus de functionaris.

Palestijns-Israëlische vrede getekend

BETHLEHEM - Hij, de soldaat van de Israëlische Grenspolitie twijfelde, even toen de Palestijnse jongere hem het vlaggetje aanbood, de Palestijnse vlag nog wel. Normaliter konden zij van die kant stenen verwachten. En nu dat vlaggetje. Ook de Palestijn had even getwijfeld of hij het wel zou doen. Zou dat niet verkeerd kunnen uitpakken. Hij deed het toch, zij deden het allebei toch maar. En zo kwam er op de plaats waar naar men zegt Christus eens geboren moet zijn vrede gesteld tussen twee jongelui. Bij vrede moet er een partij zijn die de eerste stap zet, het aanbieden van de vlag of het geven van een hand bijvoorbeeld, en er moet iemand zijn die die hand aanvaardt, de vlag aanneemt. Zo kan er overal vrede gesloten worden. Niet alleen tussen naties en groeperingen maar vooral tussen eenlingen. Daarvan zingen we zo mooi en daaraan doen we zo weinig.

Ondanks hartewens van bevolking: een wereld zonder drugs

Europa: nog verdeeld over drugs

BRUSSEL - Diplomaten, Europarlementariërs, commissarissen en deskundigen uit de Europese Unie zitten zijn op zoek naar een gemeenschappelijk drugsbeleid. "Onze burgers vragen om een Europa dat vrij is van drugs en verwachten, dat we dit gevecht aangaan", verklaarde Europees commissaris Anita Gradin. Zij erkende dat dit een verlangen is dat over de hele wereld leeft.

De grote geldsommen die nu worden uitgegeven aan de bestrijding van de handel en het gebruik van verdovende middelen en de opvang van verslaafden, zouden aan betere doelen besteed moeten worden, meent zij. Maar over geen enkel ander onderwerp binnen de Unie en daarbuiten lijkt zo verschillend te worden gedacht als over de aanpak van drugs, waarbij het "afwijkende" Nederland met zijn koffieshops vaak onder zwaar vuur ligt. Frankrijk weigert ondanks handtekeningen onder internationale verdragen zijn grenzen te openen uit vrees voor een invasie van verdovende middelen uit het liberale Polderland waar drugs als zoete broodjes over de toonbank gaan. Pikant detail: Van de 57 ton cannabis die de Fransen vorig jaar in beslag namen, kwam elf ton uit Spanje en 0,8 ton uit Nederland.

EUROPEES HUIS

Wetgeving over en bestraffing van drugsgebruik en handel verschillen hemelsbreed per lidstaat, blijkt uit onderzoek van de Europese commissie. Een echte gemeenschappelijke politiek op dit terrein lijkt net zover weg als het Europa-huis dat de Duitse bondskanselier Kohl wil bouwen. Gradin gaf zelf aan, hoeveel moeite en tijd het Europa heeft gekost om Europol, de gemeenschappelijke politieorganisatie, op te zetten die zich vooral moet bezig houden met de bestrijding van internationale drugshandel. Nog steeds is Europol grotendeels vleugellam door onderlinge twisten (met de Britten aan het ene eind en Nederland aan het andere), waar "een burger geen biet van snapt", constateerde de geërgerde commissaris, die hoopt dat de EU-leiders gaan vinden.

Ook heeft het jaren geduurd voordat het Europees drugsobservatorium in Lissabon van de grond kwam. Hier wordt alle informatie over drugs en drugsverslaving verzameld. En nog klaagde directeur Estievenart van het instituut tijdens de conferentie in Brussel over gebrek aan betrouwbare gegevens, die de lidstaten zelf zouden moeten aanleveren. Hij deed een dringende oproep informatie te verschaffen waardoor de situatie in de Europese lidstaten gemakkelijker vergelijkbaar wordt. Het onderlinge wantrouwen is nog zo groot, dat maar weinig landen, als ze al goede statistieken hebben, dit gevoelige materiaal beschikbaar stellen. Toch kon hij signaleren dat na een korte periode van teruggang sinds het begin van de jaren negentig de drugs weer in opmars zijn, waaronder de nieuwste generatie, XTC.

HARD NODIG

Uit de ontwikkelingen die zowel de drugseenheid van Europol als het observatorium schetsen, blijkt dat de lidstaten het niet zonder elkaar kunnen in de strijd tegen drugshandel en -verslaving. Een betere internationale samenwerking is bitterhard nodig om het tij te keren, verklaarde Emanuele Marotta van de drugseenheid. "De beschikbaarheid van drugs in de lidstaten zal in de komende jaren niet afnemen", waarschuwde hij. "De enorme winsten die criminele organisaties maken, zijn een grote stimulans om door te gaan met de handel en het witwassen van drugsgeld. Ze zullen blijven investeren in nieuwe smokkelmethodes, waarbij ze inventief gebruik maken van legaal gevestigde import- en exportbedrijven."

Hutu-guerrilla trekt moordend rond

Veel doden in Burundi

BUJUMBURA - Gewapende groepen van Hutu-guerrillastrijders hebben bij verscheidene incidenten in de omgeving van de hoofdstad van Burundi meer dan dertig mensen vermoord. In een noordelijke provincie is de gouverneur om het leven gekomen, meldde de staatsradio vrijdag.

Radio-Burundi zei dat de "bendes" donderdag meer dan dertig mensen hebben vermoord in het dorp Mukmike ten zuidoosten van Bujumbura. De aanvallers, afkomstig uit naburige dorpen, hebben in Rukina Hill vijftig huizen platgebrand en meer dan zeventig koeien gestolen. Regeringstroepen hebben later het meeste vee teruggehaald.

Gewapende Hutu's maken ook de heuvels rond de hoofdstad onveilig. De radio meldde er niet over maar gedurende de nacht was als gewoonlijk schieten te horen. De zender meldde tevens dat "onbekende criminelen" gouverneur bede Nzobonimpa van de onrustige noordelijke provincie Ngozi donderdag hebben doodgeschoten. Er zijn verder geen bijzonderheden over de aanslag.

In Ngozi woedt een burgeroorlog tussen het door Tutsi's geleide leger en rebellen van de Hutu-meerderheid, waarbij of afgelopen twee jaar meer dan 100.000 doden zijn gevallen. Veel slachtoffers zijn burgers. Internationale hulporganisaties hebben hun buitenlandse medewerkers voor de feestdagen teruggetrokken uit Burundi wegens de toenemende onveiligheid. Ze zullen in januari beslissen of zij terugkeren.

Vervolging christenen in China toegenomen

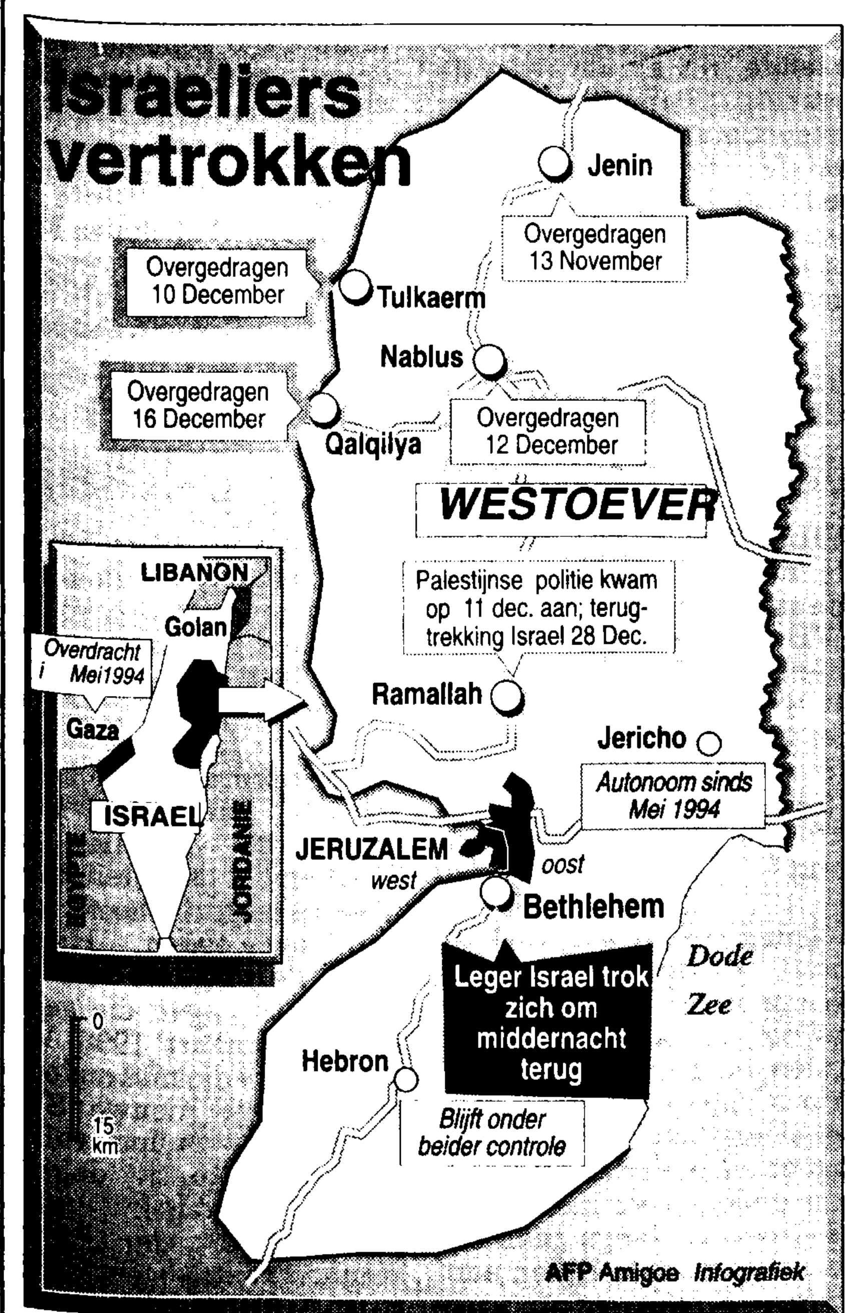
Godsdienst gevaarlijk

PEKING - De vervolging van ondergrondse christenen in China is de afgelopen twee jaar toegenomen. De Chinese regering beschouwt "alle gelovigen, en christenen in het bijzonder, als potentiele veiligheidsrisico's". Dat heeft de Amerikaanse mensenrechtenorganisatie Human rights watch/Asia vrijdag bekendgemaakt.

Sinds de macht van de communistische ideologie in China afneemt, is de interesse voor godsdiensten in dat land toegenomen. Volgens de mensenrechtenorganisatie leeft bij de Chinese regering de overtuiging dat "vijandige elementen van buiten" samen met Chinese dissidenten religie gebruiken om "China te destabiliseren en de regering omver te werpen".

In januari 1994 moesten alle religieuze organisaties in China zich laten registreren. Door deze maatregel staan de religieuze gemeenschappen onder controle van de regering, tenzij ze hun activiteiten ondergronds organiseren. In dat geval kunnen gelovigen worden beboet of gearresteerd. Naar schatting 10 miljoen Chinezen bezoeken de ondergrondse kerken.

De mensenrechtenorganisatie wil dat de internationale gemeenschap druk uitoefent op China om een grotere godsdienstvrijheid toe te staan.

De blauwe en witte vlag met de ster van David ging donderdag omlaag voor de laatste keer in Bethlehem, een paar uren voordat Israel zich moest terugtrekken uit deze historische stad. Het gezag ging over in handen van de Palestijnse autoriteit van Yasser Arafat.

Dodental van Peshawar-aanslag verder gestegen

Politie: Nog geen spoor daders

PESHAWAR - Bij de bomaanslag donderdag in de plaats Peshawar in noordwest-Pakistan zijn ten minste 36 doden en meer dan honderd gewonden gevallen. De politie heeft nog geen spoor van de daders

De politie loofde vrijdag een miljoen rupees (50.000 gulden) uit voor inlichtingen die kunnen leiden tot de arrestatie van de daders van de aanslag met een autobom. De bom explodeerde in een drukke winkelstraat in Peshawar, nabij de grens met Afghanistan. De kracht van de ontploffing was zo groot dat tientallen voertuigen beschadigd raakten en talrijke winkels in brand vlogen, meldden getuigen. De meeste slachtoffers konden niet worden geidentificeerd.

FUNDAMENTALISTEN

De Pakistaanse politie verdenkt zowel Afghaanse groepen als Egyptische fundamentalisten. De laatsten dreigden Pakistan vorige week dat het duur zou betalen indien het voortgaat activisten van de Egyptische Moslim-broederschap naar Egypte uit te wijzen. De regering in Islamabad zegt tien fundamentalisten te hebben uitgeleverd aan Caïro nadat beide landen in 1994 een verdrag ondertekenden.

Politiecommissaris Masood Shah zei dat het ook een wraakactie kan zijn door Afghaanse groepen. "Wij hebben onlangs acht groepen opgerold, alle Afghaans, die hebben bekend betrokken te zijn geweest bij eerdere bomincidenten", zei hij. Daaronder zouden aanhangers kunnen zijn van de Afghaanse president Rabbani, die Pakistan ervan beschuldigt zijn rivalen van de Taliban-militie te steunen. Islamabad ontkent deze beschuldiging.

In Peshawar woont een grote groep Afghaanse vluchtelingen sinds het begin van de oorlog in hun land, bij de invasie van de Russische troepen in 1979.

Wetenschapper Molnar over Drie wijzen

Ontdekking Jezus na Jupiter-verduistering

LONDEN - De Drie wijzen die de pasgeboren Jezus eer bewezen in Bethlehem, waren naar de stal geleid door een verduistering van de planeet Jupiter door de maan. Dat beweert een Amerikaanse astronoom in de New Scientist. Volgens het klassieke Kerstverhaal van de evangelist Matteus werden de wijzen door een ster gegidst.

M. Molnar, astronoom aan de universiteit van Jersey, combineerde sterrenkundige gebeurtenissen uit de tijd van de geboorte van Jezus met astrologische symboliek op Romeinse munten. Bovendien vond hij in oude geschriften aanwijzingen van twee verduisteringen van Jupiter - volgens de Romeinen de planeet van koningen en keizers - door de maan. Die zouden in maart en april van het jaar 6 voor Christus plaats hebben gehad. Molnar concludeert dat Jezus op 20 maart in 6 voor Christus is geboren.

De New Scientist vindt dat de stelling van Molnar door de grondigheid van zijn onderzoek naar historische bronnen sterker staat dan bedenkers van eerdere theorieën over de ster van Bethlehem.

Er zijn al langer theorieën over het jaar waarin Jezus waarschijnlijk is geboren. Door een fout in de Middeleeuwen bij het berekenen van de jaartelling moet de geboorte waarschijnlijk in 4 of 6 voor Christus worden gesitueerd.

Spaanse officier slachtoffer van autobomaanslag

LEON - Een explosie van een autobom in de noordspaanse stad Leon heeft vrijdag het leven gekost aan een officier uit het Spaanse leger. Zijn vrouw en dochter raakten bij de aanslag zeer ernstig gewond.

De bom zat verstopt in de auto van majoor Luciano Cortizo Alonso, een commandant van de artillerie. De auto stond geparkeerd in het centrum van de stad. De ontploffing deed zich voor toen het drietal in het voertuig stapte. Het is niet direct duidelijk wie voor de aanslag verantwoordelijk is, maar hij deed sterk denken aan de aanslagen van de Baskische afscheidingsbeweging ETA. Het is de derde aanslag in Spanje binnen een periode van drie weken.

Landsradio grijpt terug naar het verre verleden

WILLEMSTAD - Er is momenteel nogal veel te doen over een landsbesluit, dat in 1955 werd uitgevaardigd en regelingen bevat waar de radiostations zich aan moeten houden. In de loop der jaren vervaagden deze regelingen, in feite zijn ze niet eens praktisch meer noch gemakkelijk uitvoerbaar. Maar de Landsradio en minister Leo Chance van Telecommunicatie lijken vastbesloten dit 40 jaar oude landsbesluit weer te willen implementeren. Het vreemde is echter, dat slechts enkele regelingen uit de betreffende landsverordening worden gelicht en andere kennelijk niet voor toepassing in aanmerking zullen komen.

Twee zaken willen Landsradio en Chance persé geimplementeerd zien: ten eerste dat de radiostations zijn bemand en ten tweede dat de klassieke muziek weer zijn intrede doet.

De eis voor het bemannen van de radiozenders houdt in, dat elk station tenminste tien minuten per uur wijdt aan het gesproken woord. Dat houdt in: redevoeringen, causerieen, hoorspelen, cursussen, nieuwsuitzendingen, reportages en godsdienstuitzendingen. Hieronder worden niet begrepen: de aankondiging van programmapunten, alsook de reclameboodschappen.

Naar de Amigoe verneemt is al een radiozender uit de lucht gehaald, die constant alleen maar muziek speelde. Zonder aankondigingen, zonder station breaks, zonder tijdsein, kortom zonder de aanwezigheid van een omroepkracht. Het is overigens terechte actie: wie geen radiostation op een juiste wijze kan exploiteren, moet de vergunning teruggeven.

Het andere punt, dat Landsradio en Chance geimplementeerd willen zien, is de bepaling uit het Landsbesluit houdende algemene bepalingen van de 15e oktober 1955 ter uitvoering van artikel 2 van de Telegraaf- en Telefoonverordening 1909, namelijk de verplichting, dat elk station tien minuten van elk heel uitzenduur wijdt aan klassieke of semi-klassieke muziek, met dien verstande dat de klassieke muziek tenminste een-derde deel daarvan uitmaakt.

Tijdens de Statenvergaderingen, waarbij de begroting van Telecommunicatie werd behandeld, heeft minister Chance nadrukkelijk verklaard, dat ook deze verplichting dient te worden nagevolgd. ``Ik hou zelf niet van klassieke muziek, maar regel is regel," voegde de bewindsman eraan toe in een intussen bekend geworden uitspraak .

VREEMD

Het vreemde van de zaak is, dat diverse andere bepalingen uit hetzelfde Landsbesluit van 15 oktober 1955 echter niet zullen worden geimplementeerd. De bevoegde instanties zien kennelijk zelf in, dat dit totaal geen zin heeft en bovendien erg onpraktisch is. De vraag blijft echter onbeantwoord waarom het artikel over de klassieke muziek uit de stoffenla moet komen.

Het Landsbesluit uit 1955 telt in totaal 9 artikelen. Artikel vier bepaalt, dat ``uitzendingen van partijpolitieke aard niet mogen plaats vinden, tenzij overeenkomstig nader bij beschikking van de minister van Justitie vast te stellen regels". Het kon niet worden achterhaald of de minister van Justitie in het verleden inderdaad richtlijnen heeft vastgesteld voor het uitzenden van partij-politieke programma's. Dit is trouwens een bepaling, die ook geldt voor TeleCuracao. Hierbij gaat het strikt om programma's van politieke partijen. Die zijn te horen op de radio, niet op de televisie. Alleen tijdens de verkiezingscampagnes krijgen de politieke partijen zendtijd op de plaatselijke televisie. De vraag is of de radiostations met het uitzenden van de politieke partijprogramma's geen overtreding begaan.

Een andere bepaling uit het meergenoemde Landsbesluit bepaalt namelijk, dat van "geschreven woord uitzendingen" de teksten drie dagen vóór de uitzending moeten worden ingeleverd bij het plaatselijk hoofd van de politie, dus de gezaghebber. Van deze tekstcontrole zijn nieuwsuitzendingen, gewijde redevoeringen en reportages uitgesloten.

ADVIESRAAD

Artikel vijf van het betreffende Landsbesluit spreekt over de Radio Adviesraad. Daaraan moeten de radiostations tenminste een week van tevoren, hun programma's bekend maken. Tevens is de bepaling in artikel vijf opgenomen, dat de radiostations een programmablad moeten uitgeven om hun programma's aan het publiek bekend te maken.

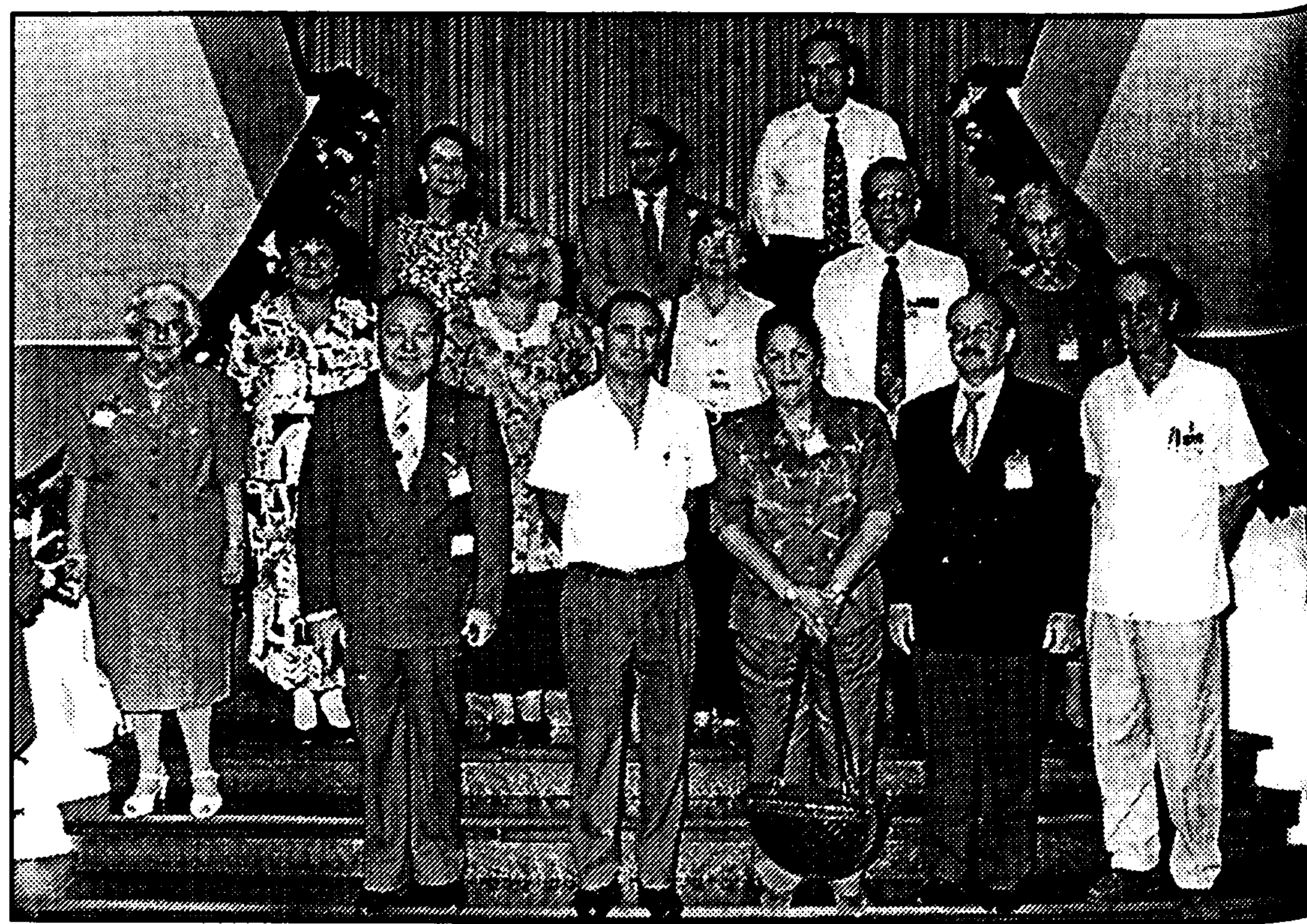
Aan deze verplichting zijn diverse regels verbonden, zoals: de nauwkeurige tijden waarop ieder programma wordt uitgezonden; ten aanzien van het gesproken woord de namen van de sprekers en het onderwerp dat ze behandelen; voor wat betreft de godsdienstige uitzendingen de kerkelijke gezindte die ze verzorgt; ten aanzien van hoorspelen de juiste titel, de auteur en de namen van de uitvoerenden; voor wat de klassieke muziek betreft: de titels van de nummers die ten gehore zullen worden gebracht en de namen van de componisten, alsook van levende muziek: de namen der uitvoerenden, waaronder te verstaan: de orkesten, koren, dirigenten en solisten; en tenslotte ten aanzien van de semiklassieke muziek, populaire muziek en dansmuziek de aanduiding waaruit blijkt tot welke categorie de ten gehore te brengen muziek behoort.

Het is meer dan een mondvol. Belangrijk is, dat vandaag-de-dag de toepassing van veel van deze bepalingen een ondoenlijke zaak is geworden. Waarom dan de klassieke muziek-bepaling eruit gelicht? Landsradio zou er goed aan doen aanbevelingen te doen voor nieuwe, aan de moderne tijd aangepaste regelingen, die redelijker zijn, praktisch uitvoerbaar, het luistergenot bevorderen en het land- en eilandsbelang dienen. Het plotseling implementeren van een deel van het Landsbesluit van 1955 heeft, met uitzondering van de bepaling over het bemannen van radiostations, totaal geen zin.

Radio's vragen om uitstel bepalingen

WILLEMSTAD - Diverse radiostations hebben in een brief aan de Landsradio en minister Leo Chance, gevraagd om uitstel over de wederinvoering van de bepaling over het verplicht spelen van klassieke muziek. De radiostations hebben uitstel van zes maanden gevraagd. Gedurende deze periode zullen ze actie ondernemen om de bevoegde instanties en autoriteiten tot andere gedachten te brengen.

Donatie Isla voor sociale groeperingen

WILLEMSTAD — Behalve dat de Refineria Isla (Curazao) S.A. de zaken behartigt van de PDVSA, voldoet het bedrijf ook aan haar sociale plicht van medeburger en geeft dan ook regelmatig donaties aan allerlei maatschappelijke instellingen.

Jaarlijks krijgt het bedrijf vele verzoeken om steun binnen en telkens weer is het moeilijk om te kiezen aan welk project ondersteuning zal worden gegeven, maar er zijn ook organisaties die jaarlijks op dc steun van Refineria Isla kunnen rekenen.

Dat zijn het Prinses Wilhelmina Fonds, het Prinses Beatrix Fonds, Stichting Jeugdzorg Curaçao, de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg, Ayduo Social Kòrsou, het Mgr. Verriet Instituut, de Curaçao Lions Club voor zijn Bon Bisiña-campagne, het Rode Kruis afdeling Curaçao, de Curaçaose Hartstichting en de Nierstichting Curaçao.

Vertegenwoordigers van deze organisaties hebben op dinsdag de donaties ontvangen uit handen van algemeen directeur Javier Hernández.

Op de foto: de vertegenwoordigers van de diverse sociale groeperingen met de heer Hernandez.

Gedeputeerde Rafaela: `Geen reden voor paniek'

Lesmateriaal basisscholen arriveert volgende maand

WILLEMSTAD — Volgens gedeputeerde Magda Rafael van Onderwijs, Sport en Cultuur hoeft geen paniek te ontstaan voor wat betreft de beschikbaarheid van lesmateriaal voor de openbare basisscholen. "In eerste instantie zou de zending in oktober op Curaçao aankomen, maar dat is helaas uitgesteld tot januari." Weliswaar toont de bewindsvrouw begrip voor de onvrede van de leerkrachten, maar ze hoopt dat die nog enig geduld kunnen betrachten. Voorts wordt er nog steeds gezocht naar een oplossing voor het tekort aan schoolmateriaal en leerkrachten.

Dit was een van de vele punten die de gedeputeerde aansneed tijdens haar pesconferentie donderdag op het kantoor van het bestuurscollege. Ze nam de gelegenheid te baat om een soort evaluatie te geven van haar eerste half jaar als lid van het huidige eilandsbestuur.

Wat betreft het gebied van onderwijs zei ze bij voorbeeld ook dat er een projectleider zal moeten worden aangesteld voor de introductie van de basisvorming in het voortgezet onderwijs. Dat een visitatiecommissie van het departement van Onderwijs een prognose moet gaan maken over hoeveel leerkrachten er in het jaar 2000 nodig zullen zijn en hoe dat aantal gehaald kan worden.

Er lopen reeds 3 projecten om meer onderwijzers te kweken of aan te trekken. Zoals een protocol getekend met Rotterdam dat gericht via het banenpoolsysteem zal zoeken naar Antilliaanse leerkrachten in de Nederlandse stad om op Curaçao te komen werken en ook om een soort technische bijstand te geven over de ontwikkelingen binnen het onderwijs.

"Maar het gaat niet alleen om het aantal, ook het imago van een leerkracht moet aantrekkelijker worden", ging Rafael verder en noemde bij voorbeeld een prettiger werksfeer, meer mogelijkheden tot studie om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in onderwijsland en meer vooruitzichten voor leerkrachten in het algemeen.

Wat betreft de tweetaligheid zit de Curaçaose overheid op dezelfde lijn als de centrale regering. Papiamentu als instructietaal en een internationale taal, zoals het Nederlands, om verder te kunnen studeren. Wat betreft het tarief voor water en elektriciteit voor de scholen: daar is al maanden geleden overleg met gedeputeerde Demei over gevoerd en ``die heeft ook oor voor het probleem van een te hoge prijs voor de scholen, maar de oplossing ligt niet voor het oprapen. Natuurlijk is het niet de bedoeling dat de scholen 's avonds het licht uitdoen voegt de gedeputeerde er aan toe, wijzend naar het probleem van de inbraken.

Wat betreft de poot cultuur van haar portefeuille noemde Magda Rafael als lichtpuntje de bibliobus die onlangs kon worden aangeschaft. Ze beschouwde het ook als positief dat het KABNA als voorwaarde voor verdere (mede)financiering heeft gesteld dat er een duidelijk cultuurbeleid op tafel moet komen, inclusief een plan hoe dat beleid moet worden ingevuld. Een dergelijk beleidsplan zal trouwens ook voor wat de sport betreft, moeten kunnen worden overlegd alvorens KABNA nieuwe projecten zal gaan bestuderen.

De gedeputeerde besloot haar persconferentie met iedereen prettige dagen toe te wensen en de ouders op het hart te drukken goed op de kinderen te letten wanneer die bij voorbeeld vuurwerk afsteken of op straat zijn in deze tijd wanneer de kans op auto-ongelukken groter is dan normaal.

OPINIE

Door Ronnie Rens sr

Net zoals in koude streken de lente het begin aanduidt van nieuw leven en begin, zo wijst de Kerst ons de weg naar verheven beginselen, die mensen aaneenbinden tot één grote familie. De kerst heeft zelfs iets zeer aparts over zich, dat niet in woorden is samen te vatten en ook niet door welk jaargetijde dan ook wordt geevenaard. Het is de tijd van innerlijke rust, vrede tussen mensen, goedhartigheid, geefsheid. Een onmiskenbare trend van de laatste jaren is, dat het zo diep ingewortelde Sinterklaas duidelijk terrein verliest aan de kerst. Het is tijdens deze laatste periode dat mensen, vrijwel overal ter wereld, nu meer geschenken uitwisselen dan met Sinterklaas. Dat komt niet, omdat de mensen christelijker worden of doordat de commercie het volk daarvan heeft kunnen overtuigen, maar doordat de diepere zin van de kerst nu in bredere kring tot het individu doordringt. Dat is een verheffend en verkwikkend lichtpunt in deze tijd van de historie. Tussen landen bestaan onenigheden, intern binnen landen idem, om niet te spreken van meningsverschillen, die soms binnen één en dezelfde groepering of zelfs familie en eigen huisgenoten, op het scherp van de snede worden uitgevochten. Ondanks alle verdeeldheid die er heerst worden toch in deze tijd bewuste pogingen gedaan, door miljoenen mensen, om nader tot elkaar te komen en meer begrip voor elkaar op te brengen.

Het is een onverklaarbaar gevoel, dat de kerst omgeeft Er bestaat in deze tijd een nauwere band tussen mensen dan anders. In bepaalde landen is zelfs uitgerekend, dat zich tijdens de kersttijd minder verkeersongelukken voordoen dan gedurende de rest van het jaar. Dit wijst op grotere verdraagzaamheid, inderdaad: de tolerantie waar nu zoveel over te doen is. Het duidt ook op het in sterkere mate de zin van het leven en dat van anderen inzien. Want dáár gaat het in het leven van alledag om: de relatie tussen mensen. Zolang die beseffen en leren op de juiste wijze met elkaar om te gaan, zal veel narigheid uit de wereld verdwijnen. Op de dag van vandaag worden - volgens telling van de Verenigde Naties - in ruim 32 landen allerlei grote en kleine burgeroorlogen uitgevochten, interne gewapende conflicten die alleen ontstaan zijn, doordat mensen elkaar niet meer liefhebben maar zelfs intens haten.

De kerst dient ons tot andere, betere gedachten te brengen. Niet voor niets heeft de Schepper deze periode kennelijk doen ontstaan. De kerst moet dienen om ons ervan te overtuigen, dat de verhoudingen met anderen beter kunnen en ook ook beter moeten. Het is mijn inige wens, dat de diepere zin van de Kerst bezit van ons neemt en wij ernaar handelen, niet alleen nu, maar ook in volgende jaren en al die jaren die daarna komen.

Stichting om lezen te bevorderen

WILLEMSTAD — Elsie Smith, hoofd van het Monseigneur Niewindt College, ondertekende donderdag bij notaris Alexander de akte van de 'Fundashon pa stimula lesamentu'. Daarmee werd zij voorzitter van een stichting die in het leven is geroepen met als doel het oprichten van een lees-o-theek om het lezen te bevorderen en te stimuleren gedurende en na de schooltijd.

Onderwijzeres Glenda Leito, secretaris van de nieuwe stichting, keek toe. Het derde en laatste bestuurslid is penningmeester Michael Schoop.

Medewerkers Kerskrant

DEZER DAGEN werd de traditionele Kerstbijlage van de Amigoe verspreid. Aan deze speciale editie van zestig pagina's werkten mee met redactionele bijdragen:

Nel Casimiri, Ronny Rens jr., Eef Hermers. May Voges, Mike Willemse, Aida Jaber, Wim Baart, Ithel Brute, Heleen Bongers, Ieteke Witteveen, Jan Landsman, Bernard Buddingh, Cor Swanenberg, Elisbeth Hartog, H. Eggink, Toon van Dongen, Rudolf de Wit, Jules Welling, René Römer, Jeffrey Sybesma, Henk de Beijer, Sydney Kock, Nel de Jong, Wim van Dijk, R.H. Nooijen, Henry Habibe, Marius Bremmer Irene Braakman, Pim Heuvel en Wim Rutgers.

Eindredactie: Norbert Hendrikse

Tekeningen: George Lichtveld en Nelleke de Laat.
Foto's: Ronny Smiet, Carlos Tramm en Paul van Driel.

Layout: Solange Isselt, Carlo Gilmore en Joël Labadie

Typesetting: Freddy Lasten

Advertentie-acquisitie: Viola Bernardus, Yolène Hollander en Jos van der Schoot

Etentje voor winnaar Kerstpuzzel

PUZZELAARS kunnen hun hart ophalen met de Kerstkruiswoordpuzzel die is opgenomen in de speciale Kerstbijlage van de Amigoe die dezer dagen werd verspreid. Onder degenen die een juiste oplossing hebben ingestuurd zal een waardebon van f. 150.- worden verloot te besteden bij Restaurant Fort Nassau. Inzendingen moeten wel voor 10 januari worden ingeleverd bij het Amigoe-kantoor. De winnaar op Aruba krijgt een waardebon ter waarde van f. 150- te gebruiken bij Restaurant Steak 5.

Rectificatie

IN DE Kerstbijlage van de Amigoe zijn per abuis een aantal namen van medewerkers weggevallen. Het reisverhaal over de Blue Ridge Mountains werd geschreven door Irene Braakman. Het verhaal: Kalakuna is van de hand van de heer H. Eggink. Onze excuses voor deze ommissie. Red. Amigoe

Gezinsleden SVB houden voorlopig recht op pp-kaart

WILLEMSTAD — Omdat de nieuwe wet voor het meeverzekeren bij de SVB van gezinsleden niet meer per 1 januari 1996 in werking treedt, heeft de dienst Sociale Zaken de geldigheidsduur van de pp-kaarten voor betreffende gezinsleden verlengd.

Degenen van wie de ziektekaart in verband met de voorgenomen nieuwe wetgeving zou komen te vervallen, hebben toch recht op gratis medische zorg. De personen die in aanmerking komen voor verlenging van hun pp-kaart kunnen sinds 19 december langs gaan bij de dienst Sociale Zaken aan de Schouwburgweg z/n voor het invullen van een werkgeversverklaring. Een ander adres waar zo'n verklaring kan worden afgehaald, is BZV, het Buro Ziektekosten Voorzieningen in de nieuwe markt in Punda lokaal 27 en bij het hulpkantoor te Banda Bou. Met ingang van 2 januari moet men zich met de ingevulde lijst bij het kantoor van de BZV vervoegen.

De kantooruren zijn van acht tot vier. Men moet tevens de vervallen pp-kaart en het identiteitsbewijs van het gezinshoofd kunnen overleggen. Hierna wordt de pp-kaart voor een ander vervangen die geldig is tot 31 maart 1996. Voor pp-houders die niet onder de toekomstige nieuwe SVB-verzekering zullen vallen, blijft de situatie ongewijzigd. Hieronder vallen bijvoorbeeld de onderstandtrekkers, mensen die recht hebben op een ouderdomsuitkering en die niet uit andere hoofde verzekerd zijn en personen die geen vast werk hebben. Ze moeten periodiek hun pp-kaart bij de dienst laten verlengen.

Kansloos door onderwijsachterstand

Dominicaanse tieners op Curaçao worden aan hun lot overgelaten

WILLEMSTAD — Na de publikatie van enkele maanden geleden over uitsluiting van Dominicaanse kinderen in het onderwijs is de situatie nog steeds verre van rooskleurig. Een paar scholen hebben ongeveer dertig kinderen toegelaten, waarvan één basisschool een totaal van twintig. Maar de scholen blijven ze weigeren, omdat deze kinderen vanwege de taal niet mee kunnen in het Antilliaanse onderwijs dat gestoeld is op de Nederlandse taal. Deze problematiek beperkt zich niet alleen tot de kleuters, maar heeft zich inmiddels uitgebreid naar de veertien- en vijftienjarigen van Dominicaanse afkomst.

Deze jongeren worden veelvuldig op straat gesignaleerd. Ze kunnen niet naar school omdat ze niet meer in het regulier onderwijs passen.

Nepomuceno is in eerste instantie niet geneigd gedetailleerde informatie over deze groep te geven. Hij gelooft dat de Dominicaanse gemeenschap hem het niet in dank zal afnemen als hij de vuile was buiten hangt. Maar later in het gesprek wil hij toch wat meer kwijt. Dit verschijnsel baart hem grote zorgen. "Soms zie je die kinderen, jongens en meisjes van amper 14, 15 en 16 jaar tot diep in de nacht op straat rondlopen. Ik ken ze, dus ik zie ze ook" Nergens is er controle te bespeuren, noch door de overheid noch door de ouders. "We voelen daarom een groot gemis aan een instantie, die zich specifiek bezig houdt met jongeren in achterstandssituaties". Hij denkt dat hij met het signaleren slechts het topje van de ijsberg licht. "Er moet snel iets gebeuren, anders loopt de situatie uit de hand", zegt Nepomuceno.

ARMOEDE

De ouders (meestal alleenstaande moeders) werken voor een karig loon en leven in armoedige omstandigheden. En verder het bekende liedje: ze zijn weinig thuis en hebben nauwelijks tijd voor hun kinderen. Het volgen van onderwijs vinden ze vaak van ondergeschikt belang. Hierdoor worden de kinderen die nog in de schoolbanken moeten zitten, aangespoord er wat bij te gaan verdienen. Meestal komen ze in snacks en nightclubs terecht. De comité-leden hebben al diverse gesprekken met de ouders gevoerd en allerlei suggesties gedaan tot en met het - desnoods - terugsturen van de jongeren naar Santo Domingo. Dit stuitte begrijpelijkerwijze op verzet van de ouders, die vinden dat de kinderen bij hun moet blijven.

ONBEGRIP

Nepomuceno juicht het initiatief van het Eilandsraadslid Magali Jacoba toe om de Dominicaanse gemeenschap te helpen integreren in de Curaçaose samenleving. "In het begin stond ik een beetje sceptisch tegenover haar reacties maar dat is inmiddels veranderd. Jacoba is goed bezig. De Dominicaanse kolonie is blij met haar voorstellen om samen te werken met de volwasseneneducatie en om alfabetiseringscursussen in elkaar te zetten. Aan de andere kant heeft de organisatie praktisch geen contact met de gedeputeerde van onderwijs. Volgens de woordvoerder van het Dominicaans comité moet dit echter gezien worden als slechts een eerste stap. Er moet nog veel gebeuren voordat er echt sprake zal zijn van integratie en ook acceptatie. Aan dat laatste mankeert zo het een en ander.

Dominicaanse burgers worden behandeld als een achtergestelde minderheidsgroep. De lokale bevolking ziet ze liever gaan dan komen. Als er een delict wordt gepleegd en er zijn toevallig mensen uit de Dominicaanse Republiek bij betrokken dan wordt hen in de media de huid vol gescholden en tevens gezegd dat ze op het vliegtuig naar hun land gezet moeten worden. Dit in grote tegenstelling met de manier waarop de lokale bevolking met Venezolanen omgaat, vindt Nepomuceno. Bij de laatste bankoverval werd er uiterst voorzichtig omgegaan met het publiekelijk bekend maken van hun nationaliteit. Meteen na de overval werd er officieus bekendgemaakt dat het Dominicanen waren. Toen men in de gaten kreeg dat het hier om Venezolanen ging, werd dat angstvallig verzwegen, tot en met het politie-bulletin toe, terwijl het voor iedereen visueel duidelijk was dat de misdadigers Venezolanen waren. Er moet meer begrip bij de Curaçaoenaar gekweekt worden voor de Dominicaan, meent de woordvoerder.

Nieuw onderdak bejaarden Villa

WILLEMSTAD — De bejaarden van Villa Maria zitten sinds vrijdag, een paar dagen voor Kerst in een gerenoveerd deel van het sanatorium. De verhuizing vond gisteren op feestelijke wijze plaats met drumbandmuziek van het politie en douane-korps. Er werden toespraken gehouden door onder anderen minister Inderson en gedeputeerde Coffie. Monseigneur Ellis droeg ter deze gelegenheid een kerkdienst op. Op de foto enkele bewoners in feestelijke stemming.

Haven maakt lichte groei door in eerste 9 maanden

WILLEMSTAD - De haven heeft in de eerste negen maanden van 1995 een redelijk positieve ontwikkeling doorgemaakt. Zowel het aantal schepen dat binnengeloodst werd als de vrachtafhandeling laten een groei zien. De enige sector die een daling vertoont is het cruisetoerisme. Dat verklaarde Jan Sierhuis, staff information manager van Curaçao Ports Authority, donderdagmiddag.

Het algemene plaatje is niet ongunstig, aldus Sierhuis. De vrachtafhandeling is in de eerste negen maanden licht gegroeid. De voornaamste groei is waar te nemen in de bulksector.

Alhoewel de vrachtafhandeling redelijk positief verloopt zijn er toch wel enige ontwikkelingen gaande in de wereld, die nauw in de gaten worden gehouden door CPA en Curaçao Port Services. Sierhuis noemt onder andere de steeds grotere container-schepen, die in de regio ingezet worden, en de toegenomen concurrentie van Caribische en Latijnsamerikaanse havens. Velen van hen hebben miljoenen geïnvesteerd in de uitbreiding en upgrading van de containerfaciliteiten. Sierhuis: "Dit kan een negatieve invloed hebben op de Curaçaose haven, als niet op tijd op deze ontwikkelingen wordt ingespeeld." CPA is reeds begonnen met de uitbreiding van de huidige container-terminal en het vergroten van de toegankelijkheid van de Annabaai door middel van de aanschaf van een moderne sleepboot. Verder is CPA bezig de vrachtafhandeling te stroomlijnen door middel van telematica-toepassingen.

De huidige container-terminal werkt reeds op volle capaciteit. Sierhuis: "Er is uitbreiding nodig. CPS heeft extra terreinen nodig om containers te plaatsen. We zijn dan ook bezig het landareaal te vergroten en 200 meter extra kademuur aan te leggen.

CPA en CPS zijn inmiddels gezamenlijk begonnen de marketing van de containerhaven structureel aan te pakken. "Hierdoor is de naamsbekendheid toegenomen en zijn de persoonlijke contacten met de vrachtmaatschappijen uitgebreid en verdiept. Mede door deze activiteiten heeft de Curaçaose haven kunnen profiteren van de zware orkanen die dit jaar het Caribisch gebied geteisterd hebben. Vooral ten tijde van Luis ontweken de vrachtmaatschappijen het oostelijk Caribisch gebied. Het is ons toen gelukt om tijdelijk vracht van Puerto Rico hier naar toe te halen."

CRUISETOERISME

Het afgelopen hoogseizoen (september 1994 tot april 1995) was het slechtste in jaren, aldus Sierhuis. Er was een forse daling te zien in het aantal schepen, maar door de inzet van grotere schepen daalde het aantal passagiers in de eerste negen maanden slechts met 2,5 procent. De verwachting is dat dit jaar tussen de 130.000 en 140.000 cruisepassagiers Curaçao zullen bezoeken.

Volgens Sierhuis verkeert Curaçao in een overgangsperiode. Er worden steeds grotere cruise-schepen gebouwd. De oude schepen, waarvan Curaçao het traditioneel moet hebben, worden uit de vaart genomen. In 1997 treedt het internationale Solas-verdrag (Safety of lives at sea) in werking en vele oude cruise-schepen voldoen niet aan de strengere eisen. De verwachting is dat de oude schepen langzamerhand zullen verdwijnen. Sierhuis: "Het positieve is wel dat de mega cruiseschepen dan deze kant opkomen."

Wel dringt Sierhuis er op aan dat er snel iets moet gebeuren om deze schepen aan te trekken. De *bottleneck* is dat de grote megaschepen de haven niet binnen kunnen varen en dat de verwerkingscapaciteit van de Annabaai beperkt is. "Er moet snel een beslissing vallen over de bouw van de Rif-pier te Otrabanda. Als we tegen het jaar 2000 die faciliteiten niet kunnen aanbieden, zijn de mega-schepen ergens anders. En dan wordt het moeilijker ze naar Curaçao te halen."

De vooruitzichten voor het komende laagseizoen zien er ook niet gunstig uit. De Seawind heeft dit jaar minder reizen naar Curaçao geprogrammeerd en de Ocean Breeze doet volgend jaar onze haven niet meer aan. "In de afgelopen jaren waren dat onze beste klanten."

Positief is wel dat volgend jaar ook het zusterschip van The Legend of the Seas, The Splendour of the Seas naar Curaçao komt. Ook staat tegen het eind van het hoogseizoen, in april, een bezoek van de Inspiration op het programma.

The Legend of the Seas heeft nu bewezen dat mega cruiseschepen de haven kunnen binnenvaren en hier afgehandeld kunnen worden. De Inspiration is korter maar beduidend hoger dan The Legend of the Seas. Ook haar passagierscapaciteit is veel groter. De Inspiration kan 2.600 passagiers vervoeren, The Legend of the Seas daarentegen 1.800.

Carnival Cruise Line, waartoe de Inspiration behoort, is de grootste cruisemaatschappij ter wereld. Carnival lijkt met belangstelling de ontwikkelingen in Curaçao te volgen. Tijdens de onlangs gehouden cruiseconferentie in het ITC werd een zware delegatie gestuurd onder leiding van eigenaar Mickey Arison. Sierhuis is wel van mening dat de naamsbekendheid verbeterd moet worden wil Curaçao Carnival naar het eiland halen.

IMF-overleg nog niet afgerond

WILLEMSTAD - Hoewel bij de besprekingen van de afgelopen dagen grote vooruitgang is geboekt met de op bezoek zijnde IMF-delegatie, is het overleg over de stand-by arrangement nog niet afgerond. Naar de Regerings Voorlichtings Dienst vrijdag meedeelde, is afgesproken, dat voortzetting van de gesprekken begin volgend jaar zal geschieden.

Om voor een stand-by arrangement in aanmerking te komen en een adequate implementatie van het Structureel Aanpassings Programma ter sanering van de overheidsfinancien te garanderen, dient zowel de centrale regering als het bestuurscollege van Curacao aan een aantal voorwaarden te voldoen. Regering en eilandsbestuur zijn nu doende de voorwaarden te scheppen om op korte termijn aan de gestelde voorwaarden te voldoen, maakte de RVD verder bekend.

Tijdens de besprekingen over het Structureel Aanpassings Programma is overigens al behoorlijke vooruitgang geboekt. Het gaat hierbij over het door de overheden te voeren economische beleid voor de komende jaren.

De regering verwacht, dat op korte termijn zal kunnen worden voldaan aan de door het IMF gestelde voorwaarden, zodat begin volgend jaar een aanvang kan worden gemaakt met de invoering van het Structureel Aanpassings Programma., meldt de RVD.

Spoedig besluit over gevangenis op Bonaire

= van onze correspondente =

DEN HAAG/KRALENDIJI - Minister Voorhoeve zal o zo korte termijn een positie besluit nemen over uitbreid ing en verbouwing van he huis van bewaring t Bonaire.

Dit deelde hij woensdag me tijdens het wekelijkse vra genuurtje van de Tweed Kamer. De discussie gin voornamelijk over de gevan genis te Curaçao, maar oo het gevangeniswezen van d hele Nederlandse Antille kwam ter sprake.

Bij het KabNA is inmiddel een projectdossier over he Huis van bewaring o Bonaire ingedienc Voorhoeve erkende het drin gende karakter van uitbrei ding en verbouwing van d lokaliteiten op Bonaire e zal de zaak daaror bespoedigen. Sommige noemen de situatie o Bonaire nog schrijnend dan die op Curaçao.

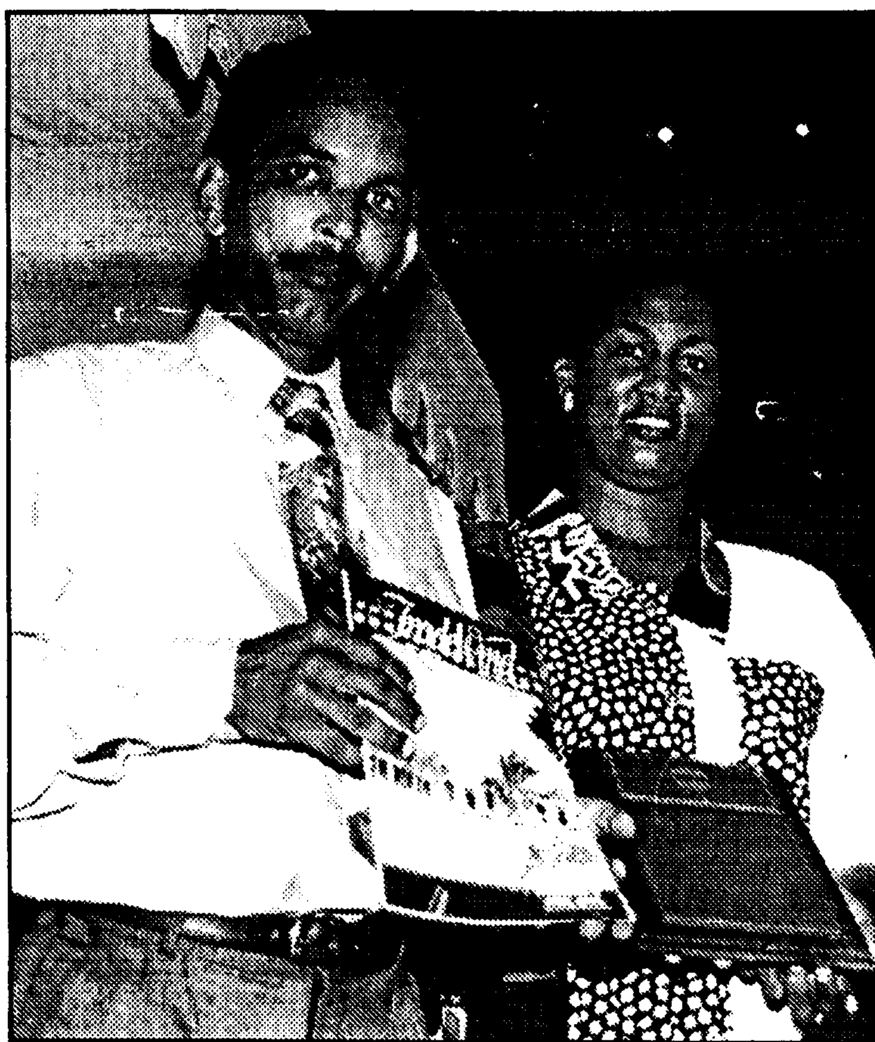
Schaatsparade

WILLEMSTAD — Tussen 19.00 uur en middernacht wordt een stuk van de Ontarioweg, hartje Saliña, omgetoverd tot een reusachtige rolschaatsbaan. Leuk voor kinderen, gratis toegankelijk, veilig en zowel milieu- als oudervriendelijk.

Het deel van de straat is ter hoogte van De Jongh's Sporthuis, Roti-Mahal, Hubo, Napa, Rosko en Tropical Motors. Overdag, wanneer de winkels open zijn, kan het autoverkeer gewoon gebruik maken van de straat. Tot 30 december is het deel 's avonds afgezet. Er is bewaking en er is een ehbo-post.

Terwijl de kinderen naar hartelust kunnen rolschaatsen en over pilons (van die oranje verkeershoedjes) springen, kunnen de ouders of begeleiders bij verschillende kraampjes terecht voor een versnapering, op een groot scherm worden er videoclips vertoond en af en toe loopt de kerstman rond.

Wie geen schaatsen heeft, niet getreurd: men kan skeelers, ofwel rollerblades, en bijbehoren, zoals beschermers, huren. Ook voor mensen die geen kinderen of rolschaatsen hebben, is het er aangenaam toeven en proeven.

WILLEMSTAD — Donderdag ontving Nelson Pierre (links) van de Know-How Group Inc. de Total Quality Award van de Antilliaanse Luchtvaartmaatschappij (ALM) uitgereikt. De ALM heeft de prijs uitgereikt wegens tevredenheid over de verzorging door de Know How Group van 'Trade Wind', het tijdschrift dat men aan boord krijgt. Rechts staat de echtgenote van de gelauwerde met de ontvangen oorkonde.

Geslaagd kamp van Nos Ta Keda

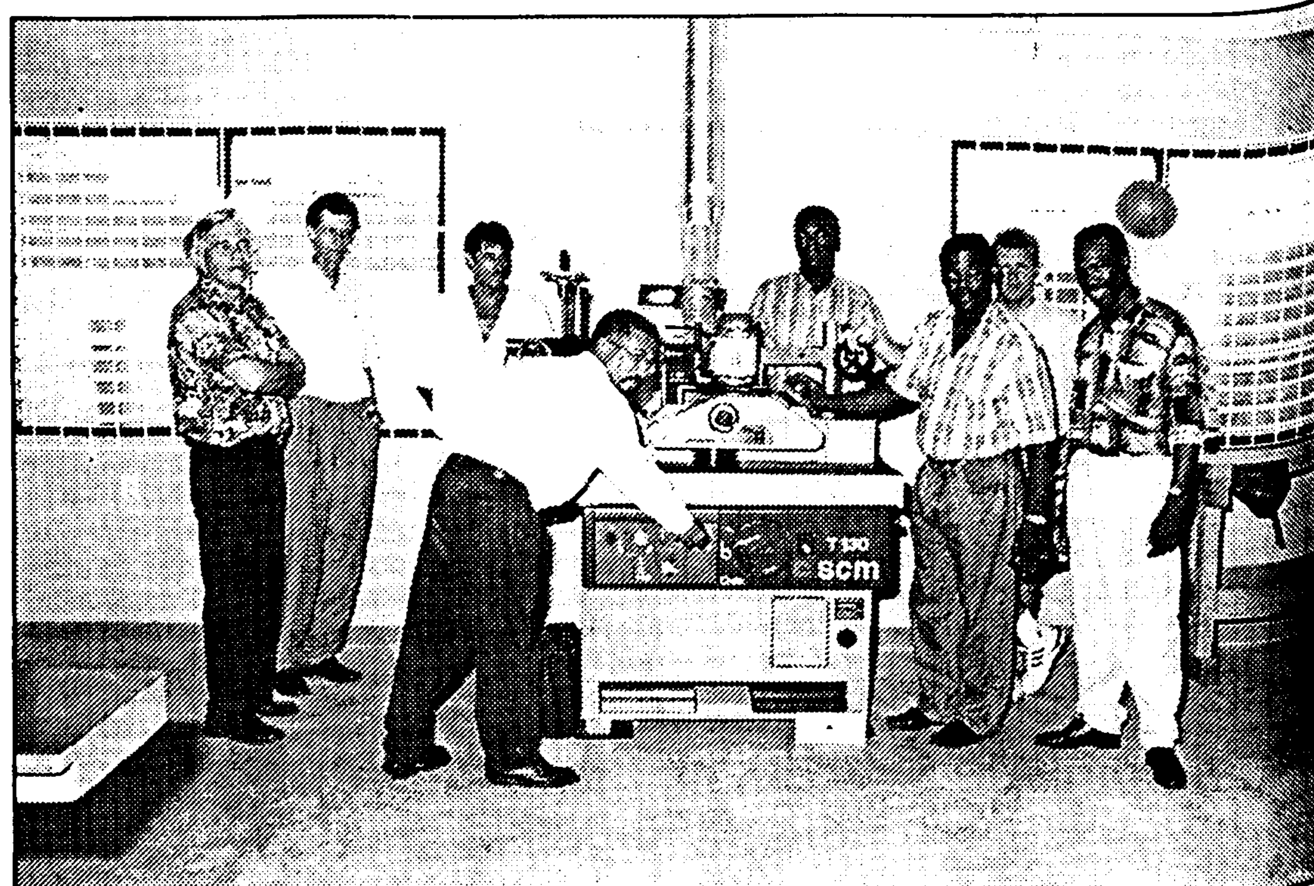

WILLEMSTAD — De kinderen van de 'Nos Ta Keda Nos' groep hebben onlangs een weekeinde gekampeerd in het kampeercentrum Brakkeput. Het betreft een sociaal-culturele groep die bestaat uit 150 jongeren in de leeftijd van 4 tot 17 jaar. Naar het kamp ging slechts een deel van de groep en wel zij die niet ouder zijn dan 11.

WILLEMSTAD — Een deel van het koor Orfeon Crescendo dat woensdag een zeer druk bezocht kerstconcert gaf, onder leiding van Frank Davelaar, in de kerk van Janwé. De Amigoe bracht hierover eerder een recensie van de hand van Iman Landheer.

Eigen werkplaatsmachine R.K. MTS

WILLEMSTAD — Voor het eerst in het 33-jarige bestaan van de Roomskatholieke Middelbare Technische School Curaçao, beschikt de school over een eigen machinepark voor de bouwkunde afdeling. Op zeer korte termijn kan men deze machines gaan gebruiken, aldus directeur R.R. Lauffer.

Identiteitscrisis onder bevolking woedt verder

Het besef van eigenwaarde komt slechts aarzelend op gang

WILLEMSTAD — In het begin van de deze eeuw is Curaçao een droog, arm eiland met beperkte middelen van bestaan. Een bevolking van voornamelijk afstammelingen van slaven, plantage-eigenaren, ambtenaren, Joodse vluchtelingen en zeelui, leidt een vrij eenzijdig bestaan. Met de komst van de olieraffinaderij in 1917 raakt het eiland op drift. Grote groepen immigranten uit verschillende werelddelen vestigen zich op het eiland. Van Nederlandse constructie-arbeiders tot uit diverse Caribische landen afkomstige werksters voor de huishouding.

De bevolking groeit met zo'n duizend tot tweeduizend inwoners per jaar. In 1935 is de stand van de bevolking: 67.317 personen. Omstreeks de eeuwwisseling was het aantal inwoners nog 30.600. De sociale invloed van de nieuwe migranten is aanvankelijk beperkt. Ze mengen zich echter met de autonome bevolking, daar waar de huidskleur en sociaal economische positie overeenkomen. De bestaande scherpe sociale verdeling langs de lijnen van huidskleur, afkomst en inkomsten verandert niet door deze immigratiestroom. De industriële arbeid met zijn specifieke arbeidsdeling leidt tot het ontstaan van een nieuwe bevolkingsgroep met een nieuwe mentaliteit ten aanzien van gezagdragers. Vanuit een situatie van het hebben van een eigen inkomen als industrie-arbeider ontstaat aarzelend het besef van eigenwaarde. Hierin past geen houding van onderdanigheid. De negentiende eeuwse patronage-verhouding raakt in diskrediet bij het meer bewuste deel van de arbeiders. Met de groei van het vakbondswezen ontstaan nieuwe op collectieve belangen gestoelde verhoudingen tussen werkgevers en werknemers. Op het politieke toneel blijft het patronage-systeem hardnekkig in stand gehouden. De toevloed van migranten leidt tot het ontstaan van nieuwe buurten: Wishi, Marchena, Fleur de Marie, Buena Visat en zo meer.

De aankondiging van de sluiting van de raffinaderij brengt een migratie-stroom richting Nederland tot stand, waardoor de Curaçaose bevolking langzaam afneemt.

ECONOMIE

De middelen van bestaan aan het begin van deze eeuw zijn voornamelijk visserij, enige landbouw, strohoedenvlechterij, doorvoerhandel en scheepsreparatie. Diverse kleine zelfstandigen leveren ambachtelijke produkten. De huisvlijtindustrie verdwijnt vrijwel geheel door de aantrekkingskracht van de olieraffinaderij, die steeds meer vaklieden nodig heeft. De produkten in de ambachtelijke sfeer verliezen hun koopwaarde in de concurrentie met geïmporteerde goederen. De economie van Curaçao gaat zich helemaal richten op de olie-industrie. De lokale landbouw- en veeteeltprodukten tellen nauwelijks mee. Deze eenzijdige afhankelijkheid van de olie verandert pas als de raffinaderij omstreeks 1955 overgaat tot automatisering. Massale ontslagen vallen dan en de overheid gaat op zoek naar verbreding van de economische basis via de sector van horeca en toerisme. Met de financiële steun van Nederland en de EEG ontstaan er ontwikkelingsplannen

POLITIEK

Tot 1954 is Curaçao een kolonie van Nederland. Voor die tijd hadden bepaalde bevolkingsgroepen slechts zeer beperkte invloed in het bestuur van het eiland. De grote massa speelt geen enkele rol. Door de sterke economische groei en de rede van koningin Wilhelmina tijdens de Tweede Wereldoorlog, waarin ze aan de kolonies van Nederland onafhankelijkheid belooft, raken diverse groepen meer gepreoccupeerd met de automiegedachte. Naast de bestaande politieke partijen doen nieuwe partijen hun intrede. De bevolking gaat zich nu ook langs politieke fronten opdelen. De drang tot grote zelfstandigheid en autonomie beheerst tot 1954 het politieke beeld. Eenvoudige en op elkaar lijkende partijprogramma's leiden tot de noodzaak van profilering van de politieke leiders. In partijprogramma's overheerst het pragmatisme en is er weinig sprake van ideologie en visievorming. Het pragmatisme heeft tot de dag van vandaag het alledaagse leven beïnvloed.

Het Statuut van het koninkrijk der Nederlanden wordt in 1954 getekend. In het Statuut staan de bepalingen die een autonoom binnenlands bestuur van de Nederlandse Antillen mogelijk maken. Als onderdeel van het koninkrijk der Nederlanden worden de buitenlandse politiek en de economische verdragen van Curaçao echter bepaald door de regering in Nederland. De grote economische afhankelijkheid van andere landen leidt daardoor automatisch tot grote indirecte Nederlands invloed op het dagelijkse bestaan van de bevolking, waardoor gesproken kan worden van een neo-koloniale verhouding. Het eilandgebied Curaçao heeft vooral te maken met de economische gevolgen en de aanpak van de hieruit voortvloeiende problemen. Een probleem-afwachtend bestuur is hierdoor mede het gevolg geweest. Het vasthouden aan het idee, dat het Eilandsbestuur weinig structureel kan doen, heeft bepaald verlammend gewerkt ten aanzien van initiatieven om bestaande bestuurlijke instrumenten te gebruiken om problemen te voorzien en zo mogelijk af te wenden.

ONDERWIJS

Het onderwijs breidt zich na de vestiging van de raffinaderij uit. Steeds meer gaan arbeiderskinderen de betere scholen, waar schoolgeld wordt geheven, bezoeken. De differentiatie in het onderwijs is zeer beperkt. Met name in het voortgezet onderwijs zijn Mulo-scholen, een tweetal ambachtsscholen en enkele nijverheiddscholen de enige beschikbare opleidingsmogelijkheden. Dit blijft zo tot de Tweede Wereldoorlog. De leerlingen uit bemiddelde economische groepen gaan in het buitenland hun opleiding afmaken. Slechts weinig arbeiderskinderen slagen er via privéfondsen in om in het buitenland te gaan studeren. Doordat het 'buitenlands studeren' in de oorlog onmogelijk was, ontstaan er scholen voor het Hoger Voortgezet onderwijs (lagere- en middelbare school), AMS, het Stuyvesant college en Radulphuscollege. Na de oorlog zet de differentiatie in het onderwijs zich verder voort tot aan de stichting van de Universiteit van de Nederlandse Antillen in 1979. Niettemin is het voor velen nog steeds noodzakelijk om in het buitenland te gaan studeren vanwege de beperkte studierichtingen en beroepsopleidingen op het eiland.

Het onderwijs is vrijwel geheel op Nederland leest geschoeid. Hoewel het Nederlands een vreemde taal is voor de meeste leerlingen wordt het Nederlands niet aangeleerd volgens een methode voor het aanleren van een tweede taal. Het in Nederland vanzelfsprekenende uitgangspunt dat de basisschool mag voortbouwen op bestaande kennis van het Nederlands vanuit de thuissituatie, kan hier niet gebruikt worden. Helaas is dit toch het geval. Het aantal zittenblijvers op de basisschool is te groot. Slechts zo'n 35 procent van de leerlingen slaagt er volgens het onderzoek van P. Verder uit 1987, in om zonder haperen de basisschool af te ronden. Doordat deze situatie al zo'n twintig jaar voortduurt is het zittenblijven heel gewoon geworden. Prins-winkel constateert aan het begin van de jaren zeventig dat slechts 25% van de leerlingen van de lagere school zonder vertraging afmaken. Dit leidt tot achterstanden in de schoolse kennis, die bij bepaalde leertijden behoren. Tegelijkertijd zijn veel kinderen 'te oud' voor de klas, waarin ze zitten. De achterstand lijkt zich over generaties uit te gaan strekken.

De invoering van het Papiamentu als vak op de basisscholen in 1986 heeft tot nu toe onvoldoende resultaten. Deze constatering uit het rapport van het jeugdbeleidsplan, pa un futuro sano di hubentut di Korsou, doet nog altijd opgang. Wellicht is de tijd te kort om dit goed te beoordelen en of is de voorbereiding onvoldoende geweest. Daarbij komt dat de pedagogische en didactische werkwijze sterk verouderd zijn en niet aansluiten bij de behoeften en leefwereld van de jeugdige noch van de samenleving. De situatie in het onderwijs, met name het basis- en beroepsonderwijs is, zo blijkt uit ettelijke rapporten, erbarmelijk. Die is zelfs zo ernstig, dat niet alle leerkrachten het Nederlands goed beheersen, terwijl het Nederlands nog steeds de instructie-taal is. De maatschappelijke discussie over de toekomstige funtie en inhoud van het onderwijs en over de plaats van het papiamentu wordt ingehaald door de met het jaar slechter wordende resulaten bij de eindexamens in het voortgezet onderwijs.

CULTUUR

De huidige bevolking is ontstaan door immigratie in verschillende tijden van grote groepen die uit eigen wil, economische of politieke nood of dwang naar het eiland kwamen. Elke groep bracht zijn eigen cultuur mee. Het acculturatie-proces, waarbij uit verschillende culturen elementen worden geheeld en ingebed in een nieuw patroon duurt normaliter eeuwen voordat er sprake kan zijn van een homogene cultuur. Rond de eeuwwisseling leek zich toch een min of meer stabiel Curaçao-Creools cultuurpatroon ontwikkeld te hebben. In dit patroon waren de ingrediënten afkomstig uit protestants-Nederlandse, Spaans-Portugees Joodse en Afrikaanse bevolkingsgroepen. De rooms-katholieke missie heeft vooral onder de Afrikaanse bevolkingsgroepen zendingswerk verricht, waardoor tot de op de dag van vandaag circa 80% rooms- katholiek is. Het zendingswerk omvatte ook het geven van onderwijs aan de voormalige slaven. Naarmate de bevolking groeide, was het vooral de RK-kerk, die zorgdroeg voor de totstandkoming van nieuwe scholen. Daardoor is het huidige onderwijs overwegend van RK-huize. De snelle economische ontwikkeling door de industrialisatie, gepaard gaand met een toestroom van arbeidskrachten en de nadien steeds weer terugkerende toevloed van nieuwe immigranten tot in de huidige jaren, brengen een golf van nieuwe cultuurelementen met zich mee. Uit sociologische literatuur is de gedachte bekend dat een overvloedig aanbod van cultuurgoed kan leiden tot vervreemding en identiteitsverlies.

GEZINNEN

In deze moderne multi-culturele samenleving wordt ook de druk op de gezinnen groter. Primaire huishoudelijke en pedagogische functies en taken van het gezin kunnen niet meer zonder extra inspanning volbracht worden. Uit economische overwegingen gaan beide ouders werken, waardoor minder tijd overblijft voor de opvoedingstaak. Een deel van de kinderen groeit op in een gezagsvacuum, waarbij geen tijd is voor overdracht van gezonde waarden en normen en voor het ontwikkelen van basisveiligheid en gehechtheid. Het tekort aan ouderlijke aandacht wordt soms gecompenseerd door materiële verwenning. Grove verwaarlozing in de eerste levensjaren kunnen leiden tot kinderen met ernstige gedragsproblemen, die uit kunnen groeien tot een bijna niet te behandelen psycho-pathologie.

In vroegere jaren was het mogelijk om kinderen, die in de eerste jaren van hun leven door de ouders in hoge mate werden verwend of verwaarloosd, in een strak autoritair systeem op te vangen. De kerkelijke en maatshappelijke verbanden sloten daarbij aan. Op deze manier konden de kinderen, ondanks de vroegere verwaarlozing of verwenning, aan een mate van beheersing gewennen. Later werden de ouderen in autoritair opgeleide werksituaties opgenomen, die hen ook weinig ruimte lieten. Door het niet meer in grote getale aanwezig zijn van de religieuzen; door de verschuiving in de familiestructuren, waardoor het vroegere familienetwerk niet meer als opvang voor soms slecht functionerende gezinnen kan dienen (censusgevens); en het steeds meer open en complex worden van de samenleving, is de maatschappelijke situatie ster veranderd. De verandering is van dien aard dat deze geen vangnet meer vormt voor de verwaarloosde, verwende en identiteitszwakke kind. Met name scholen en jeugdinternaten geven steeds meer signalen van het complexe en moeilijk hanteerbaar wordende gedrag van kinderen en adolescenten.

De identiteitscrisis onder de jeugd uit zich in onzekerheid ten aanzien van waarden en normen. Er is geen duidelijke voorbeeldfunctie meer. Hetgeen ze voorgeschoteld krijgen in de samenleving, op de televisie via de reclame en in de eigen familie, maakt het voor hen moeilijk om goed en kwaad te onderscheiden. Dit soort opvoedingsituaties treft men zowel bij één-ouder als in een twéé-ouder gezinnen aan.

CURACAOSE MENS

Op drie manieren kunnen mensen reageren op de somss op elkaar botsende culturen: vervreemd gedrag, gekenmerkt door identiteitsverlies, consumptief gedrag, te merken door identiteitsverkruimeling en een zelfbevestigend gedrag dat te zien is aan een specifiek gevoel van identiteit. De vervreemde Curaçaose mens kan zich maar moeilijk identificeren met de nieuwe ontwikkelingen en sluit zich op binnen de eigen familiekring en probeert invloed van buiten af te weren. Voorbeelden hiervan zijn te vinden bij de oudere generatie.

De consumptieve Curaçaose mens wil met alle nieuwe cultuurelementen kennis maken, maar blijft nooit lang stil staan om zich te verdiepen in de betekenis van cultuur-elementen voor zingeving van het leven. Religieuze, sociale en morele waarden verliezen hun betekenis. De vooral materiële behoeften zijn bij hem allesoverheersend. Zonder kritiek accepteert hij alles wat modieus is. Een voorbeeld is de jonge Curaçaoënaar, die gegroeid is in een overmaat aan informatie en zijn dagen voor de televisie slijt.

De zichzelfbevestigende Curaçaose mens wil vanuit een bewuste betrokkenheid aan de problematiek van de samenleving werken. Het betreft de groepen, die zich inzetten om de voorgaande desintegratie van de samenleving een halt toe te roepen. Ze benadrukken de eigen identititeit en eigen geschiedenis als krachtbronnen voor het maken van een goede toekomst.

ETHIEK

Een krampachtig vasthouden aan een ethiek waarvoor zeker de jongeren de schouders ophalen en waar ouderen stilzwijgend aan voorbij gaan, heeft geen enkele betekenis voor de samenleving. Bovendien werken deze instituten (kerk, onderwijs, media, culturele en sociale belangenorganisaties) met weinig visie ten aanzien van wat er voor de groeiende generatie nodig is om te voorkomen dat ze vervallen in consumptief gedrag. De jeugd krijgt in het algemeen wel voldoende onderricht ten aanzien van kennis van feiten, maar de sociale vorming is onvoldoende voor de ontwikkeling van de eigen identitiet en het leren omgaan met persoonlijke emoties. Zonder geestelijke drijfveren - humanistische of religieuze - desintegreert een samenleving. Slechts 'technische' structuren kunnen de samenleving niet in stand houden of een nieuwe toekomst geven aan de jeugd.

GEVOLGEN

De maatschappelijke deling van kansen naar huidskleur en afkomst vervaagt enigszins door de opkomst van nieuwe scheidslijnen. Opleiding, positie in een politieke partij of vakbond en/of economische positie worden steeds belangrijker. Met name na 30 mei 1969, wordt de Antillianisering van de overheid, het onderwijs en de kerken tot beleid gemaakt. Het streven is om zoveel mogelijk Antillianen of Curaçaoënaars in te schakelen in het arbeidsproces of voor het bekleden van bepaalde maatschappelijke functies.

Jeugdcriminaliteit op Antillen neemt schrikbarend toe

WILLEMSTAD - De jeugdcriminaliteit op de Antillen is in de jaren negetig aanzienlijk toegenomen. Eén van de oorzaken is het falend onderwijssysteem, waarbij ruim 40 procent van de jeugdigen van 15 jaar of ouder uit het onderwijsysteem uitvallen, de zogenoemde drop-outs. Dat blijkt uit het beleidsplan Na Midi van het ministerie van Justitie.

De problematiek beperkt zich echter al lang niet meer tot Curaçao en St. Maarten. Ook op Saba en St. Eustatius doen zich grote problemen voor. De tieners, die tot enige jaren geleden voor onderwijs hun jeugd doorbrachten op Curaçao en Aruba, blijven nu op de kleine eilanden door de vestiging van voortgezet onderwijs aldaar. Problemen die zich daar veelal voordoen zijn het gevolg van de afwezigheid van alternatieve vrije tijdsbesteding. Drugsgebruik en tienerzwangerschap, problemen die op Curaçao en St. Maarten reeds enige tijd bekend zijn, doen nu echter ook op de kleine eilanden hun intrede.

Op Curaçao en St. Maarten is het probleem wel groter. Dat komt mede door de toestroom van illegale arbeiders waarvan de kinderen in ongunstige sociale leefsituaties terecht komen.

De jeugdcriminaliteit kenmerkt zich door een verharding; steeds meer geweldmisdrijven worden door tieners gepleegd. Het vuurwapenbezit op scholen is ronduit zorgwekkend te noemen. Autodiefstal en -kraak worden in de meeste gevallen door jongeren van 14 of 15 jaar gepleegd.

Hoe vieren andere culturen Kerst en Oud en Nieuw?

Bon Pasco i un Feliz Aña Nobo

Aruba wordt momenteel bevolkt door 49 nationaliteiten, ieder met eigen gewoonten, gebruiken en tradities. De *Amigoe* sprak over de komende feestdagen en hoe deze gevierd worden in hun land met Bernarda uit de Dominikaanse Republiek, Yuchun uit China, Rano uit Suriname en Ica, geboren en getogen Arubaanse. Hoewel er verschillen bestaan in de viering van Kerstmis en Oud en Nieuw is een ding zeker: plezier maken, familie bezoeken en lekker eten doen ze allemaal!

Feestdagen op Aruba

Soppi Bestia Chiquitu, ayaca, ham met kruidnagels en bruine suiker, gevulde kip en kalkoen, salade en rijst", is het antwoord van Ica Rasmijn op de vraag wat zij gaat eten met Kerstmis. "*Pan Machien*, een soort *Pan Frances* wordt erbij geserveerd. Sommige mensen maken gevuld brood en *keshi yena*. Als je op bezoek gaat, krijg je een stukje mee."

Rasmijn kijkt verlekkerd: "Ik ga *drigidek* maken, een soort ontbijtkoek die je bij de koffie (met een beetje kaneel erin) krijgt. Verder maak ik *pan dushi*." Wordt *funchi* of *pan bati* gegeten met Kerstmis? "Nee, bij mij thuis niet. Alleen rijst bij het eten en brood bij de soep, die van schapevlees getrokken is."

Ica verheugt zich erop om in haar allermooiste kleren naar de kerk te gaan op 1ste Kerstdag: "Meestal draag je geen lichtgekleurde kleren; een groen-zwarte combinatie bijvoorbeeld, met bijpassende tas en schoenen, of bordeaux met zwart. En een kerstcorsage, natuurlijk."

Vrienden-, buren- en familiebezoek staat centraal met Kerstmis. Goede vrienden en naaste familieleden krijgen een kadootje als ze langskomen. Bij bezoek terug, ligt een kadootje klaar onder de kerstboom voor de gulle gever: "Niet zulke dure dingen hoor, gewoon iets kleins."

Het kerstdiner wordt op Aruba meestal tussen de middag gegeten, zo rond een uur of twee. 's Avonds doet men het dan gemakkelijk aan: soep of restjes met brood. "Vroeger gingen we met een hele groep dansen in de hotels of in een club. Dat doet men nu niet meer, zo jammer", zegt Rasmijn, die vroeger soms wel vier nieuwe jurken kocht om de kerstdagen goed gekleed door te komen. "In oktober begon ik al kadootjes te kopen en naar kleren te kijken." Wat staat op het programma van 2e Kerstdag? "Op 2e Kerstdag slaap ik uit, ruim het huis op en ga weer op bezoek."

AYACA

"Geen oliebollen of appelflappen voor de Arubaan", zegt Rasmijn gedecideerd over wat men op 31 december eet. "*Ayaca*, snacks, soesjes, kroketten en *pastechi*, soep en kip." Meestal wordt Oud en Nieuw in familiekring doorgebracht, vaak met alle getrouwde en aangetrouwde familie met hun kinderen bij opa en oma thuis. Om twaalf uur drinkt men buiten twee slokjes champagne uit een glas en gooit de rest over de rechterschouder weg. "Traditie", zegt Rasmijn.

"Er zijn mensen die om twaalf uur naar het strand gaan. Klokslag twaalf uur rennen zij het water in met een munt in hun hand, hopend daarmee een financieel goed jaar tegemoet te gaan. Een geel kledingstuk is ook een *must*, al is het maar een gele onderbroek. Geel brengt geluk", zegt Rasmijn.

Na het vuurwerk, de *pagara's*, donderdozen en *klapchi* komt de *Paranda di Aña* langs, een groep muzikanten die goede wensen voor het nieuwe jaar zingend komen brengen. "*Aynobé, nos a bini pa saludabo cu nos paranda*", zo begint een van de liederen, die vervolgt met "*benediction pa shon* ...(naam)". De familieleden staan op een rijtje te wachten tot hun naam genoemd wordt; dan stapt men naar voren om geld in een hoed te gooien. Dan wordt gezongen voor het *yiu mas grandi di su mama, tesoro di su tata, wowo pretu di su mama etcetera.*

Rasmijn's vader had vroeger zelf een *Paranda*: "Hij bleef van 31 december tot 6 januari weg; als hij thuiskwam durfde hij zich niet op straat te vertonen, maar dan kwam hij door de *cunucu* naar huis, werd door mijn moeder in bad gestopt en dan sliep hij twee dagen lang. Uitgeput was hij van het vioolspelen." Na die twee dagen verdeelde de zanger van de groep het opgehaalde geld.

"Nu gaat het anders op Aruba", vertelt Rasmijn. "Sommige mensen betalen een groep om bijvoorbeeld vanaf 10.00 uur bij hen thuis te komen spelen tot na twaalf uur. Het is heel commercieel geworden." Rasmijn viert dit jaar samen met haar kleinzoon Adilio en zoon Clyve de feestdagen: "Misschien ga ik bij mijn vriendin, anders blijf ik met de kinderen thuis."

Feestdagen in Suriname

Dit jaar komen mijn vader en moeder uit Suriname naar Aruba toe om met mijn zuster en mij Kerstmis te vieren", vertelt de 20-jarige Rano Soemita, die van Javaanse afkomst is. Soemita heeft vakantie van de Arubaanse Hotelschool en werkt als vakantiejob bij Borobodur, Toko Moesje, de zaak van zijn zus in de Ooststraat. "Dit jaar vier ik voor de eerste keer de feestdagen op Aruba; het is vast heel anders dan in Suriname."

"Kerstmis in Suriname is als een gewone zondag, alleen met kadootjes onder de kerstboom, een speciaal kerstontbijt met kerstbrood, pannekoeken en eieren en veel en lekker eten bij de lunch en 's avonds.

Het diner bestaat uit kip of kalkoen, *pom*, gemaakt van *pomtayer*, cassavemeel met kip en pekelvleesvulling, kouseband en bonen. Wij eten thuis geen varkensvlees, want mijn vader is islamiet."

Soemita wijdt even uit daarover: "Mijn moeder is katholiek en mijn vader streng islamitisch. Mijn grootvader was een *hadjie*, een bedevaartganger die jaarlijks een pelgrimstocht naar Mekka brengt. Hij voedde mijn vader erg streng op. Mijn vier zusters, drie wonen in Nederland, en ik zijn niet islamitisch opgevoed."

"Vroeger kochten mijn ouders voor het hele gezin nieuwe kleren om met Kerstmis te dragen. Nu zien wij er gewoon netjes uit; het gebruik om nieuwe kleren te dragen is een beetje verwaterd. Op 1ste Kerstdag en 2e Kerstdag ga je op bezoek bij familie. De disco is dan gesloten, dus je kan niet gaan dansen. De beste disco in Paramaribo heet Touché."

En hoe wordt Oud en Nieuw gevierd in Suriname? "Er zijn grote feesten op straat; bands en dansen, optochten en vuurwerk vanaf 23.00 uur. Je moet wel zorgen dat je om twaalf uur 's nachts thuis bent: dan wens je iedereen een gelukkig nieuw jaar en je gaat gauw onder de douche om schoon weer uit te kunnen gaan. Vaak tot heel laat of vroeg, hoe je het bekijkt!"

Feestdagen in China

De Chinese Yuchun Lee woont al 11 jaar op Aruba en spreekt vloeiend Papiaments en Nederlands. Yuchun werkt in Supermarket Lee Feng tegenover Jossy Motors. "Deze dagen is het verschrikkelijk druk", vertelt zij, terwijl zij dozen aan het uitpakken is. "Maar kom even in het kantoortje, dan zal ik je vertellen wat ik mij van Kerstmis in China kan herinneren."

De familie Lee is afkomstig uit Canton, vlak bij Hong Kong. Samen met 3 zusjes en broertjes en haar ouders kwam Yuchun naar Aruba. "Hoewel in China op het platteland Kerstmis niet gevierd wordt, zijn de straten in Canton prachtig versierd. Niet zozeer de huizen, maar de straten zijn versierd. Dat is onder invloed van de westerse cultuur in Hong Kong en dat verspreidt zich."

"Kerstbomen zijn niet te koop in China rond Kerstmis, maar wat heel erg in is, is het sturen van kerstkaarten. Veel Chinese families hebben familieleden in het buitenland, in Amerika bijvoorbeeld. En de in China verstuurde kerstkaarten, liefst hele mooie, gaan de hele wereld door."

De Chinese gemeenschap viert Kerstmis op Aruba 'zoals Arubanen', vertelt Yuchun. "Met lekker eten, mooie kleren en parties." Met Oud en Nieuw wordt ook dit jaar bij de winkelsluiting van de Chinese winkels en restaurants op Aruba er flink op los geknald: "Dat is traditie geworden. Eigenlijk vieren Chinezen geen Oud en Nieuw op 31 december; zij vieren hun nieuwe jaar in februari, omdat zij een andere kalender aanhouden. Dat is in China het grootste feest van het jaar..."

Feestdagen in Santo Domingo

Op 1ste Kerstdag trek je iets leuks aan, maar niet iets nieuws. Op 2e Kerstdag, als je op bezoek gaat bij de buren, bij vrienden en familieleden, dan gaat de klerenkast open en wordt de gloednieuwe, speciaal voor deze gelegenheid gekochte, jurk tevoorschijn gehaald", zegt Bernarda Gumbs met een beetje heimwee naar haar grote familie in Santo Domingo. Gumbs is met een Curaçaose man getrouwd, die al jaren op Aruba woont. Samen hebben zij een 6 maanden oude baby, Edwina. Jesus, al twaalf jaar oud, is uit Bernarda's eerste huwelijk.

Gumbs vertelt over kerstmis in de Dominicaanse Republiek: "Op Kerstavond wordt gekookt voor 1ste Kerstdag. Een heel lang brood, van wel één meter lang, *telera* genoemd, wordt gebakken. Verder wordt spaghetti

klaargemaakt, een aardappelsalade gemaakt met eieren en mayonaise en veel groenten erin. Een soort pasteitjes, *moha pastellito* en *patelis*, gemaakt van het meel van bakbananen met een *pica* vulling horen erbij. Verder, als er genoeg geld is, gaat een heel speenvarken op het spit. Meestal echter wordt kip of kalkoen gegeten met Kerstmis."

"Op 1e Kerstdag gaat men naar de kerk; om ongeveer 19.00 uur gaat men aan tafel. Na het eten brengt men eten naar de buren en blijft daar gezellig wat hangen. Soms zijn er feestjes in de buurt."

Gumbs zegt dat pas op 2e Kerstdag de nieuwe kleren aangetrokken worden. Het is in Santo Domingo de gewoonte, net als op Aruba, om bij elkaar op bezoek te gaan. Meestal wordt die dag niet uitgebreid gekookt: er wordt een pan soep gemaakt, *san cocho*, of de restjes van 1ste Kerstdag worden opgediend.

ANGELITO

Een bijzondere gewoonte heet *Angelito*. Gedurende de maand december geven de mensen op het werk op vrijdagmiddag elkaar een klein kadootje. Op de laatste werkdag voor de 31ste december wordt een groot kado gegeven.

Met Oud en Nieuw is er natuurlijk vuurwerk. Ook wordt een groot kampvuur gemaakt en na 12 uur 's nachts, als men naar de kerk is geweest, komt iedereen rond dat kampvuur zitten. Er wordt gezongen, gedanst, verhalen verteld, lekker gerodeld. Meestal duurt zo'n kampvuur wel tot 6 uur 's ochtends.

Hoe viert de familie Gumbs dit jaar Kerstmis? "Ach, met een kleine baby kun je niet veel kanten uit. Wij blijven gezellig thuis", zegt Bernarda met een wat weemoedige glimlach.

Over uitleveringsbesluit

Arubaanse regering garandeert de rechten van alle ingezetenen

ORANJESTAD — "Er bestaat geen voornemen om welke Arubaan dan ook zomaar uit te leveren, alhoewel er berichten de ronde gaan die dit wel insinueren. Geen enkele Arubaan loopt de kans om uitgeleverd te worden en evenmin is om uitlevering van een Arubaan gevraagd", aldus de persdienst van de ministerraad in een communiqué.

In het persbericht staat dat Aruba zich aangesloten heeft bij de landen die gekozen hebben voor de bestrijding van de drugs, de 'grootste bedreiging van de mensheid'. De Uitleveringswet, de invoering van de Kustwacht en de wetten tegen witwas praktijken in het kader van de Financial Action Task Force (FATF), zijn volgens het communiqué instrumenten die internationaal gebruikt worden in de strijd tegen de drugshandel in al zijn facetten.

Ook de Arubaanse regering heeft gekozen voor gebruikmaking van deze instrumenten, die de aangesloten landen overeengekomen zijn te hanteren in de strijd tegen de drugshandel. Maar de regering heeft er ook voor gezorgd en zal er ook voor blijven zorgen dat de rechten van alle Arubanen, zonder uitzondering, worden beschermd. Men moet niet gaan denken dat Arubanen het risico lopen uitgeleverd te worden of dat hun rechten overtreden worden. "De Arubaanse regering garandeert, in kader van het koninkrijk en van alle internationale verdragen op dit gebied, de rechten van elke ingezetene van Aruba", aldus het communiqué van de persdienst van de ministerraad.

Commissie Veilig Verkeer Aruba:

'Veilig verkeer erg afhankelijk van gedrag van de automobilist'

ORANJESTAD — Inspecteur van politie Jeanette Richardson-Baars, lid van de Commissie Veilig Verkeer Aruba (CPTS), stelt in een communiqué dat de vooravond van de feestdagen een goede gelegenheid is om te wijzen op het gedrag in het verkeer op Aruba.

Het aantal verkeersdoden van 24 tot nu toe, gewonden waarvan enkelen nooit meer voor 100 procent zullen herstellen en de enorme materiële schade, wijzen volgens haar op een teleurstellend verkeersjaar 1995. Dit is de reden waarom minister Watty Vos van Justitie de CPTS heractiveerd heeft, aldus Richardson.

Maar de CPTS alleen kan niet veel doen als iedereen die bij het verkeer betrokken is zelf niet bijdraagt aan de bewustwording die wij voor een veilig verkeer willen, zo verklaarde Richardson. 'Veilig verkeer' is zeer afhankelijk van het gedrag van de automobilist en anderen die gebruik maken van het verkeer. De oorzaken van het merendeel van de verkeersongevallen dit jaar, zijn onder meer: te hoge snelheid, alcohol- of zelfs druggebruik en het niet respecteren van de verkeersregels. "Als wij ons aan de regels houden, de maximum toegestane snelheid niet overschrijden en geen alcohol of drugs gebruiken wanneer we aan het verkeer moeten deelnemen, dan helpen wij allemaal mee aan het verminderen van het aantal verkeersongevallen", aldus Richardson.

Volgens de inspecteur van politie heeft Aruba al haar burgers nodig. Met het verlies van een ... brengen wij nadeel toe aan onze medemens. Namens de CPTS wenst Richardson in haar communiqué de gemeenschap een gelukkig en veilig Kerstfeest toe. Tevens maakt zij bekend dat de CPTS in het nieuwe jaar met verschillende campagne's zal komen die het doel hebben het aantal ongevallen op een minimum te houden.

Tierra del Sol eindejaarsfeest

ORANJESTAD — Tierra del Sol vierde de 'Members End of the Year Celebration' met een met een feest in gepaste kledij (black tie) in het restaurant Ventanas del Mar. De winnaars van het club kampioenschap voor leden waren: Andy Dorer, Harold Hagens, Piet van Schaijk, Frans Bonset en Willem van Elderen. Ray Metz (director golf operations) en Rudy Brown (head pro) overhandigden de Waterford Crystal trofeeën aan de winnaars.

Samba bedankt donateurs

ORANJESTAD — De Stichting Alcohol Misbruik Bestrijding Aruba (Samba) wil in dit bericht haar donateurs en iedereen die zich heeft ingezet voor de stichting bedanken. Dankzij hun financiële, materiële, morele en structurele steun, zonder daarvoor een bijdrage te vragen, heeft Samba haar werk kunnen doen. De regering heeft 25 oktober 1995 toegezegd dat Samba de volledige steun van de overheid zal krijgen om haar werkzaamheden te kunnen voortzetten.

Tevens maakt Samba van deze gelegenheid gebruik iedereen prettige feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar toe te wensen. "Dat al uw idealen voor het komende jaar gerealiseerd kunnen worden", aldus het bestuur en personeel van Samba.

Nieuwe scoreborden voor Aruba Juniors

ORANJESTAD — Bij Aruba Juniors werden door voorzitter Swaen met medewerking van de Aruba Basketbal Bond (ABB) Anna Tromp-van der Schoot twee nieuwe verlichte scoreborden in gebruik genomen. Het basketball-scorebord is een donatie van Mansur Trading Free Zone en het scorebord voor soft- en baseball van Marlboro. Van het accountantskantoor KPMG werd een computer voor het bijhouden van de statistieken als geschenk ontvangen. Voorzitter Swaen bedankte de gulle gevers voor deze geschenken die ongetwijfeld de sportbeoefening op het Aruba Juniors terrein ten goede komen. Tom Pietersz benadrukte dat de belangstelling voor de basketbalsport aanmerkelijk is toegenomen.

Hardloop kalender voor 1996

ORANJESTAD — Idefre maaktedonderdag de 1996-kalender bekend voor hardloopwedstrijden, duatlons en triatlons. In totaal staan 8 hardloopwedstrijden, variërend van 1 tot 21 kilometer, op het programma. Verder organiseert de Aruba Triathlon Association in oprichting diverse triatlons en duatlons.

Het programma begint op zondag 14 januari, 17.30 uur, met de 5 kilometer Urataca Center Fun Run. Op 25 januari, eveneens om 17.30 uur, volgt de 2e Betico Croes Memorial Run over 10 kilometer. In februari worden in verband met carnaval geen wedstrijden gehouden. De activiteiten starten opnieuw op zondag 3 maart met de Coca Cola 10 kilometer Run om 17.30 uur.

Vrijspraak en zeer lage straffen voor vier beklaagden Beta-zaak

ORANJESTAD – 'Een afgang voor het openbaar ministerie'. Dat was en is de algemene mening na het vonnis van rechter Rob Giltay in de Beta-rechtszaak. Tussen de eis van officier van justitie Ed Hartjes van drie weken geleden en de rechterlijke uitspraak gistermiddag, gaapt een zeer groot gat. E. de V. werd vrijgesproken, J. van G. en J.L. kregen allebei een geldboete van 2.500 florin. Alleen notaris J.R.C. kreeg een geldboete van 4.000 florin èn een gevangenisstraf opgelegd van 180 dagen, waarvan 56 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar. Maar omdat C. al 124 dagen in voorarrest heeft doorgebracht, hoeft hij geen verdere straf uit te zitten in het Korrektie Instituut Aruba (KIA).

Gistermiddag, vier minuten over twee, kwam rechter Giltay de kleine rechtszaal binnen. In de zaal zaten ondertussen de vier beklaagden, enkele van hun advocaten, diverse journalisten en op de publieke tribune zaten circa 35 belangstellenden. Beneden in de hal hadden zich nog méér personen verzameld, waarvan een groot aantal werknemers van Sonesta en Meta Corporation. Met zo'n vol gerechtsgebouw heerste er uiteraard een spanning, die aanbleef totdat de laatste beklaagde z'n vonnis te horen had gekregen.

Rechter Giltay vertelde dat hij besloten had bij de uitspraak de alfabetische volgorde aan te houden. Dat betekende dat eerst J.C. en toen J. van G., J.L. en als laatste E. de V. aan bod kwamen. De motivering en uitleg van het vonnis is vrij technisch en zeer gedetailleerd en, in tegenstelling tot het rekwisitoor van de officier, krijgen de media geen kopie. Rechter Joop Minnaar, die Giltay op de achtergrond bijstond gedurende de Beta-zaak, vertelde na afloop dat er een regel bestaat dat de rechter geen kopieën aan de media verstrekt.

VRIJSPRAAK

In grote lijnen komt het vonnis erop neer dat E. de V. werd vrijgesproken. Hem waren twee strafbare feiten telaste gelegd: valsheid in geschrifte met betrekking tot de akte van aandelenoverdracht Meta-Premium, en valsheid in geschrifte met betrekking tot de zogenaamde Optima-factuur.

Van de vier verschillende strafbare feiten die J. van G. door het OM werden verweten, achtte de rechter alleen valsheid in geschrifte met betrekking tot de zogenaamde 7-december-brief aan de regering van Aruba bewezen. Daarvoor legde Giltay Van G. een geldboete van 2.500 florin op. Voor J.L. geldt nagenoeg hetzelfde; van de vier feiten wordt hij alleen voor de 7-december-brief veroordeeld tot een geldboete van 2.500 florin.

GEVANGENISSTRAF

De enige van de vier die een gevangenisstraf opgelegd kreeg, is notaris J.R.C. Hem waren zes feiten telaste gelegd: valsheid in geschrifte met betrekking tot het constructie-contract, gebruikmaken van valse geschiften door middel van het zenden van brieven met onjuiste inhoud aan de regering, valsheid in geschifte met betrekking tot het aandeelhoudersregister, valsheid in geschrifte met betrekking tot de twee bank*statements* van First National en tenslotte deelneming aan een vereniging die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven.

Van deze zes feiten achtte de rechter er vier niet bewezen verklaard. Het gebruikmaken van valse geschiften door middel van het zenden van brieven met onjuiste inhoud aan de regering en valsheid in geschrifte met betrekking tot het aandeelhoudersregister werden wèl als bewezen verklaard. Dat resulteerde in een gevangenisstraf van 180 dagen, waarvan 56 voorwaardelijk. Blijven er 124 dagen over, en omdat C. die 124 dagen reeds in voorarrest heeft doorgebracht, hoeft hij uiteindelijk niet naar KIA. Wel krijgt hij een geldboete van 4.000 florin.

HOGER BEROEP

Zowel de beklaagden als het OM krijgen twee weken de tijd om aan te geven of ze in hoger beroep gaan. Na afloop verklaarde officier Hartjes dat hoger beroep 'overwogen wordt'. Dat bepaalt hij in samenspraak met het hoofdofficier van justitie Jacques van Eck. Procureur-generaal Jan Zwinkels kan (en zal hoogstwaarschijnlijk,red.) daarbij geconsulteerd worden.

Op de vraag of de officier 'teleurgesteld' is in de uitspraak, antwoordde hij: "Ik had liever een meer heldere veroordeling gezien." Hij wil eerst het vonnis bestuderen alvorens nog meer commentaar te geven omdat er volgens hem nog 'enkele onduidelijkheden' in zitten. "In het algemeen gesproken zijn geldboetes van enkele duizenden florins natuurlijk niet adequaat in zaken waar het om miljoenen gaat. Maar we hebben het eerder opgemerkt; we zitten met verouderde wetgeving."

Toen na afloop van de zitting E. de V. zijn werknemers de uitspraak meedeelde steeg er een luid gejuich op beneden in de hal van het gerechtsgebouw. De beklaagden, hun advocaten en familieleden werden buiten opgewacht door belangstellenden en journalisten van kranten, radio en televisie. Over het algemeen was men van mening dat – met name vanwege het grote verschil tussen eis en vonnis – deze uitspraak een 'afgang' betekent voor het OM van Aruba.

Winnaars boekhandel-loterij bekend

ORANJESTAD – De winnaars van de door de Vereniging van Boekhandels gehouden loterij, in kader van de Kinderboek- en Filmfestival, zijn bekend. De trekking vond plaats in de verteltoren van de nationale bibliotheek. Op deze foto George Aal en Hans Somers van de vereniging en de kinderen die hen bij de trekking behulpzaam waren. De winnaars zijn: Chantal Kamp, Stacey Greaux, P. Maria, Susanne Kamp, Jessica Hermans, Marvin Rafim, Benjamin Yannick, Giardino Marchena, Felicia Burgemeester, Bryan Flanegin, Mary-Ann Geerman, Wouter Lorena, R. Maria, Scott Boekhoudt, Sibelly Zilia, Jason Dijkhoff, Rose-Ann Vrolijk en Edwin Thiel. De winnaars kunnen gedurende kantoruren hun prijs afhalen bij Synergy International, kantoor 313 in Sun Plaza Mall (tel.32801).

Geen winnaars Lotto pa Deporte hoofdprijzen

ORANJESTAD – Voor TeleAruba vond donderdagavond de trekking plaats van de grote Lotto pa Deporte, tevens de laatste trekking van het jaar. De winnende nummers zijn: 2-9-23-27 en joker 31. Voor de eerste prijs met vier nummers goed ter waarde van 1.224.607,48 florin en de tweede prijs met drie nummers goed plus joker ter waarde van 32.186,92 florin waren geen winnaars. Voor de derde prijs met drie nummers goed waren 80 winnaars, die ieder 301,75 florin kunnen incasseren.

Vervolgens werden op de nummers van de inschrijfformulieren nog tien prijzen getrokken, met als eerste prijs een Mitsibushi pickup. Deze nummers worden door Lotto gepubliceerd. Verwacht wordt dat bij de eerst volgende grote trekking eind januari de eerste prijs tegen de 1,5 miljoen florin zal liggen. De eerst volgende gewone Lotto trekking vindt op 10 januari 1996 plaats.

Tot slot van de trekking voor Aruba bedankte voorzitter Ruth Lejuez Aruba voor de wijze waarop het gehele jaar actief werd deelgenomen aan de Lotto-trekkingen. Hierdoor kon het doel van de Lotto om de sport te helpen vele malen bereikt worden.

Quality Foundation

Ook in 1996 gericht op verbetering

ORANJESTAD – Het wordt niet uitgesloten dat de Aruba Quality Foundation (AQF) in 1996 zich ook zal richten op het bewust maken van het publiek in het algemeen om mee te helpen aan de doelstelling continu kwaliteitsverbetering.

De AQF is momenteel bezig met een kwaliteitsverbetering-campagne onder de bedrijven op Aruba. In dit kader is reeds een workshop gehouden.Een gids - The Aruba Quality Recognition Bronze Level - is uitgegeven die door elk bedrijf als leidraad kan worden gebruikt om het eigen kwaliteitsniveau te bepalen. In de gids is een 34 punten tellende vragenlijst opgenomen over drie kwaliteitsniveau's in een bedrijf, deze zijn: bedrijfsleiders zijn niet bekend met praktijken voor kwaliteitsverbetering; de bedrijfsleiding steunt in het algemeen projecten ter verbetering van kwaliteit die gericht is op specifieke doelstellingen op korte termijn; de bedrijfsleiding steunt kwaliteitsverbetering projecten van korte en lange duur.

Finale Copa Aruba Bank

ORANJESTAD – De eerste van drie partijen om het damkampioenschap Copa Aruba Bank is gespeeld. De partij tussen José Bastien en Dalbert Alexander is na een spannende strijd in remise (1-1) geëindigd.

Dalbert Alexander is damkampioen 1993 en 1994 en is vast van plan alle goede dingen in drie te doen. In José Bastien heeft hij echter een harde damsteen te kraken. De 2e en 3e partij om het damkampioenschap worden op 27 en 28 december gespeeld.

ORANJESTAD – De inhoud van de grote blauwe verzamelcontainers (zie foto) op het Albo-terrein in Santa Martha levert het bewijs: het plaatsen van de 73 glasbakken verspreid over het hele eiland is niet voor niets geweest. De inwoners van Aruba hebben duizenden kilo's aan lege flessen, potten, glazen, spiegels en alle andere glazen voorwerpen gescheiden en in de daarvoor bestemde bakken gegooid. Terwijl het glas vroeger terecht kwam op straat, in de cunucu of op de dump, wordt het nu machinaal verpulverd en hergebruikt.

Albo-directeur Bijen 'meer dan tevreden'

Aruba vult glasbakken binnen 2 weken met 12 duizend kilo

= door Eef Hermers =

ORANJESTAD – "Kijk maar, mensen leveren zelfs hier hun lege flessen af," grijnst directeur Henk Bijen, terwijl hij met zijn voet tegen een stapel bierkratten schopt die zojuist voor de deur van zijn Albo-kantoor in Santa Martha is neergezet. Het plaatsen van de glasbakken en de daaraan gekoppelde advertenties en artikelen in de dagbladen heeft volgens Bijen heel wat teweeg gebracht op Aruba. "Ik geloof dat ons initiatief is aangeslagen. Het werkt."

In zijn kantoor pakt Bijen de lijsten waarop nauwkeurig staat aangegeven hoeveel glas deze week door Arweco Waste Management uit de 73 glasbakken is gehaald. In 2 weken tijd is 12,5 ton aan bier-, wijn-, champagne- en likeurflessen, spiegels en andere voorwerpen van glas in de daarvoor bestemde bakken gegooid. Samen met de ruim 17 duizend kilo glas die de Fundacion Aruba Limpi bij Albo binnenbracht, berekent Bijen met een kleine *calculator* dat de grote blauwe verzamelcontainers op het Albo-terrein in totaal 29.773 kilo glas moeten bevatten.

"Als je weet dat een bierflesje ongeveer 250 gram weegt, staat die hoeveelheid gelijk aan 119.092 bierflessen, die normaliter in de cunucu of op de dump bij Parkietenbos zouden belanden. Wij gaan deze partij flessen - en alles wat er de komende weken bijkomt - begin volgend jaar crushen, verpulveren en recyclen tot een herbruikbaar produkt."

ACTIE

Bijen is enthousiast en fanatiek. Enkele weken geleden liet hij in een vraaggesprek met deze krant al weten het eeuwige gepraat en geschrijf zonder resultaten meer dan beu te zijn. "Van een daadwerkelijk initiatief voor een glas-verwerkingsplan is op Aruba nog nooit iets terecht gekomen. Veel mensen en instanties hadden mooie theorieën maar niemand had het lef écht wat te doen." Albo, de Arubaanse Wegenbouw en Arweco besloten actie te ondernemen.

"Albo viert dit jaar het 15-jarig jubileum en de Arubaanse Wegenbouw bestaat maar liefst 35 jaar. Wij besloten dat te vieren door de lege-flessen-problematiek op het eiland aan te pakken. Op de eerste plaats door glasbakken te financieren en te plaatsen en de bevolking aan te moedigen om glas te scheiden van de rest van hun afval. De Fundacion Aruba Limpi hielp mee door een advertentie-campagne in de lokale dagbladen te betalen."

De gloednieuwe glas-recycling machine arriveerde afgelopen week. Als de installatie van de grote onderdelen goed verloopt, is het de bedoeling dat de machine eind januari 1996 gaat draaien in de daarvoor gebouwde loods aan de weg Santa Martha-Papilon. Het glas wordt door de machine op een speciale manier geselecteerd: eerst worden de doppen en etiketten gescheiden van het glas. Zelfs een laagje pindakaas of jam dat nog in een potje zit, wordt verwijderd. "Want aan verpulverde pindakaas hebben we niks. Daar krijg je alleen maar rotzooi van," lacht Bijen om zichzelf.

De machine kan maar liefst 10 tot 20 ton glas per uur verpulveren en kan zodanig worden ingesteld, dat er drie verschillende diktes uitkomen: stukjes glas van gemiddeld een halve centimeter doorsnede, stukjes die 1 tot 3 millimeter groot zijn en glas waar niet meer van is overgebleven dan poeder. Bijen laat van alle drie soorten een plastic zakje met inhoud als voorbeeld zien. "Zelfs bij de grofste vorm zie je dat er geen scherpe kanten of hoeken aan zitten: het glas is absoluut ongevaarlijk geworden.

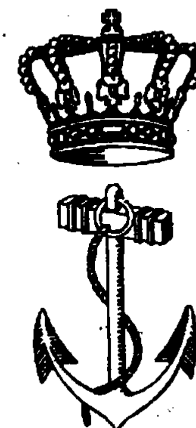
Daardoor is het aantrekkelijk om te hergebruiken. Het zou natuurlijk goedkoper zijn om glas simpelweg te breken, maar wat moet je met grote stukken glas met vlijmscherpe kanten?"

Het eindresultaat kan voor allerlei doelen op Aruba worden hergebruikt: voor het maken van asfalt, beton en metselblokken, of als vervanger van staalgrid bij het zandstralen. Bijen laat een foto zien met spelende kinderen in een zandbak. "Eigenlijk is het geen zand waar die kinderen in spelen, maar verpulverd glas. Die kinderen spelen dus eigenlijk in een glas-speelbak. Het klinkt gevaarlijker dan het in werkelijkheid is."

ESSENTIE

Bijen houdt al sinds 2 weken nauwkeurig alle glas-gegevens bij. Hij legt uit dat dit in feite de essentie is van het hele plan: omdat er op Aruba geen cijfers bestaan over de afvalproblematiek, heeft tot nu toe niemand het aangedurfd actie te ondernemen. Bijen wil de cijfers en resultaten iedere 3 maanden publiceren. Na een jaar moet de balans worden opgemaakt hoeveel kilo de glasbakken jaarlijks opbrengen, hoeveel kilo wordt verwerkt en wat uiteindelijk wordt hergebruikt.

Als die gegevens eenmaal bekend zijn, wil Bijen overleg voeren met alle betrokken instanties over de toekomst van het recyclen van glas op Aruba. "Ons jubileumkado is de machine en de glasbakken en het verzamelen van glas gedurende één jaar. Dat heeft 800.000 florin gekost. Na één jaar - als er concrete cijfers op tafel liggen - kunnen verdere voorstellen worden gedaan. Dan is het een zaak van heel Aruba."

De commandant en bemanning van de marinebasis Parera wensen de bevolking en het bedrijfsleven van de Nederlandse Antillen

PRETTIGE KERSTDAGEN
EN EEN
VOORSPOEDIG 1996

GOBIÈRNU DI KÒRSOU
Servisio Pa Asuntu Sosial
Tokante Seguro i Karchi di Dòkter

Hefe suplente di Servisio Pa Asuntu Sosial ta partisipá lo siguiente:
A posponé te otro aviso e proposishon di lei di S.V.B. (Sociale Verzeke[…] Bank) pa sigurá famia di e trahadó ku mester a drenta na vigor entrante [...] di yanüari 1996.
Pa tal motibu famia di e trahadó ku ainda no por kai bou di S.V.B. i ku ti[...] karchi P.P. ku a kaduká ta keda kliente di Servisio Pa Asuntu Sosial te [...] lei ariba menshoná drenta na vigor. Komo aktualmente no ta konosí ki [...] eksakto esaki ta tuma lugá Servisio Pa Asuntu Sosial ta prolongá e ka[...] P.P. por lo pronto te dia 31 di mart 1996.
E miembro(nan) di e famia ku ainda no por kai bou di S.V.B. [...] mester hasi awor? For di dia 19 di desèmber 1995 por pasa tuma [...] deklarashon pa doño di trabou yena (werkgeversverklaring).
E deklarashon pa doño di trabou yena ta optenibel na Servisio Pa Asuntu So[...] na Schouwburgweg s/n, B.Z.V. [Buro Ziektekosten Voorzieningen den Ma[...] Nobo den Punda lokal 27 i na ofisina ouksiliar na Banda Abou (hulpkantor)]
Entrante dia 2 di yanüari 1996 mester presentá na B.Z.V. (lokal 27 na M[...] Nobo den Punda, telefòn 657555) ku e deklarashon di doño yená, e karchi P[...] ku a kaduká i sédula di kabes di famia.
Lo remplasá e karchi P.P. pa un otro ku ta bálido te i ku dia 31di mart 1[...]
Bo ta risibí mesun tipo di karchi ku bo tabata tin. Pues si bo tabata tin karchi P.P. ku tabata perforá bo ta bolbe risibí un meskos ku ta bálido te [...] dia 31 di mart 1996. Bo ta haña e karchi na mes momento.
Klientenan ku no ta kai bou di e lei pa sigurá famia di e trahadó via di S.V[...] i no tin otro seguro i ku nan karchi a kaduká ta sigui bin Servisio Pa As[...] Sosial normalmente, pa hasi un petishon pa renovashon di nan karchi P[...]
Ehemplo: kobradó di ònderstant, personanan ku ta haña pènshon di [...] i ku no tin otro seguro, personanan ku ta kué djòp i no tin seguro.
B.Z.V. (Buro Ziektekosten Voorzieningen) situá den Marshe Nobo den P[...] lokal 27 , telefòn 657555) ta risibí kliente di 8or di mainta te 4or di [...]
Trahadónan di tantu B.Z.V. i Servisio Pa Asuntu Sosial lo atendé [...] klientenan. Servisio Pa Asuntu Sosial ta deseá tur su klientenan i pueblo en general un Felis Pasku i un Bon Aña Nobo.

Dept. R.P.

E Hefe menshoná
B.M.J. Kompr[...]

Reageert op verklaring gedeputeerde

Alipio Goeloe: Bestuur stadion roeit met de riemen die de Stichting heeft

KRALENDIJK - Hoewel het ex-Statenlid Alipio Goeloe blij was met de televisie-verklaring van sportgedeputeerde Beukenhoom over het nieuwe dak van het voetbalstadion, bleek Goeloe minder blij over een (groot) aantal minder juiste verklaringen die Beukenboom aflegde over het bestuur van de Stichting Exploitatie en Beheer van Sportterreinen. Alipio Goeloe is lid van dat bestuur, achtereenvolgens als vertegenwoordiger van de POB, de PDB, de UPB, enige tijd als onafhankelijk raadslid en de laatste jaren weer voor de PDB. Goeloe zegt de verklaringen van gedeputeerde Beukenboom in de juiste context te willen plaatsen.

Goeloe zegt het niet correct te vinden dat gedeputeerde Beukenboom juist kritiek uit op de voorzitter van de Stichting (Norwin Willem - HL) terwijl het bestuur uit vijf leden bestaat. Hij vindt dat de gedeputeerde dan weer de politiek binnen de sport haalt en dat heeft al jarenlang de goede relatie tussen de overheid en de Stichting verstoord.

Goeloe brengt naar voren, dat de Stichting in 1987 uit eigen middelen en met behulp van 'Briyechi di Korsow' en dus zonder medewerking van de overheid het dak volledig vernieuwd heeft en in de loop van de jaren een slordige drie ton in de stadion-verlichting heeft gestoken.

De Stichting heeft naar de mening van Goeloe het Bestuurscollege zeer duidelijk gemaakt dat het stadion niet kan draaien zonder subsidie door de geringe inkomsten. Dat was ook de reden dat de Stichting al verschillende keren herziening heeft gevraagd van de subsidie-regels die de overheid heeft vastgesteld.

Alipio Goeloe herinnert de gedeputeerde er aan, dat begin 1993 een delegatie van de overheid, waarvan Goeloe ook deel uit maakte, het stadion bezocht heeft. Toen werd het Bestuurscollege ervan overtuigd, dat de overheid zou moeten bijdragen aan de renovatie van het dak, de kleedkamers, de toiletten en de bestuurskamer.

Goeloe zegt dat de laksheid van de overheid de reden was dat de Stichting weer op eigen kracht de renovatie ter hand nam. Bovendien werd in samenwerking met het WEB aandacht besteed aan de verlichting, terwijl de Antillen n.v. opdracht gegeven werd het terrein in orde te brengen. De overheid heeft hier geen enkele bijdrage geleverd, benadrukt Alipio Goeloe in zijn brief aan gedeputeerde Robbie Beukenboom.

Goeloe erkent, dat de restauratie van het dak nu 150.000 gulden vergde. Een bedrag waarover de Stichting niet beschikte. Wel is de Stichting opnieuw van plan enige investeringen te doen uit eigen middelen. Dat betreft de verbetering van de toiletgroep, een tweetal 'dug outs' en een onderkomen voor de radio-verslaggevers. Een investering van twintig duizend gulden, aldus Alipio Goeloe.

Ten slotte verklaart Goeloe, dat de Stichting in een brief aan het PDB-bestuurscollege opnieuw heeft gevraagd om de beleidslijn te bepalen tussen Stichting en Overheid. Daarin zou dan een subsidieregeling opgenomen moeten worden en welke plichten en rechten beide partijen hebben. Goeloe zegt te hopen dat de gedeputeerde van Sport het werk zo spoedig mogelijk zal willen coördineren in het belang van de sportbeoefenaars, de supporters en de sport in het algemeen.

Muggen worden uitgerookt

KRALENDIJK - De komende dagen zal de Hygienische Dienst (HD) weer met de rookmachine op stap gaan. In de wijken is namelijk zijn namelijk muggen. Momenteel nog geen overlast van de Aedes Aegypti en evenmin gevaar voor een epidemie van dengue. Voorkomen is echter beter dan genezen, vandaar dat de ULV rookmachine langs komt in de wijken.

Begonnen wordt in Tera Cora, dan Nikiboko, Sabana, Antriol en ten slotte de andere wijken. Als het ULV rookkanon voorbij komt, willen bewoners nog wel eens deuren en ramen sluiten. Dat is nu juist niet te bedoeling. De rook is voor mensen onschadelijk. Het is goed dat de rook ook de huizen binnen dringt en daar de volwassen mug uitroeit.

Voortzetting geschorste raadsvergadering

KRALENDIJK - Gezaghebber Goedgedrag als voorzitter van de Eilandsraad heeft voor 28 december om half negen 's morgens de leden van de raad uitgenodigd voor het vervolg van de op 1 december geschorste vergadering. De nieuwe vergadering is uitgebreid met een aantal agendapunten die behandeld moeten worden voor het eind van het jaar. Dat zijn onder andere de wijziging eilandsverordening Logeergastenbelasting en Autoverhuurbelasting.

Ook zal de Eilandsraad het Bestuurscollege een machtiging moeten geven tot het starten van een gerechtelijke procedure tegen Kamsa n.v. Ten slotte komt het onderwerp van de vergadering van 1 december aan de orde en dat is de behandeling van het door de regering voorgestelde pakket van maatregelen en de gevolgen daarvan voor Bonaire.

FELIS DIANAN DI FIESTA

Ku pas, amor, felisidat i trankilidat lo reina den tur skina i hogar di nos isla.

Kan sigui huntu den 1996 riba e kaminda di desaroyo i prosperidat ku tin ku kondusí nos pueblo na mas bienestar i mustra ku den tur sentido nos ta un pueblo antiano.

Pasa felis dianan di fiesta i ku 1996 lo trese bendishon, dicha i prosperidat.

Kolegio chekutivo di teritorio insular di Boneiru
Gezaghebber — Sekretario insular
mr. F.M.d.I.S. Goedgedrag — mr. A.O. Muller

PRETTIGE FEESTDAGEN

Moge vrede, liefde, geluk en innerlijke rust overal heersen op het eiland.

Laten wij ook in 1996 samen de ingeslagen weg volgen die ons leidt naar meer welzijn en tonen dat wij in alle opzichte een Antilliaanse natie vormen.

Prettige feestdagen en moge 1996 zegening, geluk en voorspoed bezorgen.

Het bestuurscollege van het eilandgebied Bonaire
de gezaghebber — de secretaris
mr. F.M.d.I.S. Goedgedrag — mr. A.O. Muller

ALGEMENE UITNODIGING

De gezaghebber van het eilandgebied Bonaire en echtgenote hebben de eer de bevolking van Bonaire uit te nodigen op de **nieuwjaarsreceptie op dinsdag 2 januari 1996**. De traditionele openbare ontvangst vindt plaats in de ambtswoning aan de J.A. Abraham Boulevard 76 van 19.30 tot 21.00 uur.
Kledingvoorschrift: formeel (kolbert en das)

Gezaghebber van het eilandgebied Bonaire
Mr. F.M.d.I.S. Goedgedrag

INVITASHON GENERAL

Gezaghebber di teritorio insular di Boneiru i esposa tin e honor di invitá pueblo di Boneiru na e **resepshon di aña nobo riba djamars, 2 di yanüari 1996**. E resepshon tradishonal aki lo tuma luga den kas di gezaghebber na J.A. Abraham Boulevard 76 di 19.30 te ku 21.00or.
Trahe rekerí: formal (bachi ku dashi)

Gezaghebber di teritorio insular di Boneiru
mr. F.M.d.I.S. Goedgedrag

INVITACION GENERAL

El Gobernador del territorio insular de Bonaire y su esposa tienen el **honor de invitar al pueblo de la isla a la tradicional recepción de Año Nuevo el martes, 2 de enero 1996**. La recepción se efectuará en la residencia del Gobernador, J.A. Abraham Boulevard 76 del 19.30 a 21.00 hora.
Traje: formal

El Gobernador del territorio insular de Bonaire
dr. F.M.d.I.S. Goedgedrag

PUBLIC INVITATION

The Governor of the island territory of Bonaire and spouse have the honour to invite the people of Bonaire to **the traditional New Year's reception on Tuesday, January, 2 1996**. The reception will be held at the governor's residence, J.A. Abraham Boulevard 76, from 19.30 till 21.00 hours.
Dress: formal

The Governor of the island territory of Bonaire
dr. F.M.d.I.S. Goedgedrag

PARTISIPASHON

PETISHON PA KARTA DI GARANTIA I VOORSCHOT

Gobièrnu di teritorio insular di Boneiru ta partisipá na públiko ku entrante 2 di yanüari 1996, tur petishon pa karta di garantia i voorschot pa tratamentu médiko tantu na Boneiru i pafor di Boneiru ta bai via Servisio di Salubridat Públiko ku ta situá na Kaya J.N.(Kachi) Craane 34, kaminda ántes tabata Ofisina di Ontvanger. Motibu di esaki ta pa gobièrnu tin un mihó bista i kontrol riba gastunan di salubridat.

Kolegio Ehekutivo di teritorio insular di Boneiru,
Gezaghebber, — Sekretario
mr. F.M.d.I.S. Goedgedrag — mr. A.O. Muller

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor **publiek-zwemmen** (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWE
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGIA
(Tel. 612573)
lessen:
di. van 19.30-23.00 uur - Sentro di Bario Janwé
za. van 09.00-12.00 uur - IPK-gebouw (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURA DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.
****

Aftandse jeep als personificatie van de blanke wereld

-door Christiaan Ruesink -

KAAPSTAD - De aftandse grijze jeep sukkelt over de slechte wegen in Guguletu, een van de townships in Kaapstad. De kinderen op straat herkennen chauffeur Stefan Howells en zijn collega Helga van Kampen. Vrolijk zwaaien ze naar het tweetal, enkele waaghalzen rennen zelfs met de auto mee. Howells en Van Kampen zijn respectievelijk programma-directeur en coördinator van SCORE (Sports Coaches Out Reach), een sportontwikkelingsprogramma voor de kinderen in de townships in Kaapstad.

Sport in Zuid-Afrika was jarenlang een exclusief recht voor de blanken. In zwarte woonwijken waren geen sportverenigingen, op scholen was geen enkele aandacht voor bewegingsonderwijs, alleen de straat bood uitkomst. Daar, en op de hobbelige zandvlaktes in de townships, speelden de kinderen voetbal. Op blote voeten schopten ze tegen een van kranten en maillot gemaakte 'bal'. Van rugby en cricket, de belangrijkste sporten in Zuid-Afrika, bleven de zwarten verstoken.

In 1990, nog voor de afschaffing van apartheid, zette de Amerikaanse Juliet Thompson SCORE op. De voormalige toproeister, die in 1988 meedeed aan de Olympische Spelen in Seoul, leidde onderwijzers in de townships in Kaapstad op in het geven van sportlessen en gaf na schooltijd '-clinics' waaraan iedereen mee mocht doen. "Ze vond dat ze iets terug moest doen voor de sport", legt Howell uit. "Zij had er immers zoveel plezier aan beleefd en successen in geboekt."

ROLLETJES

Het initiatief was een doorslaand succes, duizenden kinderen kwamen op de sportlessen af. Om die reden verdween ook bij de plaatselijke onderwijzers de aanvankelijke argwaan ten aanzien van Thompson. Ze lieten zich graag informeren en voegden sport toe aan hun schoolprogramma. Tot 1993 verliep alles op rolletjes. "De politieke omwentelingen in het land gingen echter gepaard met steeds meer geweld in de townships", aldus Howells. "Moordaanslagen waren aan de orde van de dag. Je was je leven niet meer zeker in de townships Guguletu, Khayelitsha en Langa."

De Amerikanen, met uitzondering van Howells, vonden het te gevaarlijk en trokken zich terug. Het NOCNSF besloot het project te steunen. Op advies van de commissie die in 1992 in opdracht van het ministerie van WVC de mogelijkheden van het opheffen van de sportboyoot had onderzocht en daarbij was gestuit op score. De vrijwilligers - studenten van de academie voor lichamelijke opvoeding - betalen een eigen bijdrage van 3600 gulden en het ministerie van VWS stelt per jaar 150.000 gulden beschikbaar. Bij een bezoek aan het project in maart van dit jaar raakte minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking onder de indruk en zegde toe de bijdrage vanaf 1996 te verdubbelen.

ATTRIBUTEN

Van het geld kopen de vrijwilligers vooral sportattributen, want daaraan is een chronisch gebrek. Dagelijks nemen ze de ballen, honkbalknuppels, een volleybalnet en pillonnen mee naar de scholen. Daar laten liggen is veel te gevaarlijk, want alles wordt meegenomen. Ter illustratie wijst Howells, staande aan de rand van een sportveldje, naar een stenen bouwval. "Ooit lag daar een dak op, maar de inwoners hebben de pannen 's nachts weggehaald. Dagelijks komen er mensen bij, vooral uit Transkei. In hun gevecht om te overleven hebben ze minimaal een dak boven het hoofd nodig. Logisch dat ze dan de pannen weghalen."

De zandvlakte waarop de kinderen sportlessen krijgen verdient de naam grasveld nauwelijks. Enkele sprieten steken eigenwijs de kop op, voor de rest is het zand, dat bij de voortdurende wind in Kaapstad steeds hinderlijk in de ogen waait. De kinderen, van wie de meesten zijn gestoken in hun grijs/Bordeauxrode schooluniform, malen daar niet om. Behendig rennen ze om de kuilen, stekels, afvalresten en losse stenen heen. Met blote voeten, op schoenen of slippers. De meisjes doen netbal, een vorm van korfbal., de jongens spelen volley- en softbal. De taal die ze brabbelen is onverstaanbaar, maar de uitdrukking op hun gezicht spreekt voor zich.

De stem van Peter Gotz galmt over het veld. In de taal van het township, Xhosa, geeft hij enkele aanwijzingen. De vrijwilliger geeft op Homba, een school in Khayelitsha, les aan 978 kinderen. Hij verzorgt gymnastiek en is verantwoordelijk voor de organisatie van het sport for all-project. Daarin maken de kinderen kennis met diverse sporten. Gotz staat bij het softbal en lacht om de blijdschap waarmee een jongen zijn vangbal viert. De anderen klappen en juichen hem toe. "Dat is precies waar het project om draait. Die jongen is voor even een held. Hij krijgt daardoor zelfvertrouwen. Dat hebben deze kinderen nodig."

Sport is volgens Howell een ideaal middel om de kinderen te helpen in het 'echte' leven. "Een sportveld is niet beangstigend. Op school durven ze niets te vragen, want bij een verkeerd antwoord krijgen ze slaag met de stok. Op een sportveld mogen ze alles vragen. We streven ook niet naar het opleiden van topsporters, maar naar het maken van betere mensen. We willen ze toegang geven tot andere organisaties in Zuid-Afrika, waar ze zich verder kunnen ontwikkelen."

De stap van het township naar de binnenstad van Kaapstad is echter veel groter dan die geografisch gezien lijkt. In een straal van twee kilometer leven twee werelden, die niets van elkaar weten. Blanken durven immers de zwarte woonwijken niet in. Hoewel de gewelddadigheden na het afschaffen van de apartheid zijn afgenomen worden zij nog steeds met argwaan bekeken. Alleen de aftandse, grijze jeep van Howells krijgt applaus als hij passeert. Een slooprijpe auto als personificatie van de blanke wereld.

Jazz nipt langs Cavaliers

CLEVELAND - Dan Majerle van de Cleveland Cavaliers en Jeff Hornaeck van de Utah Jazz vechten voor de bal in de wedstrijd van donderdag in de Gund Arena in Cleveland. Utah Jazz won de uitwedstrijd nipt met 89 tegen 87.

Karateprijzen 1995

WILLEMSTAD - Jong en oud samen op de foto. De jonge karateka Jarzinho Fraites ontving een plakaat uit handen van bondsvoorzitter Junior Millerson. De prijs was voor zijn club Kyokushinkai uit Buena Vista, die een zeer goed jaar achter de rug heeft. Bij de jongsten vielen Jonathan Boddie (jongens), Shuhaimi Cathlina (meisjes) en Terzaní Welvaart (talent) in de prijzen? Bij de junioren gingen de prijzen naar Ricardinho Pietersz (j), Sylvien Martis (m) en Darrel Nannan (tal.). Anthony Leito (j), Laicam How (m) en Giovanni Welvaart (tal.) kregen dezelfde prijs in de categorie senioren.

Engeland wil clubs voor europacup sparen

LONDEN - Als de Engelse Football Association zijn zin krijgt, zullen de clubs die het volgend seizoen deelnemen aan de Europese bekertoernooien, vooraf vier dagen zijn gevrijwaard van competitieduels. Het voorstel van directeur Graham Kelly is een antwoord op klachten van clubmanagers die tijd tekort kwamen om hun teams op Europacup-wedstrijden voor te bereiden.

"We moeten de helpende hand bieden om de clubs betere prestaties te laten behalen in Europa", aldus Kelly. "De laatste vijf seizoen zijn de Engelse clubs niet ver gekomen. Zo nu en dan was er wel een goed resultaat, maar nooit een uitspringend succes en zeker niet in de *Champions League*."

Dit seizoen was Engeland met zes clubs vertegenwoordigd in de Europacuptoernooien. Daarvan is alleen Nottingham Forest in het UEFA Cup-toernooi overgebleven.

Kelly hoopt dat uiterlijk eind januari een besluit valt over het voorstel. Hij zei wel te verwachten dat tegenstand komt van de televisiezenders die miljoenen ponden stoppen in de Engelse *Pemier League*. De betrokken clubs zullen het weekeinde voor een Europacup-wedstrijd niet beschikbaar zijn voor live-uitzendingen.

Technisch directeur Jimmy Armfield van de FA steunt het voorstel van Kelly. "We geloven dat een rust van vier dagen wat extra scherpte bij onze spelers in de Europacup brengt. Onze competitie is erg sterk en de televisiemensen kunnen er kennelijk niet genoeg van krijgen. Maar we willen ook succes hebben in Europa waar een geheel andere spelopvatting heerst. De continentale clubs keken vroeger altijd tegen ons op. De boycot na het Heizeldrama bracht ons echter hopeloos achterop."

TENNIS - Michael Stich en Boris Becker zien af van deelname aan het Olympisch toernooi. Het duo won in Barcelona 1992 Olympisch goud in het dubbel. Voor het tweetal past Atlanta niet in hun speelschema.

Hoogtestages geen onzin

BUNNIK - Zonder intensieve hoogtestages zouden de Nederlandse wielrenners bij de wereldtitelstrijd in Colombia achteruit hebben gefietst. Arie Koops, de sportkoepel NOCNSF en de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie (KNWU) zijn ervan overtuigd dat de hoogtestages van de Nederlandse wielerselectie op weg naar Colombia een positieve invloed hebben gehad op de prestaties. Ook al veroverde de KNWU, door toedoen van amateur Danny Nelissen, slechts een gouden plak.

Hoogtestages zijn in de sportwereld in. Het is de manier om het aantal rode bloedlichaampjes te vermeerderen, waardoor extra zuurstof kan worden opgenomen. De kennis erover, vooral in Nederland, is echter beperkt. Dus hapten de beleidsbepalers van NOCNSF snel toe, toen een jaar geleden de KNWU zich meldde met de vraag hoe de deelnemers aan de wereldtitelstrijd in Colombia zich het beste konden voorbereiden.

NOCNSF stelde oud-schaatsbondscoach Arie Koops in staat met een projectgroep uit te zoeken op welke manier de sporters maximaal in Colombia zouden kunnen presteren. Een commissie van experts, met onder anderen de Duitse specialist Reinke, stelde een lange lijst met aanbevelingen ter beschikking.

Het ideale plaatje was drie trainingskampen op hoogte, met tussendoor onderzoeken in de hypobare kamers van het nationaal lucht- en ruimtevaartgeneeskundig centrum in Soesterberg. In het opleidingscentrum konden de omstandigheden van Colombia aardig worden nagebootst.

Het onderzoek, waar Koops dinsdag de bevindingen van presenteerde, heeft NOCNSF een onschatbare hoeveelheid aan kennis opgeleverd. Daar mogen de atletiek-, zwem-, roei-, schaats-, triathlon- en wielerbond de komende jaren van profiteren, want zij participeerden in het onderzoek richting Colombia.

REACTIE

Koops richtte er zich in zijn onderzoek op hoe de sporters zouden reageren op het verblijf op grote hoogten, wat er precies met hen zou gebeuren. De meeste renners trokken twee keer naar Colorado om te trainen. "We zijn er achter gekomen dat op bijvoorbeeld 3000 meter hoogte het prestatievermogen met 20 procent terugloopt. Iemand die niet op hoogtestage is geweest, niet geacclimatiseerd is, begint dus al met een enorme achterstand", luidde de analyse van Koops.

Koops constateerde dat de renners in hun eerste week op hoogte niets presteerden. Bij een gemiddelde van 30 kilometer per uur tijdens een training liep de hartslag op naar een niveau dat op zeeniveau bereikt zou worden bij 40 kilometer in het uur. "Pas na twee weken hoogte past het lichaam zich aan, hadden de renners een hartslag die paste bij het niveau van de inspanningen. Zouden de Nederlandse deelnemers niet op hoogte hebben getraind, dan hadden ze in Colombia achteruit gefietst", was de overtuiging van Koops.

De KNWU was tevreden over de resultaten van alle inspanningen vooraf, waarmee in totaal bijna een miljoen gulden was gemoeid. Het doel was Olympische kwalificaties afdwingen. "We hebben, ondanks de wisselende prestaties, een twintigtal Olympische plaatsen bemachtigd. Daarmee behoren we tot de top-vijf van de wereld", aldus voorzitter Joop Atsma.

Ook het nocnsf, dat voor het project ongeveer een kwart miljoen gulden uittrok, constateerde dat alle moeite niet voor niets is geweest. "De winst is de specifieke kennis die we nu verzameld hebben. Het NOCNSF kan nu kritisch kijken naar aanvragen van bonden voor bijdragen in hoogtestages. Die hebben alleen maar nut als aan alle randvoorwaarden is voldaan." Daarnaast is gebleken dat de hypobare kamers in Soesterberg een aardig en goedkoop alternatief kunnen zijn voor trainingen op grote hoogte in verre oorden.

Op weg naar Atlanta zullen hoogtestages weinig zin hebben. Daar gaat om het aanpassen aan de omstandigheden als hitte en luchtvochtigheid. Maar ook daarvoor kunnen we in Soesterberg terecht. Het zou best goed zijn marathonlopers en wielrenners vooraf met de klimaatkamers te laten kennis maken."

VOETBAL - De Braziliaanse international Edmundo (23) heeft schuld aan het verkeersongeval waarbij drie mensen omkwamen. Dat heeft een gerechtelijk vooronderzoek uitgewezen. De aanvaller knalde na een bezoek aan de disco met zijn jeep frontaal op een Fiat. Beide inzittenden van de Fiat werden gedood. Later overleed een 16-jarige meisje dat bij Edmundo in de auto zat, aan haar verwondigen.

VOETBAL - De spelers van het Roemeense elftal mogen twee miljoen dollar extra als kerstbonus verdelen. Alle spelers, die in zestig procent van de EK-kwalificatiewedstrijden uitkwamen, kunnen 82.000 dollar tegemoet zien. Voor de anderen wordt de premie aangepast. Roemenië is deelnemer aan het EK in Engeland.

Utrecht ontslaat trainer Kistemaker

UTRECHT - Het bestuur van FC Utrecht heeft vrijdag trainer Simon Kistemaker ontslagen. De Noordhollander heeft een half jaar bij FC Utrecht gewerkt. Hij had een contract tot medio 1997. Kistemaker vecht zijn ontslag aan.

Het bestuur besloot tot de maatregel na de slechte resultaten. De club staat op de een na laatste plaats in de eredivisie met elf punten uit achttien wedstrijden. Onder Kistemaker werd twee keer gewonnen (Feyenoord 1-0, GA Eagles 3-2), vijf keer gelijk gespeeld en elf keer verloren. Een opvolger is nog niet bekend.

Hoewel de supporters altijd achter Kistemaker bleven staan, hadden enkele leden van het bestuur genoeg van diens aanpak. Met name Evert Kroon, bestuurslid commerciële zaken, dreef het conflict met Kistemaker, die overkwam van Telstar, hoog op. Kroon stapte om verdere escalatie te voorkomen eerder deze week op. Elftalleider Arno van den Heuvel verklaarde deze week dat bij een vertrek van Kistemaker hij ook zou stoppen.

Kistemaker was niet aanwezig tijdens de persconferentie waarop het bestuur zijn ontslag bekendmaakte. Hij heeft advocaat mr. E. Vile in de arm genomen om zijn belangen te verdedigen. Die adviseerde hem geen commentaar te geven.

Twee jaar voorwaardelijk voor afperser van Becker

MUNCHEN - De 29-jarige man die Boris Becker en zijn gezin met de dood bedreigde, is vrijdag door de rechtbank van München tot twee jaar voorwaardelijk veroordeeld. De officier van Justitie had vier jaar onvoorwaardelijk geëist.

De man chanteerde Becker via de telefoon. Hij dreigde hem, diens vrouw en zoon te vermoorden, indien Becker niet met geld over de brug kwam. Ook de manager van Becker, Axel Meyer-Wolden, ontving geregeld bedreigingen. De man wilde bovendien in ruil voor het leven van Becker de winnende cijfers van een zaterdaglotto hebben.

Twee Franse spelers betrapt op 'doping'

PARIJS - Oumar Dieng (Paris SG) en Gilles Hampartzoumian (Cannes) zijn betrapt op het gebruik van doping. In de urine van de twee spelers zijn sporen van cannabis gevonden.

De 22-jarige Dieng werd getest na de wedstrijd Lille - Paris sg op 18 november. Hij is momenteel op vakantie in Senegal. Verdediger Hampartzoumian (26) leverde zijn urine in na de wedstrijd Cannes - Monaco op 27 oktober. Beide spelers kunnen een contra-expertise aanvragen.

Slalomzeges voor Tomba en Wiberg

KRANJSKA GORA/VEYSONNAZ - Alberto Tomba en Pernilla Wiberg hebben vrijdag de slaloms om de wereldbeker gewonnen. Tomba behaalde zijn tweede seizoenzege in Kransjka Gora in Slovenië, zijn 46e in zijn carriere. Wiberg was succesvol in het Zwitserse Veysonnaz. Het was de twaalfde overwinning voor de Zweedse in haar loopbaan.

Tomba (29) was vrijdag in Kranjska Gora een klasse apart. De Italiaan, die een dag eerder de reuzenslalom boycotte, was ruim een seconde sneller dan zijn concurrenten. Hij legde beide manches af in de totaaltijd van 1.36,84. De Sloveen Kosir deed er 1.38,05 over, de Fransman Amiez 1.38,43.

In Veysonnaz greep Wiberg de zege in de tweede manche. De tweevoudig Olympische kampioene gleed in haar tweede, furieuze omloop van de dertiende naar de eerste plaats. Haar winnende tijd bedroeg 1.14,42. De Sloveens Hrovat werd tweede in 1.14,72, de Zweedse Kristina Andersson derde in 1.14,73.

Sion nog drie jaar bij FC Groningen

GRONINGEN - Romano Sion heeft zijn contract bij FC Groningen met drie jaar verlengd. De huidige verbintenis die per 1 juli afliep, werd omgezet in een nieuwe met een looptijd tot 1 juli 1999. Sion, 24, trad anderhalf jaar geleden in dienst van FC Groningen. De aanvaller kwam van RBC. Daarvoor speelde hij bij Haarlem, SVV/Dordrecht'90 en Dordrecht'90.

Noodlot slaat toe bij schijnbaar onkwetsbare Marc Overmars (22)

AMSTERDAM - Marc Overmars (22) leek onkwetsbaar, maar drie dagen voor kerst sloeg het noodlot toe. In het VU-ziekenhuis in Amsterdam constateerde de chirurg vrijdagochtend tijdens de kijkoperatie in de linkerknie een totale scheuring van de voorste kruisband plus beschadiging van de buitenste meniscus.

Voor de aanvaller van Ajax betekent dat het einde van dit seizoen en, erger nog, het missen van het EK in Engeland. Normaal staat minimaal zes maanden revalidatietijd voor deze blessure.

Overmars liep de kwetsuur woensdag op na een botsing met Rob Matthaei van De Graafschap. Bij de landing kwam de linksbuiten ongelukkig terecht op de keiharde grasmat van het Olympisch Stadion. Hoewel de doktoren aanvankelijk dachten dat de blessure zou meevallen, bleek vrijdag dat de knie zwaar geraakt was. Wanneer Overmars onder het mes moet, is nog niet bekend. Dat zal waarschijnlijk pas gebeuren in het nieuwe jaar. Tot die tijd zit hij thuis.

Bij de komende ingreep verwijdert de chirurg een pees uit een ander deel van het lichaam en bevestigt die op de plaats van de gescheurde kruisband. Een operatie die in het verleden de Ajacieden Stefan Pettersson en Sonny Silooy ook hebben ondergaan. Zij genazen in respectievelijk zes en zevenenhalve maand. Overmars voelde gisteren weinig voor commentaar te leveren op zijn blessure.

BESTE SEIZOEN

De linksbuiten, die door bondscoach Guus Hiddink op rechts wordt gebruikt, was bezig aan zijn beste jaar ooit. Met Ajax won hij de Nederlandse titel, de *Champions League* en het WK voor clubteams. Bovendien leek hij dit seizoen door te breken als doelpuntenmaker. Hij leidt, voor Patrick Kluivert, het topscorersklassement van Ajax met tien treffers.

Overmars verwierf twee jaar geleden in Engeland groot respect tijdens de WK-kwalificatiewedstrijd van Nederland op Wembley tegen Engeland. Bij de stand 2-1 snelde de toen pas 20-jarige Overmars als een wervelwind langs Des Walker die hem alleen nog kon vloeren in het strafschopgebied. De strafschop werd vervolgens benut door Van Vossen. Mede door het gelijkspel haalde Oranje het WK in de Verenigde Staten.

De bliksemloopbaan van Overmars kende tot vorig jaar geen enkele tegenslag. Van een talent bij Go Ahead Eagles verkaste hij in 1991 op 18-jarige leeftijd voor een miljoen gulden naar Willem II, waarna hij een jaar later voor het drievoudige bedrag de stap naar Ajax maakte. In zijn eerste seizoen bij de Amsterdammers speelde hij alle 34 competitie-wedstrijden.

Vorig jaar kreeg hij voor het eerst te maken met een vormcrisis en moest hij enkele wedstrijden zijn plaats afstaan aan Peter van Vossen. Maar hij knokte terug en stond in de beslissende fase van het seizoen weer gewoon in de basis. Ook bij Oranje hoorde hij in negen van de tien EK-kwalificatiewedstrijden bij de beste elf. Alleen het duel met Tsjechië miste hij. Opvallend was zijn hattrick tegen Malta, een beter visitiekaartje van de nieuwe Overmars die 29 interlands speelde, kon niet worden afgegeven.

Van Gobbel naar Galatasaray

ROTTERDAM - Ulrich van Gobbel vertrekt op 1 januari naar Galatasaray. De verdediger neemt morgen in de thuiswedstrijd van Feyenoord tegen FC Twente afscheid van het Rotterdamse publiek. Hij zal een contract van anderhalf jaar tekenen bij de Turkse kampioen.

Feyenoord en Galatasaray bereikten gistermorgen een akkoord over de transfersom, die naar verluidt rond de vier miljoen gulden schommelt. Het contract van de 24-jarige robuuste Feyenoorder liep medio 1998 af. Hij werd bekeken door manager Souness van Galatasaray in de wedstrijd van Feyenoord bij Heerenveen (0-1).

Souness had eerder belangstelling voor Johan de Kock van Roda JC, maar beide clubs konden geen overeenstemming bereiken over de hoogte van de transfersom. Daarop verlegde de Engelse manager zijn interesse naar Van Gobbel, die vorig jaar ook in de belangstelling stond van Newcastle United.

Feyenoord-speler Boateng weer vrij

ROTTERDAM - De Rotterdamse politie heeft Feyenoord-speler George Boateng donderdagmiddag vrijgelaten. De voetballer had zich woensdag vrijwillig gemeld bij de politie wegens zijn mogelijke bedreiging van een discotheekportier. Boateng werd toen onmiddellijk gearresteerd voor nader verhoor.

Het Openbaar Ministerie zal eind deze maand beslissen over een eventuele vervolging van de speler. De directie van Feyenoord zegt op de hoogte van de zaak te zijn.

De 20-jarige Ghanese voetballer wordt verdacht van bedreiging met een vuurwapen van twee portiers van de Rotterdamse discotheek Dance Club Colors. Het voorval zou hebben plaatsgehad op zaterdag 14 oktober. De verdediger van feyenoord wilde met drie vrienden de discotheek bezoeken. Het groepje werd echter geweigerd. Volgens de portiers was het te druk, maar de betrokkenen menen dat er sprake was van discriminatie. Er ontstond een handgemeen waarna Boateng met zijn vrienden vertrok.

Volgens de portiers bedreigde Boateng hen vervolgens vanuit een auto met een vuurwapen. De gealarmeerde politie trof de auto even later. De agenten controleerden een man die was uitgestapt, waarna de auto doorreed. Via een autoleasebedrijf kwam de politie uiteindelijk bij Feyenoord terecht.

In een vraaggesprek met een krant verklaarde Boateng vorige week tijdens het incident geen vuurwapen te hebben gebruikt. Hij zou daarentegen met zijn vingers een beweging richting de portiers hebben gemaakt, nadat een van zijn vrienden was mishandeld.

OM Amsterdam vervolgt Kluivert

AMSTERDAM - Het Openbaar Ministerie in Amsterdam heeft gisteren definitief besloten de Ajacied Patrick Kluivert te vervolgen. De 19-jarige voetballer zal dood door schuld en het veroorzaken van zwaar lichamelijk letsel door schuld ten laste worden gelegd. Kluivert was op 9 september van dit jaar betrokken bij een verkeersongeval in Amsterdam-noord, waarbij de theaterdirecteur M. Putman om het leven kwam.

Justitie in Amsterdam heeft het besluit genomen na vrijdag een laatste bespreking te hebben gevoerd met de advocaat van Kluivert, mr. M. Nan, een deskundige die op verzoek van de raadsman het ongeluk heeft onderzocht. Volgens de amsterdamse persofficier van Justitie mr. N. Schaar moet meer waarde gehecht worden aan het rapport van een expert van het gerechtelijk laboratorium dan aan de rapportage van Nan's deskundige.

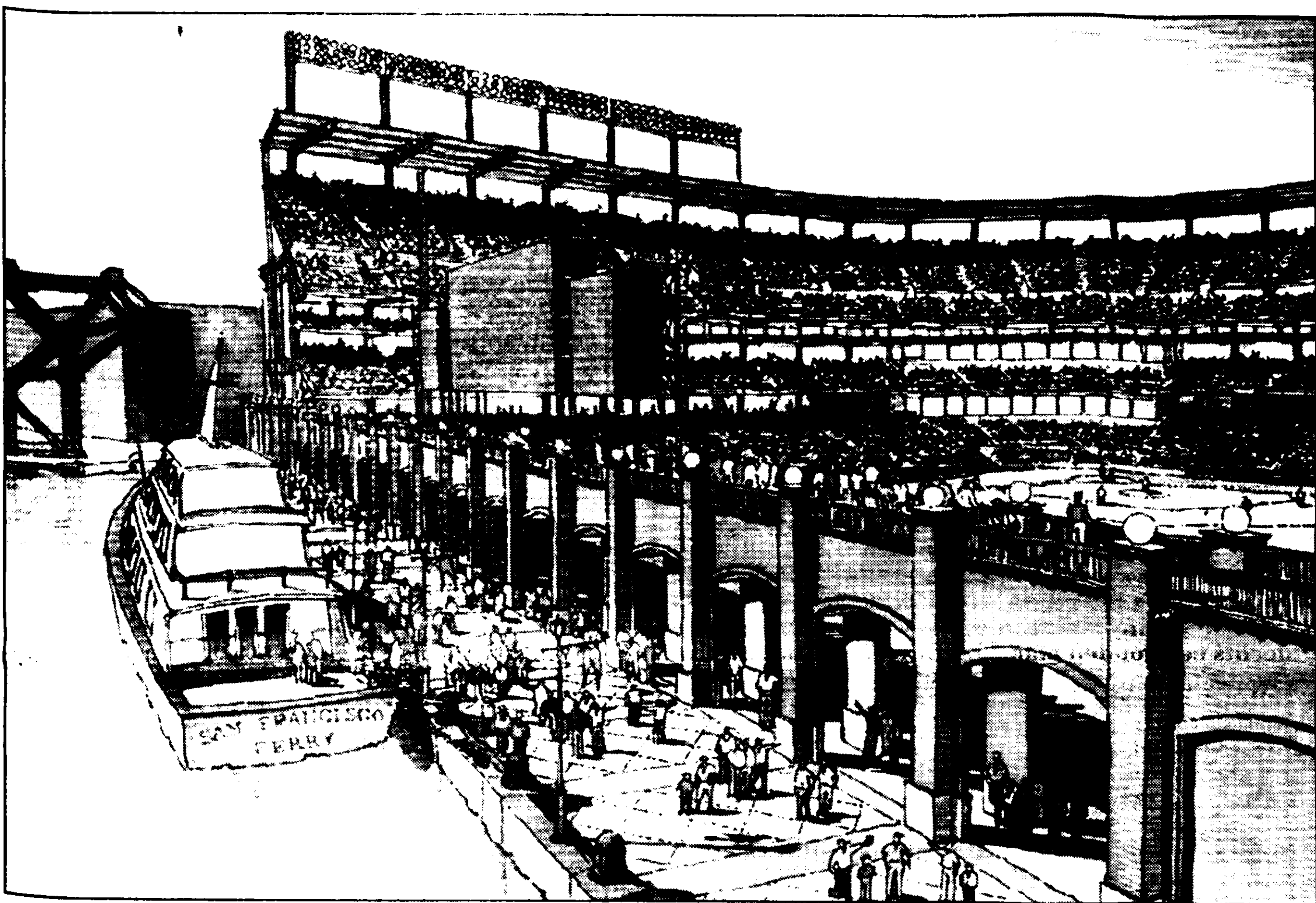
De deskundige van het gerechtelijk lab heeft gemeten dat Kluivert 104 kilometer per uur moet hebben gereden toen hij de auto van Putman in de flank ramde. Het contra-onderzoek leverde een veel lagere snelheidsmeting op: 72 tot 74 kilometer per uur.

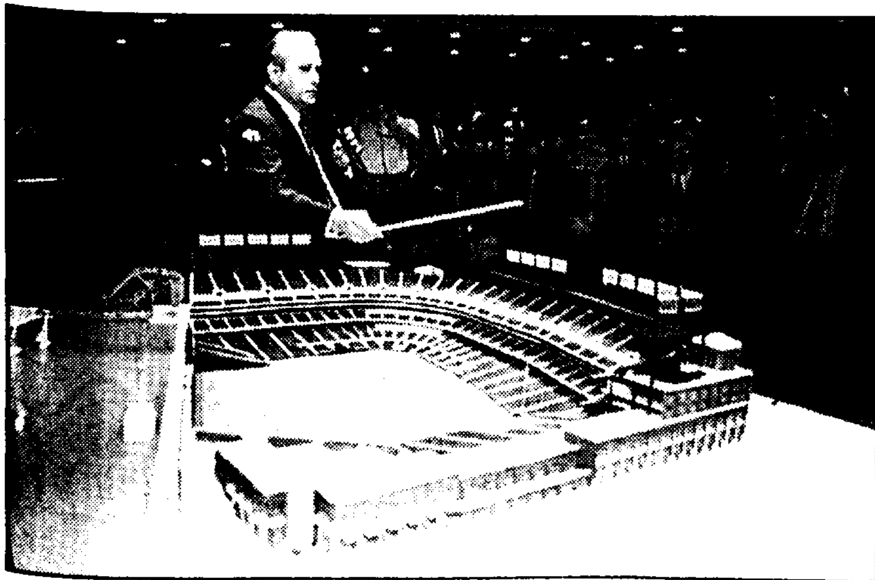
Het slachtoffer draaide op het moment van het ongeluk de weg in Amsterdam-noord op, na een familiebezoek. De auto van de sportheld, een BMW, was een geleend exemplaar. Putman was op slag dood. Zijn echtgenote raakte zwaar gewond.

Volgens officier Schaar bevindt zich in het dossier een verklaring van een getuige die zegt dat de wielen van Kluiverts auto loskwamen bij het rijden over een brug. De Amsterdamse politie heeft proefondervindelijk vastgesteld dat voor zo'n capriool een snelheid van circa 110 kilometer per uur nodig is.

Schaar verwacht dat Kluivert binnen de eerste drie maanden van 1996 voor de rechter zal verschijnen. De maximum straf die hem kan worden opgelegd is een jaar gevangenisstraf en 10.000 gulden boete.

Nieuw baseballstadion San Francisco

SAN FRANCISCO - Een artistieke impressie van het nieuwe baseball-stadion voor The Giants uit San Francisco. De sporttempel moet 250 miljoen dollar gaan kosten en wordt uit privégelden gefinancierd. De ontwerper van het stadion is een bekende, Joe Spear. Hij ontwierp eerder al stadions voor Denver, Baltimore en Cleveland.

Links: Architect Spear geeft uitleg over zijn nieuwe ontwerp voor het ballpark voor de San Francisco Giants.

Rotterdammer Tuur bokst net zo lief in Amsterdam

AMSTERDAM - Typisch Tuur. Hij gaat zitten, pakt de microfoon en roept: "Van de ene wereldkampioen naar de andere zou ik willen zeggen: Ajax gefeliciteerd." Zo, die opmerking komt aan als een linkse directe, zie je de boksende zakenman denken in een benauwd zaaltje van een hoofdstedelijk hotel. Hij lacht zijn tanden bloot. Zijn inmiddels vertrouwde mediashow rond het reizende circus 'Tuur on Tour' kan beginnen.

Als reïncarnatie bestaat, komt de 28-jarige bokser ooit terug als kameleon. Want Tuur weet als geen ander in te spelen op zijn omgeving. Of hij nu in Rotterdam, New York, Groningen, New Orleans, Arnhem of Amsterdam bokst, de geboren Surinamer voelt zich overal supersnel thuis. Tenminste, die indruk wekt hij. Ter promotie van zijn komende gevecht om de wereldtitel in de RAI, zaterdag 23 december tegen de Italiaan Campanella, heeft Tuur voor iedereen weer een vriendelijk woord. Dus ook voor Ajax. "Ik heb veel respect voor de prestaties van die club", meldt de slimme WBO-titelhouder in het zwaarvedergewicht. De RAI met 5000 zitplaatsen moet immers vol. En voetballiefhebbers hebben vaak ook belangstelling voor boksen. Vandaar.

Tuur noemt Amsterdam een perfecte locatie voor een WK-duel. "Het is een voorrecht om juist in de hoofdstad van Nederland mijn titel te verdedigen", beweert hij. "Het is alweer bijna vier jaar geleden dat ik voor de eerste en laatste keer als prof in Amsterdam heb gebokst. Het is dus de hoogste tijd voor een hernieuwde kennismaking."

NIEUWE DINGEN

Het ietwat merkwaardige tijdstip, amper 24 uur voor het begin van de kerstnacht, vormt voor de rijke Rotterdammer geen enkel probleem. "Ik wilde graag in december boksen", legt hij uit. "En aangezien er rond de kerstdagen nooit veel te doen is, heb ik voor deze datum gekozen. Ach, ik ben gewend nieuwe dingen uit te proberen. Voor mij is het overigens niet de eerste keer dat ik op 23 december in de ring verschijn. Zes jaar geleden bokste ik in Rotterdam op die dag mijn zevende profpartij. Ik won, natuurlijk."

Een rasechte Rotterdammer in het rivaliserende Amsterdam, dat belooft niet veel goeds. Tuur had de vraag verwacht en kwam met een gewichtig antwoord. "Rotterdam heeft veel nieuwbouw in het centrum. Het is net New York in het klein. Amsterdam daarentegen barst van de historische gebouwen. Beide steden vullen elkaar goed aan. Amsterdam dwingt in heel de wereld respect af, mede dankzij Ajax. Ik zie daarom niet in waarom ik hier geen topprestatie zou kunnen leveren."

Tuur begint in de RAI aan zijn 45e profpartij (40 zeges, 3 nederlagen, 1 onbeslist). Het is in 1995 alweer zijn vierde gevecht om de wereldtitel, die hij in september 1994 in sportpaleis Ahoy' tegen de Amerikaan Speed veroverde. Eerder dit jaar was hij te sterk voor de Canadees Pep (maart), de Amerikaan Taliaferro (juni) en de Colombiaan Mendoza (september). Vier zware en lucratieve WK-gevechten binnen amper tien maanden. Volgens Tuur, een '-trainingsbeest' in optima forma, is er van een mentale en/of fysieke overbelasting geen sprake. "Als je kampioen bent, moet je blijven boksen", stelt hij. "Anders word je roestig. Er bestaat geen betere training dan een wedstrijd in de ring. Met maar twee partijen in een jaar verlies je je scherpte. Heb je moeite om je gewicht te maken. Ik wil minimaal een keer in de drie maanden boksen. Totdat ik mijn wereldtitel zeven keer heb verdedigd. Dan ga ik aan andere dingen denken. Dat heb ik mezelf en mijn familie beloofd. In de zakenwereld kan ik namelijk ook goed uit de voeten."

Een gevecht tegen zijn Afrikaanse jeugdidool Azumah Nelson, die onlangs op gevorderde leeftijd de WBC-titel heroverde, blijft een grote wens van Tuur. Maar eerst wacht Campanella. De 25-jarige Italiaan heeft 19 overwinningen, 2 nederlagen en 1 onbeslist in zijn profboekje staan.

"Geen makkie, want die bestaan op mijn niveau niet meer", benadrukt Tuur. "Ik zal mijn ogen goed open moeten houden. Hij stoot zowel links als rechts hard, kan vooruit en achteruit boksen. Ik verwacht een ouderwetse knokpartij. Maar het gevecht zal waarschijnlijk niet over de volle twaalf ronden gaan."

Hardcourt levert de meeste blessures op

AMSTERDAM - Topsport is per definitie niet gezond. Dat bleek de afgelopen week weer eens bij de nationale (tennis) Masters, waar twee speelsters uitvielen en heel wat ijszakken nodig waren om opspelende pezen, spieren en gewrichten tot bedaren te brengen.

Op topniveau is tennis, zo bleek maar weer, een uitermate blessure-gevoelige sport. Tijdens de ATP-tour van dit jaar steeg het aantal afmeldingen als gevolg van ernstige blessures van 239 tot 294. Toernooiartsen en fysiotherapeuten moesten bij de 81 evenementen 11.004 maal in actie komen. Dat zijn ruim twintig behandelingen per speler. In een kwart was sprake van voorzorg om blessures te voorkomen, in driekwart van de gevallen ging het om werkelijke - dikwijls allang bestaande - lichamelijke problemen.

De constante overbelasting manifesteert zich vooral in rug-, knie- en enkelletsels. Zweepslag en tennisellebooq, die op amateurniveau tot de meest voorkomende kwetsuren behoren, vormen voor de beter getrainde proftennisers een verhoudingsgewijs kleiner risico. Het hardnekkigst zijn de knieblessures, waarvan de springersknie het meeste voorkomt. Vooral serve-volleyspelers, die veel op harde banen spelen, krijgen er mee te maken.

Krampverschijnselen mogen vooralsnog niet op de baan worden behandeld. ATP- artsen deden veertien dagen geleden in Pontevedra de aanbeveling dat te veranderen. Kramp kan namelijk een voorstadium zijn van de 'heatstroke', de warmtebevanging, met mogelijk ernstige gevolgen. Ook willen de artsen dat onder bepaalde omstandigheden een tennispartij uitgesteld moet kunnen worden. Zoals bijvoorbeeld bij een combinatie van hoge temperaturen en een hoge vochtigheidsgraad. Dan is het risico van uitdroging het grootst.

Uit de cijfers van de ATP blijkt het spelen op hardcourt tweemaal zo veel blessures op te leveren als het spelen op een andere ondergrond. Dat getal komt min of meer overeen met de cijfers uit het onderzoek van NOCNSF van dr. F. Backx onder 3484 amateurtennissers in de periode augustus 1992 - augustus 1993. Hij komt tot een gemiddelde van 3,5 letsels per duizend sporturen voor binnentennis tegen 1,5 voor buitentennis.

Dat laatste cijfer ligt bij het onderzoek van KNLTB-arts Babette Pluim veel en veel lager. Zij kwam op grond van een recent onderzoek in Haarlem en Rotterdam bij 46 clubs tot de conclusie dat tijdens de (buiten)competitie slechts een tennisser/ster per tienduizend uur geblesseerd raakt. De helft van de blessures trad op in de leeftijdsgroep van 40 t/M 49 jaar. In 64 procent van de gevallen was medische behandeling noodzakelijk en 2 procent moest worden opgenomen in het ziekenhuis.

OORZAKEN

De drie meest voorkomende oorzaken van een blessure zijn overbelasting, verstappen en oververmoeidheid. Ook het struikelen over een tennisbal is een veel genoemde oorzaak van blessureleed. Aan preventie wordt op amateurniveau over het algemeen weinig gedaan. Ruim driekwart van de mensen met spierscheuringen, verstuikte enkels of verdraaide knieën, had geen warming-up gedaan.

UEFA en FIFA lokken conflict met EU uit

GENEVE - UEFA en FIFA zullen de reglementen niet direct aanpassen aan de uitspraak van het Europese hof in de zaak Bosman. Dat zeggen de Europese- en wereldvoetbalbond vrijdag in Geneve in een gezamenlijke verklaring. De verklaring brengt de bonden in openlijk conflict met de Europese Unie, die het transfersysteem en de buitenlandersregel in de EU-landen in strijd met de wet vindt. UEFA en FIFA willen een overgangsregeling. "Veranderingen van de regels midden in een seizoen zijn niet goed voor de continuïteit", luidt de verklaring.

Die mededeling staat haaks op de uitspraak van het Europese hof, dat geen ruimte laat voor een overgangsregeling. "De voetbalclubs zullen zich direct moeten aanpassen", aldus Europees commissaris Karel van Miert. "Het hof heeft geen manoeuvreerruimte gelaten. Overtredingen ... de EU direct aangep... Clubs en bonden kunnen rekenen op zware straffen."

De UEFA veronderstelt evenwel een ontsnappingsclausule gevonden te hebben met betrekking tot de bui... clubs als vertegenwoordigers van de betrokken landen. In dat geval, denkt de juridische staf van de UEFA, vervalt de uitspraak van het Europese hof over een vrij ... van werknemers in

TE HUUR
(Kerstvakantie)
Leuk APPARTEMENT
voor 2-3 personen in rustige buurt (Bandariba) 1 slaapkamer met airco, 1 ruime woonkamer met open keuken, 1 kleine kamer.
Prijs: fl. 50,- per dag (all-in)
Beschikbaar van 24-12 t/m 7-1-'96
Bel nu: 679551
N.B. Vanaf 1 januari a.s. APPARTEMENT beschikbaar voor max. 6 maanden zeer geschikt voor stagiaire
Prijs: fl. 800,- p.m. (all-in) + 1 maand borg.

TE KOOP
WOONHUIS
TE KORAAL PARTIER
Indeling: 3 slaapk., 2 badk., woon/eetzaal, keuken, berghok, voor/achterporch.
Prijs: NAf. 235.000,-
Tel. 677561

TE KOOP
JEEP WRANGLER
Rood met witte soft-top
Bouwjaar 1993
15.000 km
Nafl. 27.000
Tel. 649552

TE HUUR
AANGEBODEN
Ruime 2 slaapkamers
WONING
Gemeubileerd, vrijstaand.
Nabij Oude Water
fl. 1000,- p/m + borg
Tel. 676532

"Parrot-Hill" vacationpark
nieuw
Goed verzorgd en beveiligd appt. complex met zwembad zéér centrale ligging.
Inf: Seroe Loraweg 16
Tel.: 617575
Fax.: 617576

VIP
CELLULAR PHONE RENTAL
Phone: 5999-601300
- 675708
Page: 310 - 1204
* Excellent rates * Convenient rental terms * Featuring state-of-the-art phones * Prompt and reliable * Business & personal service * Major credit cards accepted
Merry X-Mas Happy New Year

Kinderdagverblijf
Iene Miene Mutte
(nog in aanbouw) hoek Perseusweg/Lyraweg, opent in Januari haar deuren voor kinderen van 2 tot 4 jaar.
Voor info tel.: 608183 (tijdens kantooruren)

the Paintshop
VOOR VERF, BEHANG, ADVIES
DR. MAALWEG 3A
TEL/FAX 657633
Openingstijden
ma./vrij. 8.30-12.00
13.30-17.30
za. 8.30-12.00
camarol EURO-TEX EURO-KOTE BENAR

OPENBARE VERKOOP

Op donderdag 11 januari 1996 des morgen om 10.00 uur, zal ten overstaan van één van de notarissen van het kantoor SMEETS THESSELING & VAN BOKHORST, of diens waarnemer, te hunnen kantore aan het Julianaplein 5 op Curaçao, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgelijke Wetboek van de Nederlandse Antillen:

het tot 13 april 2041 durend recht van erfpacht op een perceel grond gelegen in het Tweede District van Curaçao, bekend als Blok Y kavel nummer 2 van het verkavelingsplan "JUAN HATO, VREDENBERG EN CALABRIE", ter grootte van negenhonderdvijfentachtig vierkante meter (985 m2), nader omschreven in meetbrief nummer 436 van 16 september 1980, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Utilaweg 2.

De veiling voorwaarden liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage ten voornoemde kantore van Smeets Thesseling & Van Bokhorst. Deze voorwaarden houden onder meer in de bepaling dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

SMEETS THESSELING & VAN BOKHORST
Notarissen, Julianaplein 5
Alhier.

Telefoon: 655055

Award-winning Photo Quality color printing
720 DPI MODE
• True 720 dpi resolution
• Latest color technology
• Windows and Macintosh compatible
Special X'mas price
Fls. 995,- Price valid till 31 Dec '95
Stylus® COLOR II
YOU'VE GOT TO SEE IT IN EPSON COLOR.
Computerworld
Kaya Jacob Posner 5A, Zeelandia • Tel. 617545 • Fax 617676

Carolina Herrera
Accessories
The Best Gifts of Lovely Luxurious Leather
Free Gift with Purchase
Exclusively at:
eccolet
Breedestraat, Punda • Tel. 657822

onderlinge hulp

Onderlinge Hulp wil hierbij aan de bevolking en hun cliënten mededelen dat hun **kantoor gesloten zal zijn**

vanaf 21 december t/m 2 januari 1996

3 januari zijn wij weer open met dezelfde goede service zoals altijd.
Wij van **Onderlinge Hulp** *willen al onze leden in het bijzonder en de bevolking in het algemeen een*

Gelukkig Kerstfeest en Voorspoedig Nieuwjaar *toewensen.*

In geval van overlijden kunt U bellen:
Mevr. Jessy Djaoen - Tel.: 658271 of 601186
Dhr. Donny Trenidad - Tel.: 654847 of 601705

We zijn vanaf de 25e December 1995
Gesloten tot de 11e Januari 1996.
Bon Pasku en het Allerbeste voor 1996
Maria en Gilbert Libier
CAFE RESTAURANT
MARTHA KOOSJE

ELGA
Kwaliteit hoeft niet duur te zijn
Dus koop uw electrische materialen bij ELGA aan de Sta. Rosaweg 73
ELGA heeft: kabels uit Europa, schakelaars, stekkers, zekeringen..... iin het kort alles om uw electranet te installeren of uit te breiden.
Alleen kwaliteit en tegen lage prijzen
ELGA heeft populaire prijzen voor ieders inkomen
ELGA Sta. Rosaweg 73 tegenover Singer
We zijn 100% tot uw dienst
Voor grote projecten kunt uiteraard ook bij Elga terecht.

SAIL CURAÇAO CHRISTMAS SALE
Zeilplezier in december en KERSTVAKANTIE
20 % Korting op alle cursussen
Sailing school, boat trips, rentals
snorkel+sunsettrips met Aeolus en Vira Cocha
bel voor ANTILLEAN RATE en GROEPSPRIJZEN
Bel nu 676003/ 676087/609710
Vira Cocha

Waterfort Tenants Ass.

Vanwege de delicate financiële situatie en onzekerheid waarin ons eiland zich momenteel bevindt, zullen wij het traditionele vuurwerk op 31 december niet afsteken.
De desbetreffende fondsen zullen wij gebruiken om een donatie te schenken aan een charitatieve instelling.

Wij wensen de hele bevolking van Curaçao een
Zalig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar.

Het Bestuur

Ontvangen prachtige Collectie voor de kerst en ook sportieve kleding o.a. rok en broek sets. Jeans rokken, broeken en jurken. Voor de heren truien en overhemden.
ZONDAG GEOPEND
van 9.00 - 4.00
Champagne
The Finest Clothes
Shopping Center Brievengat
Kaya Charles Maduro z/n
Tel.: 36[illegible]

Ontvangen bij EXCLUSIVE
Sta. Rosaweg 57
Cocktail jurken lang en kort, deftige skirtsets uit Europa in grote maten.
Zaterdag NON-STOP open van 9.00 tot 7.00 uur
Zondag open van 10 - 2 uur

Exotique Plaza
20% Solidariteitskorting
X-Mas Collectie
* damesschoenen, damestassen
* briefcases, attache's
.... te veel om op te noemen
Kom nu langs en profiteer
Exotique Plaza
Waterfortboog
I.T.C.

De Zoete Inval
Café Restaurant
De Savaan 121
Tel. 691523
Zondag 24 Dec. om [illegible] Mariachi Tropical
[illegible] met Live [illegible] van "Rosario"
[illegible]
A la carte
[illegible]
Café Restaurant De Zoete Inval
[illegible]
Bon Aña 1996

GOBIÈRNU DI KÒRSOU

ta deseá tur siudadano un temporada di fiesta den pas i union i un aña nobo próspero i positivo pa Kòrsou i tur su habitantenan.
Ku konfiansa i determinashon, adaptando nos bida na nos realidat finansiero, durante e aña benidero nos tur huntu lo pone un base sólido pa nos komunidat superá su problemanan.

InnovatieCentrum Curaçao

Ons kantoor zal gesloten zijn vanwege de Feestdagen.

Op dinsdag 2 januari 1996 zijn wij wederom tot Uw dienst.

Voor dringende aangelegenheden in deze periode kunt U de heer A. Lichtveld bereiken op tel. 371360

Wij wensen U
Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar 1996.

ASNA
Share the Rights
Share the Responsibility
ABN Amro Bank 2642741
Citco Bank Antilles 5570004
Banco Di Caribe 81695214
Maduro & Curiel's Bank 123105

Bernhard over recente onthullingen over NSDAP-lidmaatschap:

Laat ze maar kletsen

DEN HAAG - "Negatieve dingen hinderden mij als ze gaan over mensen van wie ik houd, maar als ze mijzelf betreffen denk ik: Laat maar kletsen." dat zegt prins Bernhard in een interview met het weekblad Elsevier van deze week. Zijn instelling komt hem te pas, want hij wordt nu al weken achtervolgd door een onderwerp dat meer verwarring geeft dan duidelijkheid schept: Zijn vermeende lidmaatschap van de NSDAP.

Woensdagavond nog moest premier Kok eraan te pas komen. Op vragen van het Tweede-Kamerlid Poppe (SP) zei Kok dat de prins niet weet hoe zijn naam op een in Amerika teruggevonden NSDAP-lijst terecht is gekomen, omdat hij zich nooit als lid heeft opgegeven. Kok: "De prins heeft niets aan de al lang bekende feiten toe te voegen. Die zijn dat hij tijdens zijn studiejaren in Berlijn in de periode '33-'35 achtereenvolgens lid is geweest van de Motor SA, de *Fliegersturm* en de *"Anwarter"* van de motor SS. Na zijn vertrek uit Duitsland in 1935 is er volgens de prins geen contact meer geweest met welke Nazi-organisatie dan ook."

Een onderzoeker van het RIOD "staafde" zijn verhaal over Bernhards "NSDAP-verleden" onlangs met een kopie van een briefje uit het Amerikaanse archief waarin iemand zijn lidmaatschap van de partij opzegt. Volgens weer een ander document uit hetzelfde archief is dat briefje toe te schrijven aan Bernhard. Er is echter geen naam op te vinden, zegt nu ook Kok, laat staan een handtekening van de prins. Het briefje is van september 1936, de maand waarin Bernhard zich met Juliana verloofde.

Kok antwoordt op de vragen van Poppe dat dezelfde onderzoeker een brief heeft aangetroffen waarin melding wordt gemaakt van een verzoek van het Nederlandse ministerie Buitenlandse zaken om Bernhard te schrappen van de door de VS opgestelde lijst van leden van de NSDAP in Nederland. "In de archieven van Buitenlandse zaken zijn over deze aangelegenheden geen documenten aangetroffen. Het is daarom niet mogelijk om de precieze aanleiding van genoemde actie te achterhalen." Wel wil Kok hierover het volgende opmerken: "De lijst was door de VS-ambassade ter beschikking gesteld aan het Nederlands beheersinstituut, een organisatie die het beheer voerde over het geconfisceerde vermogen van "foute" Nederlanders en vijand en uit de Tweede wereldoorlog. Daarnaast speelde deze lijst een rol in verband met het opsporen van oorlogsmisdadigers. Het moge duidelijk zijn dat het voorkomen van de naam van prins Bernhard op een dergelijke lijst niet voor de hand lag en verwarringwekkend kon zijn. Een actie als beschreven in de brief lijkt daarom niet onlogisch."

De prins is er evenwel duidelijk ontspannen onder: "Ik ben veel meer in andere mensen geïnteresseerd dan in mijzelf. Onlangs kreeg ik een boek over de Slag bij Arnhem in handen. Over zulke mensen en situaties lezen vind ik honderd keer boeiender dan mij bezighouden met mijzelf of met wat Jantje of Klaasje over mij te beweren heeft."

Hans van den Broek: Duidelijk signaal van hoop

Bosnië half miljard toegezegd

BRUSSEL - Vijftig landen en organisaties hebben in Brussel 500 miljoen dollar op tafel gelegd om een snel begin van de wederopbouw in Bosnië te verzekeren. "Met grote tevredenheid" begroette Europees commissaris Hans van den Broek dit resultaat van de tweedaagse donorconferentie, georganiseerd door de Europese Unie en de Wereldbank.

De Bosnische minister van Buitenlandse zaken Sacirbey bracht Nederland publiekelijk hulde voor zijn "reusachtige" bijdrage van 50 miljoen dollar.

Vooral dat het benodigde bedrag al in zo'n korte tijd bijeen werd gebracht - nog geen week na de ondertekening van het vredesakkoord in Parijs -, verraste Van den Broek. "Het is een signaal van hoop. Hiermee kunnen we de naoorlogse periode een veelbelovende start geven en het gewone dagelijkse leven op gang brengen", zei hij. Volgens de commissaris kan alleen een snel begin van de wederopbouw de vrede in Bosnië werkelijk verzekeren.

Het geld is bedoeld voor onder andere het herstel van spoor- en wegverbindingen, gas-, stroom- en watervoorziening en afvalverwerking. Maar het zal ook gebruikt worden om de landbouw, het onderwijs en de gezondheidszorg op de been te helpen. Er komt werkkapitaal voor kleine- en middelgrote bedrijven en de Centrale bank kan eveneens op steun rekenen. Voor de ouderen en andere kwetsbare groepen wordt een sociaal fonds geschapen.

Het bedrag dat nu op tafel ligt is minder dan de 518 miljoen dollar die de Wereldbank bij de opening van de donorconferentie noemde. Maar vice-president Kemal Dervis verwacht dat landen, die nog geen directe toezeggingen konden doen, hun beloftes voor in totaal 30 tot 40 miljoen dollar in de komende weken zullen inlossen. Bovendien steunen verscheidene landen en instellingen ook nog eens allerlei lopende projecten.

De Bosnische minister Sacirbey complimenteerde Nederland. "Ik wil Nederland lof toezwaaien voor zijn steun. Dit kleine land heeft een geweldig gebaar gemaakt en dat verdient speciale vermelding", aldus de bewindsman tijdens de persconferentie na afloop van de tweedaagse bijeenkomst.

De Bosnische regering zal zich ervoor inzetten dat alle etnische groeperingen, ook de Bosnische Serviërs, van de hulp kunnen profiteren, beloofde hij. De komende maanden zijn wat dat betreft een test. Maar Sacirbey wees er ook op dat daarna nog veel meer moet gebeuren. De Wereldbank heeft uitgerekend dat tot de eeuwwisseling zo'n 5,1 miljard dollar nodig is voordat Bosnië weer helemaal op de been is. De internationale gemeenschap komt daarom in maart volgend jaar opnieuw bijeen voor een donorconferentie om dan de lange-termijnhulp te bepalen.

Vrijlating Panchen Lama geëist

NEW DELHI - Tibetaanse monikken namen deel aan een demonstratie buiten het VN-hoofdkwartier in India. Bij die gelegenheid werd de vrijlating geëist van de zes jaar oude jongen die door de Dalai Lama is uitgekozen als de reïncarnatie van de Panchen Lama. Dit is de op twee na belangrijkste geestelijke leider van Tibet. (AFP-foto)

Kamervoorzitter Den Uyl-rede van PvdA-leider:

Kok kiest erg duidelijk voor het politiek midden

DEN HAAG - Premier Kok plaatst de PvdA wel heel sterk in het midden van het politieke spectrum, zo vindt Tweede-Kamervoorzitter Deetman.

Deetman zegt dat in een interview met het Algemeen Dagblad van vrijdag, in een reactie op de inhoud van de Den Uyl-lezing van de PvdA-leider. Kok nam daarin nogal afstand van het oude sociaaldemocratische gedachtengoed.

De duidelijke keuze van Kok voor het politieke midden vindt Deetman wel wat ver gaan. "eerlijk gezegd heb ik dat een christen-democraat nooit zo hard horen formuleren voor de christendemocratie", zo zegt hij. Deetman zelf zou die duidelijke keuze ook nooit zo maken..

Publieksvriendelijke acties steeds gedisciplineerd verlopen

Na 7 weken rust terug bij politie

DEN HAAG - Na acht en veertig dagen demonstreren legt de politie het bijltje bij het actievoeren neer. Eindelijk hebben de veertigduizend politiemensen van Nederland, als ze het akkoord accepteren, hun nieuwe cao.

Onder het motto de *Politie in lichterlaaie* begonnen de protesten in de Utrechtse Jaarbeurs inderdaad als een laaiend vuur. Ruim tweeduizend politiemensen besloten daar vrijdag 3 november "tot harde acties" die zich als een olievlek over Nederland zouden uitbreiden.

De politie heeft zich inderdaad in het hele land gemanifesteerd. In de meeste gevallen zocht zij begrip bij de burgers. In een enkel geval liep de actie uit de hand, vooral als het verkeer op de snelwegen er hinder van ondervond. Maar over het algemeen hebben de acties een gedisciplineerd karakter gehad, zeggen alle betrokkenen.

Daags na de bijeenkomst in Utrecht begonnen de estafette-acties. In steeds wisselende regio's hield de politie werkonderbrekingen, organiseerde demonstratieve marsen of bracht het publiek op speelse wijze met haar grieven tegen het cao-beleid van minister Dijkstal in kennis. Zolang die ludieke acties de toch al zo gestresste automobilist niet irriteerden, had het publiek alle begrip voor hun eisen.

Nijmegen, de regio van de voorzitter van het korpsbeheerdersberaad mr. E. D'hondt, beet maandag 6 november het spits af. Rotterdam en Leiden volgden. Drie grote regio's waar acties en werkonderbrekingen op het programma stonden. En daarna bleef de politie in Nederland voorpaginanieuws met hun acties.

Voor de onderhandelaar van Dijkstal, mr. H. Borghouts, was het gauw duidelijk: Het duurt nog wel enige tijd want de bonden hebben hun hakken op een principieel punt in het zand gezet: De onregelmatigheidstoeslag die de politiemensen al sinds jaar en dag bij hun loon kregen.

Voor Borghouts ziet de maatschappij er anno 1995 echter anders uit. "Het gaat erom dat je betaald wordt wanneer je echt werkt", zei hij 15 november tegen het ANP. De bonden waren boos. Ze vonden dat Borghouts een verkeerde voorstelling van zaken gaf. Zondag 19 november spraken de bonden wederom met de minister. Na drie uur praten braken de partijen opnieuw het overleg af. De minister zei de bonden een heel eind tegemoet te zijn gekomen. Zestig procent van hun toeslag mochten ze houden; de resterende veertig zou variabel worden. Om de pijn niet ineens voelbaar te laten zijn zou dat in tien jaar worden afgebouwd. De bonden konden ook daarmee niet uit de voeten. Na bijna zeven weken is er dan toch een uitweg gevonden en kan er een cao worden getekend en wordt het hopelijk weer rustig in politieland

Laatste Kerstmis op aarde

SAN PEDRO SULA - De 43-jarige Don Amado bevindt zich in de eindfase van de dodelijke ziekte AIDS in een ziekenhuis in de Hondurese badplaats San Pedro Sula. Hij weet dat het naar menselijke berekeningen zijn laatste Kerstmis is op aarde. Hij deelt dit lot met veel andere mannen en vrouwen over de hele wereld verspreid. Volgens de Wereld-gezondheidsorganisatie staat Honduras aan de kop met Aids wat Midden Amerika betreft (AFP foto)

Bij vliegramp Colombia: zeker acht overlevenden

BOGOTA - Zeker acht mensen hebben de vliegramp met een Amerikaanse Boeing in Colombia overleefd, zo heeft een Colombiaanse luchtvaartfunctionaris vrijdag meegedeeld.

Eerder maakten lokale media melding van zeventien overlevenden. De chef van politie in Buga, van waaruit de reddingspogingen worden georganiseerd, noemde weer een ander getal. Hij zei dat vijf mensen levend waren gevonden, van wie er inmiddels een was overleden. De zegsman van het Colombiaanse burgerluchtvaartbureau, Alberto Davila, zei in een uitzending van het Amerikaanse televisiestation NBC dat het aantal mensen dat levend wordt aangetroffen kan stijgen.

"Het aantal overlevenden staat nu op acht. De mogelijkheid van meer is aanwezig." Hij wees erop dat het weer beter begint te worden, wat de reddingswerkzaamheden vergemakkelijkt.

Symposium Samen leven, samen geloven:

Geen vrede tussen volken zonder vrede religies

UTRECHT - "Er zal geen vrede zijn tussen de volkeren als er geen vrede is tussen de religies. Het fenomeen religie heeft in de geschiedenis nogal eens een negatieve rol gespeeld in tal van conflicten.

Misschien zijn de godsdiensten niet altijd de oorzaak geweest van de brandhaarden in de wereld, maar ze gooien elke keer wel weer olie op het vuur. Daarom moet het gesprek over vrede vooral op het niveau van religie gevoerd worden." Dit zei oud-voorzitter van de Nederlandse Raad van Kerken, prof. D. Mulder, in Utrecht op het symposium "Samen leven samen geloven".

De bijeenkomst was een idee van wijlen ds. Wim van der Zee. Hij had met een dergelijk symposium op 21 december, zijn verjaardag, afscheid willen nemen als algemeen secretaris van de Raad van Kerken. De raad liet de bijeenkomst Toch doorgaan, geïnspireerd door de nagedachtenis aan Van der Zee.

Volgens Mulder moeten de godsdiensten nog veel leren, maar vooral ook afleren als het gaat om een vruchtbare dialoog. Ze blijven nog te vaak stenen in vooroordelen ten opzichte van elkaar die maar moeilijk kunnen worden ontmaskerd.

De Rooms-katholieke theoloog dr. Pim Valkenberg, de schrijver van de notitie *Christologie en dialoog* die door de Raad van Kerken wordt gepubliceerd, formuleerde de drijfveren wat praktischer. "Je woont bij elkaar, dus moet je simpelweg wat met elkaar." Valkenberg noemde de grote winst van het symposium dat duidelijk was uitgesproken dat God niet in een religieuze traditie is te vangen. "God is in ieder geval groter dan wat er in mijn traditie aan kennis over God wordt opgevangen."

Strijd in Goedermes laait weer op

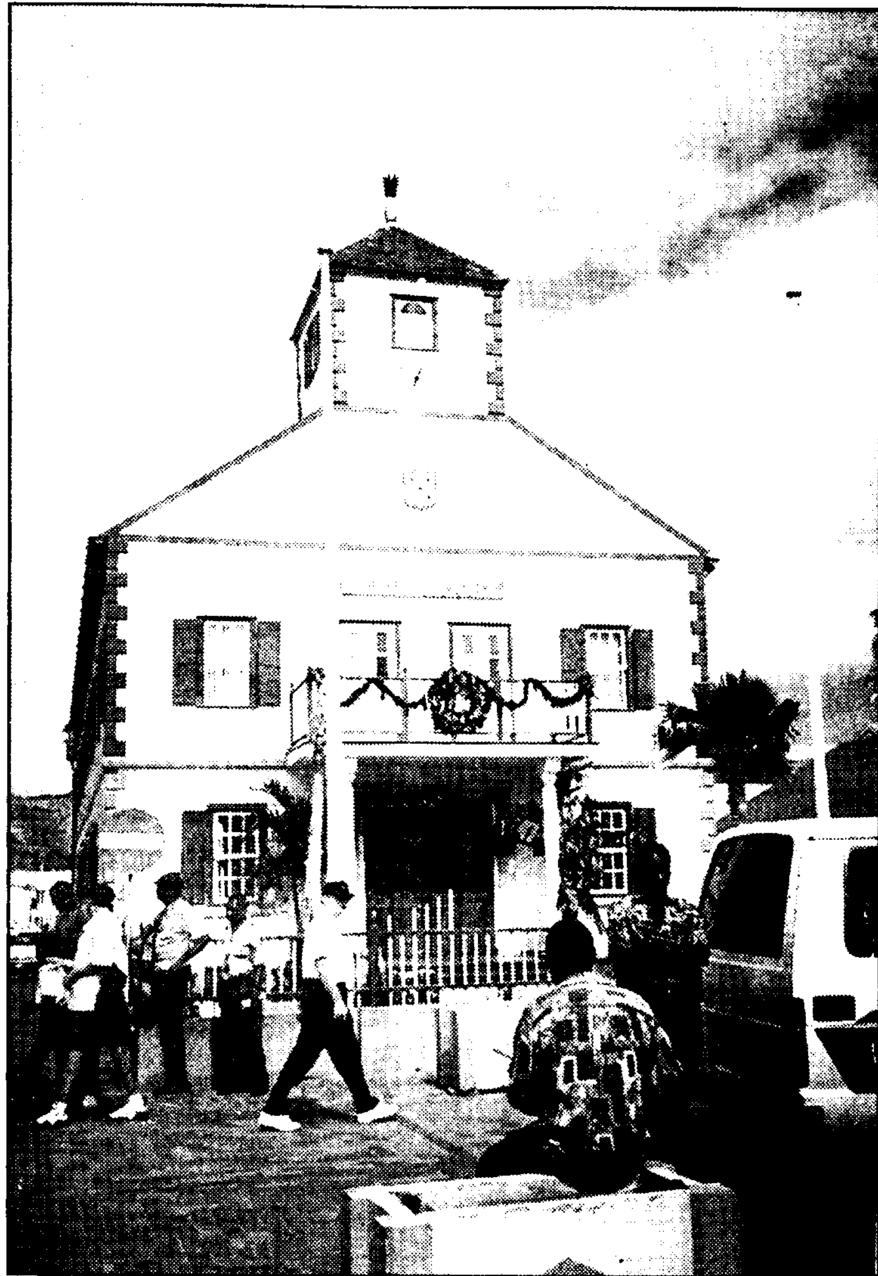
MOSKOU - De gevechten tussen het Russische leger en Tsjetsjeense rebellen bij Goedermes zijn vrijdag opnieuw opgelaaid. De militairen proberen de opstandelingen uit de tweede stad van Tsjetsjenië te verdrijven.

Woordvoerder Roeslan Martagov van het pro-Russische bewind in de Kaukasische republiek zei dat in de stad hevig wordt gevochten.

"Toeristen willen geen getimmer en geboor horen"

- door Marius Bremmer en Marius Noort -

PHILIPSBURG - Met moeite kan Lt. Gouvernor Dennis Richardson zich in zijn kantoor verstaanbaar maken. Bouwvakkers werken boven zijn hoofd aan herstelwerkzaamheden aan het dak van het bestuurskantoor. Richardson laat zich niet door afleiden door het getimmer: "Je merkt aan alles dat er met enthousiasme aan de wederopbouw van Sint Maarten wordt gewerkt. Na een tegenslag kun je wel bij de pakken neer gaan zitten, maar je kunt ook juist nieuwe kansen benutten. De mensen op het eiland geven daar alom blijk van."

Richardson heeft duidelijk schik in de bouwgeluiden, die overal op het eiland te horen zijn. "Toeristen willen natuurlijk geen geboor en getimmer horen. Het eiland is blij dat de toeristen weer terugkomen. Blijft het probleem dat vier grote hotels op het eiland gesloten zijn: Dawn Beach, Mullet Bay, Great Bay en Little Bay. We willen een poging ondernemen om internationale hotelketens als Sonesta, Hiatt en/of Hilton naar het eiland te krijgen. Wat de markt van toeristen betreft zijn behalve Amerikanen ook Zuidamerikanen interessant om naar St. Maarten te halen. Daarmee til je het toerisme internationaal gezien op een hoger plan. Je kunt ook verder werken aan nieuwe doelgroepen. Toeristen uit Argentinië en Brazilië besteden over het algemeen veel geld tijdens hun vakantie."

Richardson keerde onlangs terug van een promotiebezoek aan beide landen. "We moeten daarnaast ook de Nederlandse markt verder aanboren en mogelijk ook eens aan Japan gaan denken. Een kwestie van risicospreiding dus."

VERBETERINGEN

In meer opzichten wil de St. Maartense gezaghebber van de nood een deugd maken. Hij noemt daarbij als eerste het verbeteren van de eilandelijke infrastructuur. "Kijk maar naar de verkeerssituatie bij Consales/Food Center. Na de verwoestingen door 'Luis' en de brand krijgen we de kans een lastig knooppunt aan te pakken. Ook zijn we in gesprek met eigenaars van grond op Belair waarover de Nederlandse militairen van de genie een by pass hebben aangelegd. Verharding van die by pass staat nu op het programma."

"De immer barstensvolle 'Marigot-connection' wordt eveneens verbeterd. Downtown zijn we bezig een nieuw marktplein aan te leggen. Voor de kerst zal dat al klaar zijn." Het gezichtsbepalende courthouse doorstond de orkaan mede dankzij de enorme financiële push die het vorig jaar bij gekregen vanuit Nederland.

In alle enthousiasme gebeuren ook dingen die niet kunnen. Sommige shantytowns rijzen tegen de bedoeling in toch weer uit de as omhoog. "Maar ook in Philipsburg wordt in de haast wel eens wat slordig gebouwd", voegt Richardson volledigheidshalve toe. "Daarom zijn er nu vier controleurs, die de (her)bouw inspecteren." Vier controleurs op heel Sint Maarten stelt inderdaad niet zo heel veel voor, maar naar omstandigheden (geen geld) is het beter dan niets.

BEHOEFTE

Er zijn helaas ook vertragende factoren. Richardson: "Die zijn er zeker. Het kan natuurlijk altijd beter. Verzekeringsmaatschappije n komen nu pas echt los met schade-uitkeringen en ook de behoefte aan bouwmaterialen is onderschat."

Dennis Richardson en een aantal consultants onder leiding van Raymond Begina stelden het eerder gemaakte 'Stappenplan' bij. De commissie Rozemond ondersteunde dit en vorige week bereikte men met de Nederlandse Interministeriële Taakgroep overeenstemming op hoofdlijnen. Richardson: "Het commitment voor de financiële steun (220 miljoen) is er! We schrijven hier geschiedenis, want nog nooit is er in koninkrijksverband zo snel een akkoord bereikt waar het gaat om een dergelijk groot bedrag."

Rozemond wordt waarschijnlijk per 1 februari 1996 door de Rijksministerraad benoemd tot wederopbouwcoördinator en vervangt daarmee de commissie Ondersteuning Wederopbouw.

"In de toegezegde 220 miljoen zit niet alleen ruimte voor reparatie, maar ook voor gewenste verbeteringen. Om beter voorbereid te zijn op een orkaan zouden alle leidingen en kabels ondergronds moeten. We hebben geld gekregen voor de voorbereiding van dit plan. Daarna bekijken we of bepaalde bedrijven zoals GeBe en Sint Maarten Cable Television de bekabeling (mee) kunnen financieren."

Een fors bedrag gaat naar het onderwijs. Ook hier geldt reparatie van schade in combinatie met kwaliteitsverbetering. "Momenteel bouwt men aan twee scholen die voor het komende schooljaar gereed zijn. Alle scholen voor aanvang van de nieuwe cursus klaar krijgen lukt niet. Maar behalve het schoolgebouw wordt meteen de kwaliteit van het onderwijs aangepakt. Er was sprake van goede en minder goed scholen op het eiland."

GERUCHTEN

Geruchten als zouden veel buitenlandse bedrijven als vliegen op de Sint Maartense stroop afkomen ontzenuwt de gezaghebber: "Het aantal buitenlandse bouwbedrijven dat zich hier nieuw wil vestigen valt mee. Gepoogd wordt om buitenlandse bedrijven te laten samenwerken met lokaal gevestigde ondernemingen. Vaak geven we daarvoor een tijdelijke vergunning af." Waar het gaat om bootreparatie en hotelbouw is de gezaghebber overigens soepel, want "daar ligt natuurlijk onze prioriteit."

Mensen met drilboren, schilders, timmerlui en allerhande andere bouwlieden brengen koortsachtig huizen op orde. Voor een rustige kerst. In Front Street keerde het beeld van shoppende Amerikanen inmiddels weer. En het dak boven de werkkamer van Richardson is weer lekvrij.

Van linksboven naar rechtsonder:

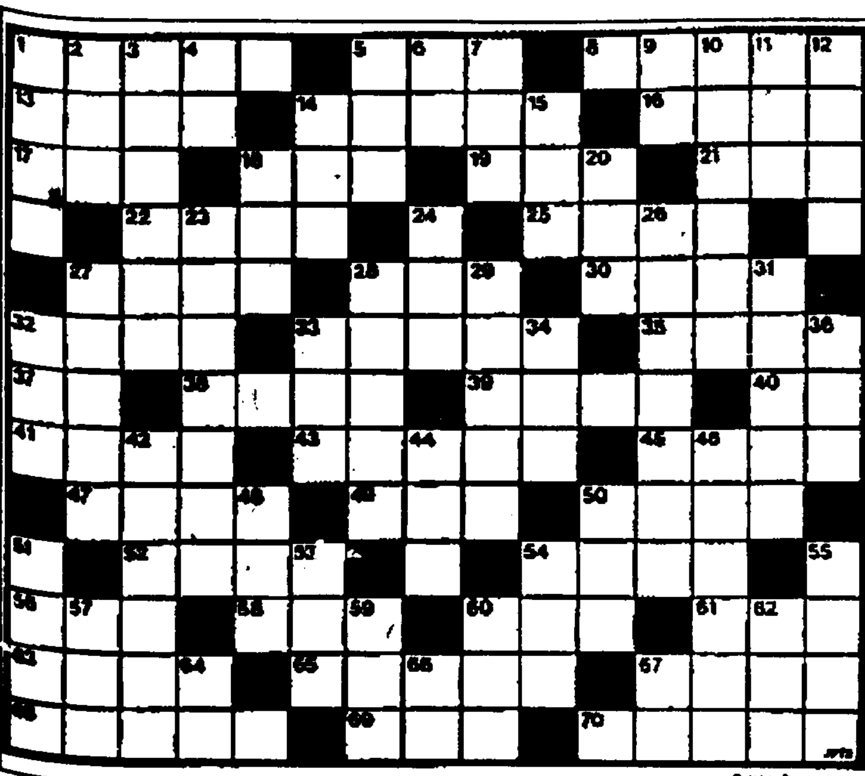
Het gezicht van Sint Maarten.

Shoppende Amerikanen rond de kerst in Front Street.

Lt. Gouvernor Dennis Richardson in zijn werkkamer.

In sommige gevallen rijzen de shantytowns toch weer uit de as omhoog ....

Toeristen welkom!

HORIZONTAAL: 1. Kledingstuk; 5. Deel van een boom; 8. Pook; 13. Ondeskundige; 14. Gewas; 16. Vulkanisch gesteente; 17. Gelofte; 18. Houding; 19. Elektrisch geladen deeltje; 21. Mannelijk dier; 22. Verharde huid; 25. Slimheid; 27. Jong dier; 28. Boom; 30. Paar; 32. Vrouw; 33. Onbepaald voornaamwoord; 35. Brandstof; 37. Dierengeluid; 38. Keur; 39. Cultusgebruik; 40. De onbekende; 41. Deel v.e. trap; 43. Comus; 45. Schrijfgerei; 47. Zijdeachtige beharing; 49. Pret; 50. Tocht; 52. Stuk hout; 54. Opslagplaats; 56. Liefkozing; 58. Gek; 60 Vals; 61. Herkauwer; 63 Natie; 65. Opstandeling; 67. Honingbij; 68. Scheidslijn; 69. Sportterm; 70. Godsdienst.

VERTIKAAL: 1. Paard; 2. Herkauwer; 3. Waterzucht; 4. Maanstand; 5. Insekt; 6. Slede; 7. Steen; 9. Reeds; 10. Keep; 11. Bijbelse figuur; 12. Verlichting; 14. Kolenemmer; 15. Duin; 18. Berg; 20. Muurholte; 23. Bestanddeel; 24. Deelgenoot; 26. Ravotten; 27. Herbergier; 28. Deel van het been; 29. Vent; 31. Onhandig; 32. Aanwijzend voornaamwoord; 33. Woonboot; 34. Schuw; 36. Loot; 42. Rode verfstof; 44. Stuf; 46. Metaal; 48. Totaal; 50. Snel; 51. Huidsmeer; 53. Voertutg; 54. Moment; 55. Grondsoort; 57. Bloeiwijze; 59. Onderricht; 60. Precies; 62. Familielid; 64. Dyne; 66. Dierengeluid; 67. In plaats van het zegel.

Oplossing vorige week

HORIZONTAAL: 1. Kajak; 5. Lev; 8. Mager; 13. Isar; 14. Venijn; 16. Vera; 17. Ser.; 18. Dok; 19. Lor; 21. Zat; 22. Grijs; 25. Sago; 27. Pook; 28. E.e.g.; 30. Dons; 32. Tune; 33. Etiek; 35. Eden; 37. Ar; 38. Rijst; 39. Zeel; 40. Do; 41. Bete; 43. Pezig; 45. Ader; 47. Erna; 49. Run; 50. Isis; 52. Odin; 54. Naja; 56. Erf; 58. Som; 60. Ban; 61. Kot; 63. Neen; 65. Luier; 67. Sela; 68. Kleur; 69. Dan; 70. Diner.

VERTIKAAL: 1. Kist; 2. Ase; 3. Jargon; 4. Ar; 5. Lek; 6. Enb; 7. Vijl; 9. A.v.; 10. Gezond; 11. Era; 12. Rats; 14. Vos; 15. NOS; 18. Dijk; 20. Rad; 23. Roerend; 24. Mei; 26. Goelasj; 27. Puree; 28. Etter; 29. Gezin; 31. Sedes; 32. Tab; 33. Esp; 34. Keg; 36. Nok; 42. Trofee; 44. Zus; 46. Diaken; 48. Ais; 50. Ian; 51. Genk; 53. Nol; 54. Nar; 55. Star; 57. Rel; 59. Mud; 60. Ben; 62. Ole; 64. Nu; 66. Ia; 67. Si.

Winnaar vorige week

UIT HET GROTE aantal inzendingen van de Amigoe-puzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Els Suart
Mayasweg 4
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe: Curaçao - Scherpenheuvel z/n, tot drie uur n.m.; Aruba - Caya Betico Croes 110 tijdens kantooruren; Bonaire: Kaya Gobernador Debrot 152 t.n.v. Hubert Linkels.

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur.

Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden:

AMIGOE-PUZZEL

Het is bewezen dat de meerderheid van de jeugdigen die met de justitie te maken krijgen, uit gebroken gezinnen komen. Zij zijn vaak groot gebracht in een vaderloos gezin, of het overkwam hen dat al in een vroeg stadium de vader of moeder het gezin verliet. Vaak brengen scheidingen ernstige wonden aan in het zieleleven van een kind. Ook al is de echtbreuk definitief en ook al is de echtscheiding de enige oplossing gebleken, probeer toch altijd een goede band te behouden met het kind. Nu wij naar het einde van het jaar toeleven, is dit de ideale tijd om onze kinderen, van wie wij gescheiden leven, te bewijzen dat zij nog steeds een ruime plaats hebben in ons hart.

Stichting Maatschappij en Politie Curaçao

ABN AMRO, ING en Rabobank jagen op vermogende klanten

AMSTERDAM - Schrik niet als u de komende maanden een telefoontje krijgt van uw bank. De kans dat u rood staat, is natuurlijk aanwezig. Maar waarschijnlijk is het uw nieuwe "account manager", die u gaat verleiden tot een "prettig gesprek" over uw persoonlijke financiële situatie. Zeker als u behoort tot de categorie "Meer Bemiddelde Relaties" (jargon: MBR's) met een salaris of vrij beschikbaar vermogen van tenminste één ton. Wie minder heeft "consumeert teveel".

De rijken en zij die daar gezien hun snelle carrière op termijn toe gaan behoren staan in het middelpunt van de belangstelling. Niet alleen bij sjieke *private banks* als Meespierson, Labouchère en Kempen + co. Inmiddels lopen ook ABN AMRO, ING Bank en Rabobank zich voor hun gegoede clientele het vuur uit de sloffen.

De drie grote banken lokten hun klanten tien jaar geleden én masse vanuit het warme kantoor naar ijskoude automatische tellermachines (-bankomatiko's). Efficiënt, dat zeker. Maar funest voor de afzet van nieuwe diensten en produkten. Dus zijn de drie anno 1995 weer druk op zoek naar het broodnodige "contact-moment".

Heeft het bancaire supertrio zijn klanten tot nu toe verwaarloosd? Beslist niet, meent mr. H. Rutgers, directeur generaal particulieren bij ABN AMRO. Volgens hem is er sprake van een min of meer natuurlijke evolutie. "Vroeger was bankieren een puur zakelijke aangelegenheid. Je had een girorekening en hooguit een krediet, meer niet. Intussen zijn die transacties grotendeels geautomatiseerd. Je ziet je klanten minder, dus moet je ze nu weer zelf gaan opzoeken."

R. van Diem, manager financiële planning bij de Rabobank Nederland, signaleert zelfs een duidelijke trend. "Financieel advies komt nu beschikbaar voor een grote doelgroep die zich daar zelf tot nu toe nauwelijks van bewust was. Daarmee bedoel ik niet de happy few, want die stond altijd al in de belangstelling, maar de grote groep daar vlak onder."

Ook bij ING Bank neemt de aandacht voor vermogende particulieren toe. Ch. van Zelm, hoofd private banking ING Bank Nederland: "Voorheen begeleidden wij ondernemers zeg maar twintig jaar, zowel privé als in het bedrijf. Daarna verdwenen ze plotseling naar gespecialiseerde private banks. Dat konden wij niet langer met lede ogen aanzien."

Wanneer rekenen banken hun cliënten nu eigenlijk tot de categorie meer bemiddelde relaties? De criteria die ABN AMRO, Rabobank en ING Bank daarvoor hanteren komen ruwweg overeen.

ABN AMRO onderscheidt drie doelgroepen: Private, personal en normale cliënten. *Private clients*, goed voor een vermogen van minimaal één miljoen, mochten zich altijd al verheugen in een speciale behandeling. Voor de iets minder welvarende tweede categorie, de meer bemiddelde relaties, gelden geen harde grenzen. Vermogen kan een criterium zijn, maar dat hoeft niet. De laatste categorie zijn de gewone rekeninghouders.

Rutgers rekent voor dat zijn bank ongeveer 18 à 20 procent van de particuliere markt in handen heeft. Dat komt overeen met 3 miljoen klanten. Daarvan behoren er 50.000 tot de categorie private en 400.000 tot de *personal clients*.

Bij de Rabobank komt iemand voor persoonlijke financiële advisering in aanmerking als hij grosso modo beschikt over een vrij beschikbaar vermogen van één ton tot ongeveer 3 à 5 miljoen gulden. Daarboven verwijst de bank relaties door naar Schretlen + co, haar private-bankingdochter. De Rabobank, waarbij één op de twee Nederlanders een rekening aanhoudt, beschikt naar eigen zeggen over een arsenaal van ongeveer 600.000 MBR's.

De persoonlijke benadering bij ING Bank begint bij klanten met een inkomen van minimaal één ton. Die krijgen een account manager toegewezen. Wie meer dan tweeeneenhalve ton verdient wordt daarnaast geadviseerd door één van de private banking-teams op de vijf regiokantoren. De bank heeft voor die groep geen aparte dochter.

Hoe groot de doelgroep precies is, kan de bank niet kwantificeren. Directeur F. Elias: "Om de eenvoudige reden dat we veelal niet weten hoeveel een klant verdient. Datzelfde geldt ten aanzien van zijn vermogen. Je weet alleen hoeveel iemand bij ons geparkeerd heeft. Maar dat zegt nog niets over zijn totale vermogen."

Dat de waarde van die getallen beperkt is, blijkt ook uit de recentste gegevens van het CBS. Volgens die statistieken telde Nederland in 1991 "-slechts" 650.000 mensen met een financieel vermogen van tenminste één ton. Dat is aanzienlijk minder dan het totaal van alleen al de MBR's die ABN AMRO en Rabobank zeggen te bedienen.

De Wereldbank steekt 2,1 miljoen Duitse mark in de Kroatische zakenbank Trascanska Stedionica. Het is haar eerste bijdrage aan een zakenbank in het jonge land. Trascanska Stedionica beschikt total over een kapitaal van 15 miljoen mark. De investering komt van het IFC, het onderdeel van de Wereldbank dat zich hoofdzakelijk met de financiering van particuliere projecten in arme landen bezig houdt.

*****

Het amerikaanse bedrijf Psinet, dat online-computeraansluitingen verzorgt, wil een belang van 10 procent in World Online. Daarin zitten NS Telecom, dochter van de Nederlandse Spoorwegen en uitgeversbedrijf Audax. Psinet wil hiervoor Nf 1 miljoen betalen. Volgend jaar willen de Amerikanen dat belang met nog eens 10 procent uitbreiden.

*****

Het Britse hotelconcern Forte verkoopt de Amerikaanse keten Travelodge voor 114 miljoen pond (Nf 283 miljoen) aan Hospitality Franchise Systems, exploitant van onder meer de hotelketens Howard Johnson, Days Inn en Ramada. De transactie is onderdeel van pogingen van Forte te ontkomen aan een ongewenste overneming door het Britse concern Granada, dat een bod heeft uitgebracht van 3,3 miljard pond (Nf 8,2 miljard).

*****

Een consortium onder leiding van de overheidsmaatschappij Energie Beheer Nederland en Clyde Petroleum gaat een nieuw gasveld exploiteren op de Noordzee. Het P6 zuid-veld is goed voor een dagelijkse produktie van ongeveer 810.000 kubieke meter. Het staat nog niet vast hoe lang de exploitatie vol te houden is. Het consortium investeert Nf 40 miljoen in de gasproduktie.

*****

De economie van Spanje is in het derde kwartaal met 2,9 procent gegroeid ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Vergeleken met het tweede kwartaal kwam de groei uit op 0,5 procent. In de maanden april, mei en juni vergeleken met dezelfde maanden vorig jaar lag de groei op 3,1 procent.

*****

DAMRAK

Matte beurs sluit ruim punt hoger

AMSTERDAM - Op een doodstille Amsterdamse beurs konden kleine omzetten gisteren al zorgen voor redelijke koersfluctuaties. Handelaren spraken over een "doodstille beurs", waar beleggers bij afwezigheid van de grote partijen die zich voorbereiden op kerst, bepaalde koersen flink op willen poetsen. De AEX profiteerde er niet echt van, met een stijging van 1,16 punt tot 481,52. In verband met het kerstweekeinde werd de handel al om 13.30 uur stilgelegd.

Ook voor de komende week verwachten handelaren een erg flauwe en inactieve sfeer. Na kerst is de beurs dit jaar alleen nog op woensdag en donderdag open. "Dan gaat niemand echt actief handelen. We lijken aan een winterslaapje begonnen", aldus een commissionair.

Amsterdam bleef achter bij de meeste andere Europese beurzen. Over de hele linie gingen de indexen daar met een half procent omhoog. In Londen kwam de FT-SE 100-index daar met een winst van 25 punten zelfs nog boven uit. In Frankfurt ging de DAX met driekwart procent omhoog.

De obligatiemarkt was weer vast gestemd, na drie dagen van flinke duikelingen. De meeste leningen lagen een tot twee dubbeltjes hoger. De dertigjarige staatslening met expiratie in 2023 steeg 35 cent in waarde tot een index van 198,70. De dollar was 0,55 cent meer waard bij Nf 1,6175.

Bij de hoofdfondsen was DSM vast gestemd. De cyclische waarden liggen al enkele dagen goed. "En ik denk dat er meer aan de hand is dan een flinke poetsbeurt voor een aantal aandelen", aldus een handelaar. "Je ziet dat de onderliggende waarden goed zijn."

DSM klom Nf 2,40 tot Nf 130,50. Akzo Nobel werd een gulden meer waard (Nf 185,80). Pakhoed ging Nf 1,20 omhoog tot Nf 43,50. Havenfonds Van Ommeren werd bij sluiting tegen een acht dubbeltjes hogere koers aangeboden (Nf 49).

Hunter Douglas, een ander industrieel fonds, was Nf 2,50 meer waard op Nf 73. Ook Hoogovens was relatief gewild, met een stijging van een gulden. Pakketjes of "handjes" aandelen, die werden aangeboden via de optiebeurs, zorgden rond het middaguur nog voor enige drukte. Bij sluiting was dat effect echter alweer weggeëbd.

Verlies van enige omvang was er alleen voor uitgever VNU, die met zeven dubbeltjes echter relatief weinig inleverde (Nf 218,20).

OESO optimistisch over economie industrielanden

PARIJS - De economische ontwikkeling in de industrielanden is dit jaar wat minder gunstig geweest dan in 1994 en bleef ook achter bij de verwachtingen. Maar vrees voor een verdere verzwakking van de conjunctuur hoeft niet te bestaan. Er is een goede basis voor een economische opleving in de komende twee jaar.

Die optimistische verwachting spreekt de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) uit in haar halfjaarlijkse rapport over de vooruitzichten voor de 25 aangesloten industrielanden. Daarin is de raming van de economische groei in het OESO-gebied voor 1995 ten opzichte van het rapport van juni verlaagd van 2,7 tot 2,4 procent. Van de belangrijkste landen stelden vooral Japan en Duitsland teleur.

Hoewel er op het moment sprake is van groeivertraging, vooral in Europa, zijn de voorwaarden voor verdere expansie nog steeds gunstig. De inflatie is laag, de rente is in veel landen gedaald en de belangrijkste wisselkoersen zijn beter in overeenstemming met de fundamentele economische verhoudingen. Dat zal ervoor zorgen dat de bedrijvigheid en het vertrouwen bij de consumenten weer opleven na de teruggang in sommige landen in de afgelopen maanden, aldus de OESO.

Volgens het rapport zal de economische groei in het OESO-gebied toenemen van 2,4 procent dit jaar tot 2,6 procent in 1996 en 2,8 procent in 1997. De Verenigde Staten zullen na de 3,3 procent van dit jaar een stapje terug moeten doen naar 2,7 procent volgend jaar en 2,6 procent in 1997. Duitsland daarentegen zal een opgaande lijn laten zien van een teleurstellende 2,1 procent dit jaar naar 2,4 procent in 1996 en 2,7 procent in 1997. Daarvan kan Nederland als belangrijke handelspartner van de Duitsers profiteren.

Voor alle Europese OESO-landen samen voorspelt het rapport een licht dalende lijn. De groei zal afnemen van 2,9 procent dit jaar tot 2,6 procent in 1996 om het jaar daarna weer iets op te lopen naar 2,7 procent.

Het grootste zorgenkind is nog steeds Japan. De OESO heeft haar groeiraming voor 1995 scherp verlaagd van 1,3 tot 0,3 procent. Maar ook in Japan lijkt de situatie ten goede door te gaan doorbreken. De OESO houdt het op een groei van 2,0 procent in 1996 en 2,7 procent in 1997. Het economisch herstel zou baat hebben bij een verdere waardevermindering van de yen. Verder is het zaak de financiële problemen in het Japanse bankwezen zo snel mogelijk op te lossen, aldus de OESO.

Ondanks de gestage economische groei zal de werkloosheid maar weinig afnemen. Volgens het rapport zal het percentage werklozen onder de beroepsbevolking in het OESO-gebied slechts mondjesmaat dalen van gemiddeld 7,8 dit jaar tot 7,7 volgend jaar en 7,6 in 1997. Het probleem is in Europa het grootst. Daar zal het werkloosheidspercentage boven de 10 blijven. Het rapport voorspelt wel een daling van 10,8 procent dit jaar naar 10,3 procent in 1997.

Generale Bank mogelijk naar Amsterdamse beurs

ROTTERDAM - De grootste bank van België, Generale Bank (GB), denkt aan een notering op de Amsterdamse effectenbeurs. Tot nu toe worden de aandelen van de Generale Bank alleen via een Asas-notering verhandeld. Volgens dat systeem kan in Amsterdam worden gehandeld in buitenlandse aandelen in de eigen valuta's. Vandaag is GB door de overname van Credit Lyonnais Bank Nederland (CLBN) de op drie na grootste bank van Nederland geworden.

Een notering voor aandelen Generale Bank in Amsterdam zal op haar vroegst in 1997 worden aangevraagd. Eerst wil de bank haar naamsbekendheid in Nederland vergroten. Daartoe start ze de vanaf begin 1996 een grootscheepse reclamecampagne via alle media, zei de Belg J. Tack na afloop van de bijzondere aandeelhoudersvergadering van CLBN in Rotterdam. Tack is lid van het zeven man tellend directiecomite van Generale Bank in Brussel.

Gb wil ook meer kantoren in de grote steden in Nederland vestigen. CLBN had in sommige steden slechts één of twee kantoren. In totaal telde CLBN in Nederland 79 kantoren. GB richt zich in Nederland vooral op de middelgrote en grote bedrijven en op de meer vermogende particulieren.

Tack wil ook Nederlandse institutionele beleggers interesseren voor het aandeel Generale Bank. "We hebben tot nu toe naast Belgische en Franse, vooral Amerikaanse en Britse beleggers." Het aandeel staat behalve aan de beurs in Brussel ook genoteerd aan de beurzen in Londen en New York.

[redacted]

GENEVE - Moskou is dit jaar de duurste stad in Europa geworden. Buiten Europa zijn de kosten van levensonderhoud alleen in de Japanse steden Tokyo en Osaka hoger. Amsterdam staat op de Europese ranglijst op de 21ste plaats en op de wereldranglijst op een gedeelde 41ste, samen met Dar es Salaam in Tanzania.

Dat blijkt uit het jongste halfjaarlijkse onderzoek van Corporate Resources Group in Genève, een bureau dat informatie verzamelt voor bedrijven en instellingen die werknemers in het buitenland hebben. Het onderzoek omvat de prijzen van goederen en diensten in 136 grote steden. Moskou kwam bij het vorige onderzoek nog als achtste uit de bus. De sprong op de ranglijst is het gevolg van een flinke stijging van de dollarprijzen in westerse winkels in de Russische hoofdstad. St. Petersburg is goedkoper, maar neemt wel een gedeelde zeventiende plaats in met Parijs.

Onder de tien duurste steden zijn er vijf in Europa. Behalve Moskou zijn dat Genève op de vierde plaats, Zürich (5), Oslo (6) en Kopenhagen (7). Peking staat op de achtste positie, de Gabonese hoofdstad Libreville op de negende en Seoul (Zuid-Korea) op de tiende. Het goedkoopst zijn Monterrey (Mexico), Mexico City, Harare (Zimbabwe) en Lagos (Nigeria).

De duurste stad, Tokyo, heeft een prijsindexcijfer van 202, en de goedkoopste, Monterrey, een cijfer van 74. Als uitgangspunt geldt een index van 100 voor New York. Amsterdam zit op 107.

Het kostenverschil tussen de duurste en de goedkoopste steden is dit jaar met bijna een derde afgenomen. Dat komt door de internationale vermindering van de inflatie en veranderingen in de wisselkoersen. Landen met een harde valuta, zoals Nederland, Duitsland en Zwitserland, zijn duurder geworden.

Starke Diekstra zoekt aansluiting bij Heidemij

NIEUWEGEIN - Het bouwadviesbureau Starke Diekstra en Holding Grabowsky + Poort, een werkmaatschappij van Heidemij, voeren besprekingen over een vergaande samenwerking. Deze zal tot stand worden gebracht door overneming van alle aandelen Starke Diekstra door Grabowsky.

Door de voorgenomen samenwerking ontstaat binnen Heidemij een gespecialiseerde combinatie met een omzet van Nf 120 miljoen. De samenwerking zal geen gevolgen hebben voor het 730 man tellende personeel (600 bij Grabowsky, 130 bij Starke Diekstra).

De activiteiten van Starke Diekstra zullen onder eigen naam en met handhaving van de huidige organisatie worden voortgezet. Beide ondernemingen denken elkaars activiteiten te kunnen aanvullen. De combinatie zal inspelen op de groeiende behoefte bij opdrachtgevers in de bouw- en huisvestingsmarkt aan een compleet, geïntegreerd pakket van diensten, zoals strategisch beleid, planning, ontwerp, bouwvoorbereiding, directievoering, huisvesting, milieu, waterbouw en technische installaties.

Grabowsky + Poort is een internationaal werkend ingenieursbureau. In juni verwierf het een positie op de Belgische markt door de overneming van Gedas. Voor Starke Diekstra betekent de samenwerking een mooie kans internationaal uit te breken, iets wat de laatste tijd door allerlei bestuursstrubbelingen wat uit het zicht is geraakt. Het bureau heeft een tumultueuze tijd achter de rug. Vorig jaar barstte tussen wijlen oprichter Frans Diekstra en zijn collega-directieleden M. Verwoert en S. Menheere een felle machtsstrijd los. Diekstra werd te vooruitstrevend technologisch beleid verweten en moest in december het veld ruimen.

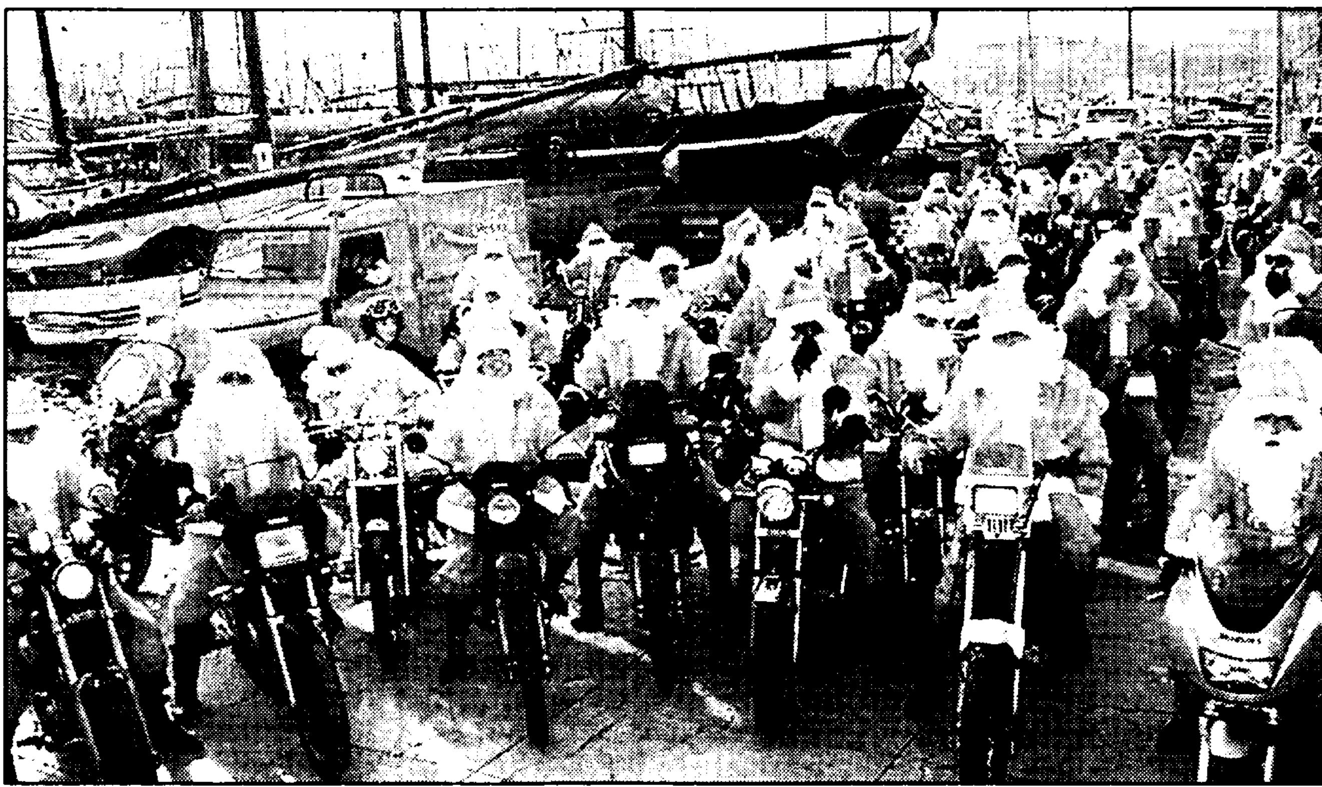
Diekstra liet het er echter niet bij zitten en wist de (familie)aandeelhouders achter zich te krijgen. Die stuurden op hun beurt Verwoert en Menheere de laan uit, waarna Diekstra op zijn oude post terugkeerde. Op 12 mei overleed Diekstra echter plotseling. Een nieuwe directie nam de wacht over en draaide allerlei beleidsbeslissingen van Diekstra terug. Investeringen in computertechnieken werden teruggedraaid en een aangekondigde uitbreiding in het buitenland ging niet door.

De plaats van Diekstra werd tijdelijk ingenomen door president-commissaris R. van den Heuvel met gedelegeerde bevoegdheden. De nabestaanden van Diekstra vatten vervolgens het plan op om hun meerderheidsbelang te verkopen. Heidemij praat thans ook met hen over overneming van de aandelen.

Vandaag (en morgen en overovermorgen) vroeger

Op 23 december 1867 werd geboren **Madame C.J. Walker** die de eerste zwarte Amerikaanse miljonaire zou worden. Zij heeft haar fortuin vergaard door het zakelijk goed uitbuiten van de formule die zij had ontdekt voor het ontkroezen van haar.
Akihito, die in 1989 keizer van Japan werd, is op deze dag in 1933 geboren. Hij is de eerste Japanse kroonprins geweest die naar een school met 'gewone' burgers ging en hij is getrouwd met een burgervrouw die hij tijdens het tennisen had leren kennen.
Op 24 december 1524 stierf **Vasco da Gama** in India. Deze Portugese zeevaarder was er als eerste Europeaan in geslaagd een scheepvaartroute van Europa naar India om Zuid-Afrika heen tot stand te brengen.
In 1906 vond de **eerste radio-uitzending** in de Verenigde Staten van Amerika plaats.
Op 25 december in het jaar 800, toen **Karel de Grote** knielde in de Sint Pieter in Rome, greep de paus een gouden kroon van het altaar en zette die Karel op het hoofd. De kroning geeft het begin aan van het heilige Roomse rijk.
De geboortedag van **Clara Barton** (1821), de oprichtster van het Rode Kruis in Amerika en van de Engelse natuurkundige **Isaac Newton** (1642).
Op 26 december 1893 is **Mao Zedong** geboren, de latere Chinese leider.
Tweede Kerstdag is ook de geboortedag geweest (in 1792) van **Charles Babbage**, die met de uitvinding van de analytische motor beschouwd wordt als de geestelijke vader van de computer.

Stalen Rudolphen startklaar

In Marseille stonden donderdag zo'n 50 kerstmannen op hun motors klaar om cadeautjes rond te brengen op de kinderafdelingen van allerlei ziekenhuizen in de Zuid-Franse havenstad. Wanneer er geen sneeuw ligt voor de arreslee moet het roodneuzige rendier van vlees en bloed op stal blijven staan voor zijn gemotoriseerde assistent.

Romeinen in Nederland dankzij expansie boeren

De oude Romeinen hadden Nederland niet bereikt als zij in de vroege fase van hun kolonisatie niet hadden gezorgd voor een goed georganiseerde agrarische sector. De schaalvergroting door boeren op het platteland was tussen de vijfde en tweede eeuw voor Christus een belangrijke voorwaarde voor expansie.

Een team van archeologen onder leiding van **P. Attema** van het Groninger Instituut voor Archeologie heeft deze ontdekking dit jaar gedaan tijdens veldverkenningen rond de antieke stad Lanuvium nabij Rome. De medewerkers van de Groningse universiteit onderzochten de wijze waarop Rome haar directe omgeving koloniseerde en exploiteerde voor agrarische doeleinden.
"De romeinen waren in hun kolonisatie-politiek sterk gericht op produktie. Schaalvergroting in de agrarische sector was noodzakelijk want zo hield de voedselvoorziening gelijke tred met de uitbreiding van hun rijk", aldus Attema.

Zijn onderzoeksteam kwam op basis van resten van bewoning (aardewerk) tot de conclusie dat rond de vijfde eeuw voor Christus op elke heuvelsysteem een centraal gelegen Romeinse boerderij lag. In de periode daarvoor was de bewoning veel meer verspreid.

25-Miljoenste passagier dit jaar op Schiphol

Luchthaven Schiphol heeft donderdagmorgen met de ontvangst van de 25-miljoenste passagier van dit jaar een nieuw record gevestigd. Vorig jaar passeerden 23,6 miljoen mensen de luchthaven.
Volgens de oorspronkelijke prognoses zou het record van 25 miljoen luchtreizigers per jaar pas in 2003 bereikt worden. De vrees van de fracties in de Tweede Kamer dat de groei van Schiphol sneller verloopt dan was verwacht, lijkt dus terecht. Voor volgend jaar verwacht Schiphol 26,5 miljoen reizigers. Het is hiermee de **vierde luchthaven** van Europa, na **Londen**, **Parijs** en **Frankfurt**.
De 25-miljoenste passagier was mevrouw **Sukanya Jindamaneerat**, die donderdagochtend met het vliegtuig uit Bangkok arriveerde. Zij kreeg van president-directeur H. Smits van Schiphol voor 2500 gulden aan waardebonnen voor de belastingvrije winkels op de luchthaven en een bloemetje uitgereikt. Voor de bemanning en de overige passagiers was er champagne.

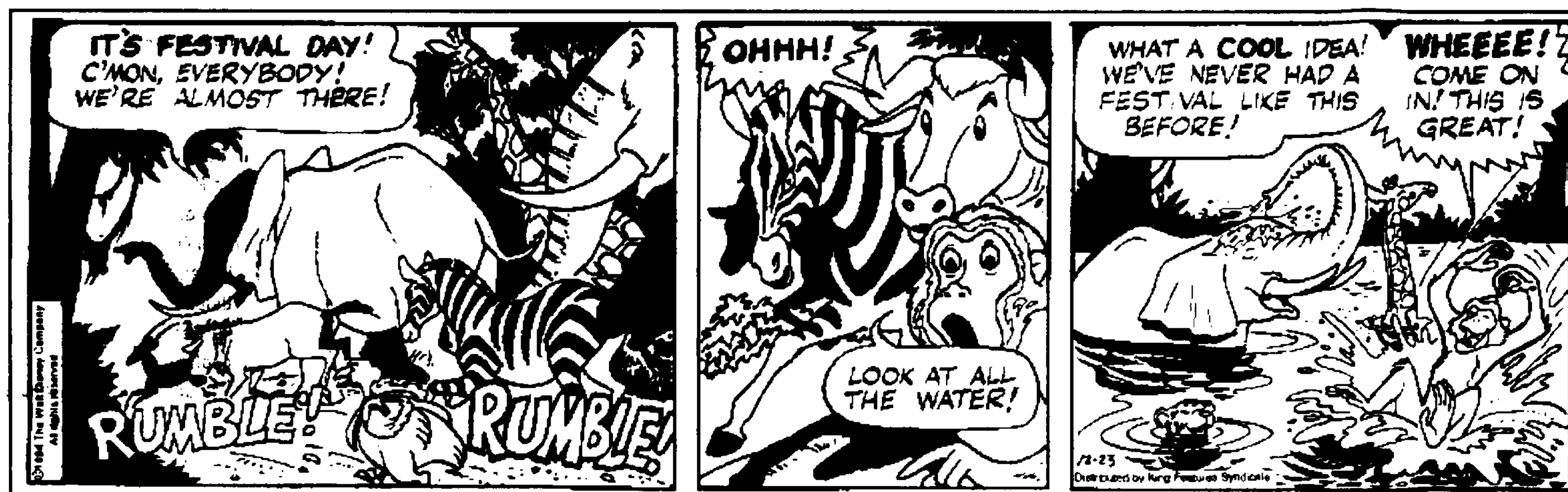
Boven mijn bed is fancultuur in Nederland in beeld gebracht

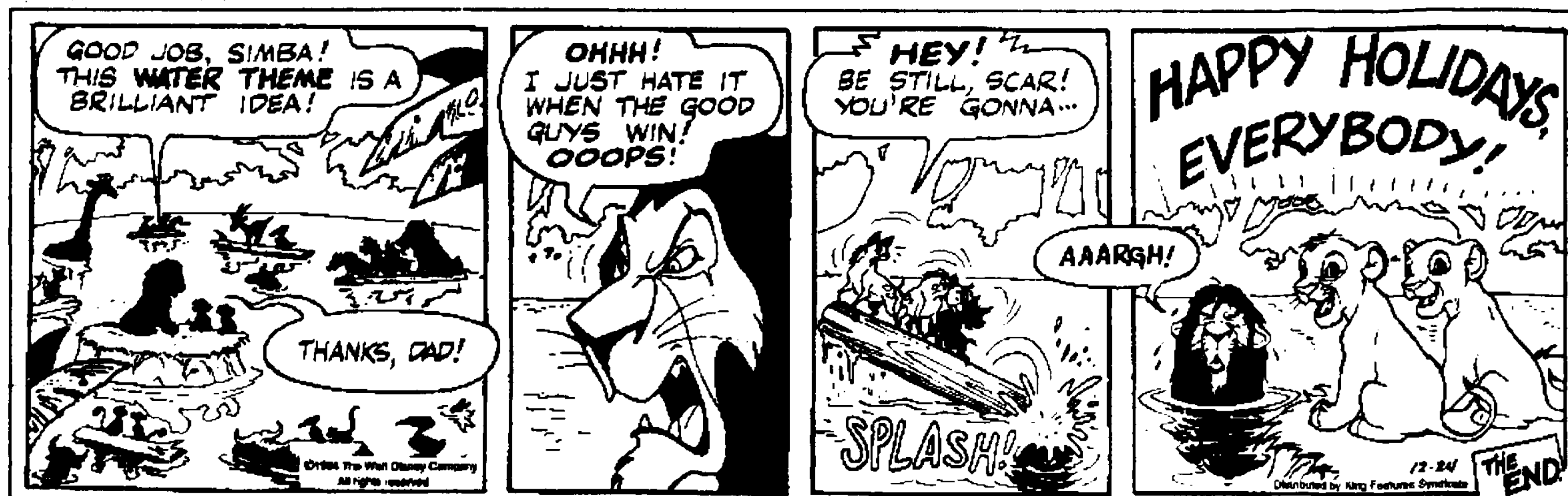
"Wat zag je er weer lief uit op de tv.
Ik wou de televisie wel omhelzen. Maar mijn ouders zaten erbij dus moest ik me inhouden. Met als gevolg dat ik wel een pluk haar uit mijn hoofd heb getrokken en ik mijn been, tot bloedens toe, heb geknepen."
Je zou als beroemd Nederlander deze passage maar tegenkomen in je fanmail. Het citaat is afkomstig uit één van de brieven die muzikant **Ernst Jansz** tijdens de hoogtijdagen van de Nederlandstalige popgroep *Doe maar* in de jaren tachtig in zijn bus vond. Het stukje puberproza staat vermeld in het boek "Boven mijn bed, fancultuur in Nederland" dat onlangs is verschenen. Het werkje is uitgegeven door de Stichting Popmuziek Nederland in een serie over popmuziek waarin al vier boeken verschenen.
De wetenschappers **Ans Aerts** en **Ingrid Janssen** schreven het boek over fans in Nederland. Zij bekeken het fenomeen popfan vanuit hun studie communicatiewetenschappen aan de universiteit in Nijmegen. Delen van hun scriptie hebben zij verwerkt in het boekje, samen met nieuwe interviews met doorgewinterde fans van diverse artiesten. Het duo werd begeleid door **Paul Rutten**, bekend pop-wetenschapper.
"Een interessant fenomeen," noemt Ans Aerts het fan-zijn. Voor haar studie sprak zij met zeven fans van respectievelijk **Gloria Estefan**, **Bon Jovi**, **New kids on the block** en **Candy Dulfer**. Samen met Janssen ondervroeg zij voor het boekje nog eens tientallen fans van onder anderen **Michael Jackson** en **The Beatles** over hun passie.
Janssen mocht voor haar studie de fanmail van Ernst Jansz lezen die op een of andere manier bij de Stichting Popmuziek Nederland terecht was gekomen. Delen van haar bevindingen zijn te lezen in het boek.
"Het hebben van een idool is voor sommigen een hulp in het leven," zegt Aerts. "Als ze in de put zitten, en er is zo snel niemand bereikbaar om tegen aan te praten, dan zetten ze een cd-tje op. Of ze praten tegen een poster van hun idool aan de muur."
Volgens het duo is het voor het eerst dat dwepend Nederland, als het gaat om pop-artiesten, in kaart is gebracht. Aerts en Janssen keken niet naar fans (en hun clubs) in andere sectoren, hoewel in het boekje wel wordt gesteld dat de op een na grootste fanclub die van Ajax is. In totaal kent het officiële fanclub-circuit ruim 58.000 aanhangers verdeeld over 61 clubs. Daarbij zijn er natuurlijk nog ettelijke tienduizenden die zwijmelen zonder dat zij zijn aangesloten bij een club.
Fans zijn er in vele soorten en maten, zo ontdekten Aerts en Janssen. De een reist zijn of haar idool over de ganse aardbol na, bezoekt alle concerten en spaart bij wijze van spreken alles dat met de beroemdheid in kwestie te maken heeft. De ander doet het rustiger en heeft genoeg aan een cd of poster.
"Het is heus niet zo dat fans alles van hun idool pikken," weet Aerts. "Een aanhanger van megaster Jon Bon Jovi bijvoorbeeld toonde zich nogal verontwaardigd omdat haar idool in een interview had gevloekt. Dat paste niet bij zijn grote voorbeeld. Aan de andere kant kreeg een Elvis-fan van 42 jaar nu nog tranen in de ogen bij het praten over zijn idool."

Aerts en Janssen waren van plan om met hun boek het stereotiepe beeld te doorbreken dat leeft over de gemiddelde popfan: Iemand die bij wijze van spreken het bewustzijn verliest, juist op het moment dat hij of zij in beeld komt. Ans moet erkennen dat het beeld met boven mijn bed niet helemaal verdwenen is. Het boekje wemelt namelijk van de aanhangers die hun oneindige bewondering voor hun idool niet onder stoelen of banken steken.
Of, om met Gloria Estefan-fan Sandra te spreken: "Ik denk altijd: Als Gloria Estefan doodgaat, ga ik ook dood."

THE LION KING

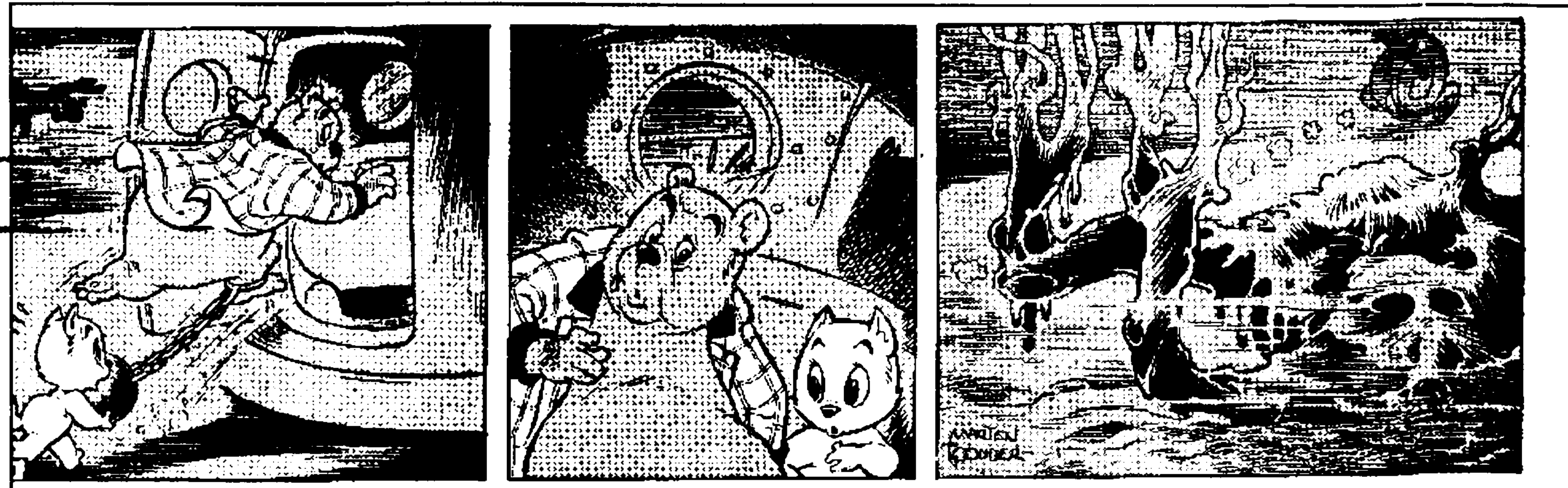
Door Disney

HEER BOMMEL EN DE WILDE WAGEN

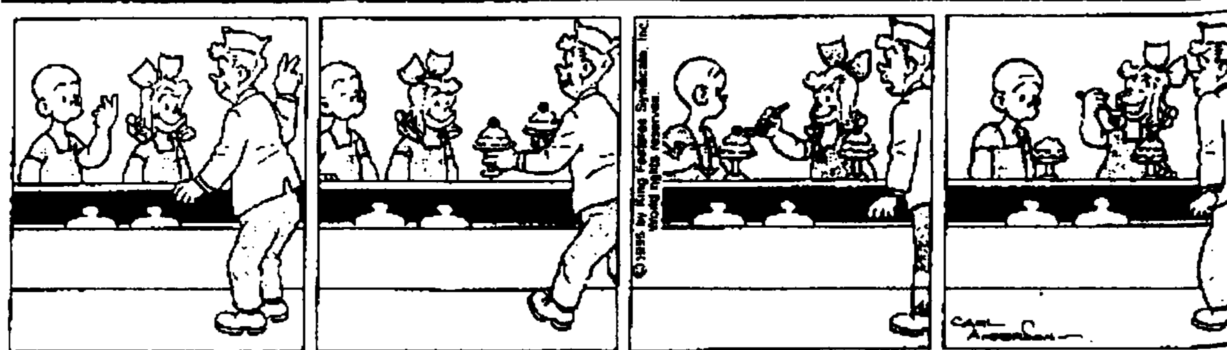
Door Marten Toonder

4914 - In de nevels boven de reizigers fladderde een vreemde vogel rond, die de kale nek strekte en een kreet uitstiet, die de geschokte toehoorders door merg en been drong.
"De Horrekop!" riep heer Ollie. "Het vertreksein. Vlug! We moeten instappen, anders is het te laat!"
Met deze woorden sprong hij de koets in en Tom Poes, die de kogel droeg, moest hem wel volgen. Dat deed hij met grote tegenzin, want hij had graag eerst willen weten wat het volgende reisdoel was.
Maar het was reeds te laat. Nauwelijks waren ze de nauwe kabine binnengetuimeld of de deur smakte dicht en het akelige voertuig zette zich hotsend en bonkend in beweging.
"Gelukkig", zei heer Bommel. "Nu kunnen ze ons niet meer inhalen, wie ze dan ook zijn. We zijn veilig, jonge vriend."
"Hm", mompelde Tom Poes. "Wat u veilig noemt. Deze wagen brengt u van de ene narigheid in de andere. Daar is hij immers voor gemaakt?"
"Praat maar", hernam heer Ollie. "Het kan me niet schelen. Je zult wel weer gelijk hebben. Maar ik heb liever een gevaar in de toekomst dan het onbekende gevaar van deze stad. Die Nachtwacht en die nevels en die beproevingen waren meer dan een heer verdragen kan. En de noodklok was te veel, die deed de deur dicht! Jij hebt gemakkelijk praten...."
Hij zweeg even en toen verscheen er een mildere trek op zijn doorgroefd gelaat.
"Maar", voegde hij er aan toe, "het was aardig van je, dat je me gevolgd bent, jonge vriend. Je bedoeling was goed."
Tom Poes zweeg. Want hoewel hij het niet met heer Bommel eens was,
begreep hij, dat er niets meer aan te doen viel. En zo spoedde de wilde
wagen zich dus voort naar een onbekende bestemming.

Stad tegen toeristische attractie

De Italiaanse stad **Venetië** heeft de duizenden duiven op het San Marcoplein dinsdag de oorlog verklaard. Het stadsbestuur wil de publiekstrekkers laten vangen en doden.
Volgens burgemeester **Cacciari** zijn ongeveer vijftienhonderd van de naar schatting vijfduizend vogels besmet met een vorm van salmonella. Zij vormen een gezondheidsrisico, met name voor kinderen en volwassenen met een aangetast afweersysteem.
De autoriteiten adviseren toeristen de dieren niet aan te raken: "Maar er is geen reden tot paniek". Bezoekers kunnen zonder problemen over het San Marcoplein, de huiskamer van de lagunestad, lopen.
De stad overweegt de dieren in kooien met graan te lokken en dan af te maken met een gas. De afgelopen dagen troffen de autoriteiten elke dag zo'n honderd dode exemplaren op het plein aan.

…GENDA

ARTSEN

VERENIGING VAN TANDARTSEN

…ende arts 23-24 december van …3.00 uur: L. Bool, …entrum Colon. Tel. 626945. …vallen 6461[illegible].

…IJKVERPLEGING …TICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

…r Gosieweg 15, tel. …882232; open van [illegible]-17.00 …ber Bandabou: [illegible] 16, …22; open van [illegible] …re verpleegkundige [illegible] …r 17.00 uur t/m 15 december …r tel. 681847 of page 310-1179

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

…35, tel. 648077/648387; open …t/m vr. van 07.00-17.00 uur. …ster tel. 642798. …iebureau diabetici: elke wo. van …1.00 uur. Voor informatie tel.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

…g 23 december:
…da: Muizenberg, Muizenberg …692390/692391.
…anwé, Caracasbaaiweg 191. Tel.

…24 december:
…da: De Savaan, De Savaan 109- …687770.

Punda: Antillean, Kaya Flamboyan 1-A. Tel. 376200/376208.
maandag 25 december:
Otrobanda: Conset, Conset Kavel G-23463. Tel. [illegible].
Punda: [illegible] Promenade, Tel. 376135/376[illegible].
[illegible]
[illegible] weg 90-A. Tel. [illegible].
Punda: [illegible] 25. Tel. 615648.

VERLOF BEGRAFENIS

(afgifte van 10.00-14.00 uur)
zaterdag 23 december:
S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.
zondag 24 december:
E. Cannister, Schotegatweg Oost 25.
maandag 25 december:
R. Martines, Mahuma Kaya H-337.
dinsdag 26 december:
H. Andrade, A.M. Chumaceiro Bulevar 13.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance: 112
Politie: 114
Brandweer: 114
Hospitaal: 624900
Aidslijn: 128
Kodela: 135
Artsendienst Bandabou: 641658
SOS-lijn (psych. hulp): 127
RCC (nood op zee): 637911
Dierenasiel: 654300
Dierenartsdienst: 614000
Thorax Centrum: 685917
Fundashon Lechi di Mama: 672289/375828/375023

Fundashon Famia Planea: 611323
Taxicentrale: 690747/690752
Reclcare Curaçao: 3216666

KERKDIENSTEN

EERSTE KERSTDAG

KLOOSTER ALVERNA: 10.00 uur.
BARBER: 24.00 uur; 09.00 uur.
BOCA SAMI: 08.00 uur.
BRIEVENGAT: [illegible] uur; 10.00, 12.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA: 22.30 uur; 09.00 en 11.30 uur.
COROMOTO: 23.00 uur; 08.00, 11.00, 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 23.00 uur; 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET: 22.30 uur; 10.00 en 19.00 uur.
JANWE: 06.00, 12.00 en 24.00 uur; 08.30, 12.00 en 19.00 uur.
KAPEL SEHOS: [illegible] uur; 09.30 uur.
KORAAL SPECHT: 24.00 uur; 11.00 en 18.00 uur.
LAGOEN: 22.00 uur; 10.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS': 24.00 uur; 10.30 uur.
MONTAÑA: 05.00, 08.30 en [illegible] uur; 09.00, 11.00 en 19.00 uur.
PIETERMAAI: 05.00, 08.00, 19.00 en 24.00 uur; 08.00 en 19.00 uur.
SANTA ANNA: [illegible] en 24.00 uur; [illegible] en 19.00 uur.
SANTA FAMIA: [illegible], 11.00 (Engels) en 23.00 uur; [illegible], 11.00 uur (Engels).
SANTA ROSA: 24.00 uur; 08.00, 11.00 en 18.30 uur.
SANTA MARIA: 05.00, 07.00, 17.00 en 23.00 uur; 07.00, 09.00, 11.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 22.30 uur; 11.00 uur.
SERU FORTUNA: 23.00 uur; 10.00 uur.
SERU GRANDI: 05.00 en 24.00 uur; 11.00 uur.
TERRA CORRA: 05.00, 08.00 en 24.00 uur; 08.00 en 18.00 uur.
SUAX: 18.30 uur.
STEENRIJK: 23.00 uur; 08.00, 10.00 en 18.00 uur.
SUFFISANT: 22.00 (Portugees) en 24.00 uur; 09.00 en 18.00 uur.
WESTPUNT: 23.00 uur; 08.30 uur.
WISHI: 23.00 uur; 09.00 en 18.00 uur.
ZUID-BONAM: 23.55 uur; 09.00 en 17.30 uur.

TWEEDE KERSTDAG

ALVERNA: 09.00 uur.
BARBER: 10.00 uur.
BRIEVENGAT: 18.30 uur.
BUENA VISTA: 109.00, 11.30, 17.00 [illegible] en 19.00 uur.
COROMOTO: 19.00 uur
GROOT KWARTIER: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET: 10.00 uur.
JANWE: 09.00 uur.
KAPEL SEHOS: 09.30 uur.
KORAAL SPECHT: 11.00 uur.
[illegible]: 10.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS': 10.30 uur.
MONTAÑA: 09.00 en 19.00 uur.
PIETERMAAI: 09.00 uur.
SANTA ANNA: 09.00 uur.
[illegible]: 09.00 uur.
[illegible]: 09.00 uur.
[illegible]: 09.00 en 18.30 uur.
SERU FORTUNA: 10.00 uur.
[illegible]
[illegible]: 10.00 uur.
[illegible] en 19.00 uur.
[illegible] uur.
WESTPUNT: 08.30 uur.
[illegible] uur.
ZUID-BONAM: 09.00 uur.

OUDEJAARSAVOND

ALVERNA: 10.00 uur.
BARBER: 23.00 uur; 09.00 uur.
BRIEVENGAT: 23.00 uur; 18.30 uur.
BUENA VISTA: 22.30 uur; 09.00, 11.30 en 19.00 uur.
COROMOTO: 24.00; 11.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 20.00 uur; 09.00 uur.
JANDORET: 19.00 uur; 19.00 uur.
JANWE: 22.30 uur; 12.00 en 19.00 uur.
KAPEL SEHOS: 09.30 en 19.30 uur; 19.30 uur.
KORAAL SPECHT: 23.00 uur; 19.00 uur.
MONTAÑA: 22.30 uur; 09.00 en 19.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS': 08.00 en 22.200 uur; 10.30 uur.
SERU FORTUNA: 09.00; 10.00 uur.
SERU GRANDI: 17.00 uur; 11.00 uur.
SANTA ANNA: 22.45 uur; 09.00 en 19.00 uur.
SANTA FAMIA: [illegible]; 09.00 en 11.00 (Engels). en 19.00 uur.
PIETERMAAI: 06.00 en 19.00 uur; 09.00 uur.
SANTA ROSA: 23.00 uur; 09.00 uur.
SANTA MARIA: 07.00, 09.00 en 23.00 uur; 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 22.30 uur; 10.00 uur.
SUFFISANT: 09.00, 18.00 en 22.30 uur; 09.00 en 18.00 uur.
TERRA CORA: 23.30 uur; 09.00 uur.
WISHI: 18.00 uur; 09.00 uur.
ZUID-BONAM: 08.30, 17.30 en 23.00 uur; 09.00 uur.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church (Oranjestraat 111): 09.30 uur Mrs. Y. Isidora; 23.00 uur gezamenlijke dienst Fortkerk.
Fortkerk (Fort Amsterdam): 09.30 uur ds. N. de Reus; 23.00 kerstnachtdienst.
Emmakerk (Barentslaan 11): geen dienst.

25 DECEMBER:
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur Rev. M. Jagessar.
FORTKERK: 09.30 uur ds. N. de Reus (kinderdienst).
EMMAKERK: 09.30 uur ds. L. Jagessar.

METHODIST CHURCH

Barrett Memorial (Abraham de Veerstraat): 10.00 uur kerkdienst.
Carey (Buena Vista): 08.00 uur kerkdienst.
Epworth (Essoweg): 08.00 en 18.00 uur kerkdienst.

GEREFORMEERDE KERK

Groot Kwartier (Arowakenweg 26): 08.30 uur kerkdienst (Ned.); 10.15 uur kerkdienst (Pap.).
Banderiba (Kwartje kavel 65): 10.00 uur kerkdienst (Pap).

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUSIA BENDITA

zo. om 10.00 uur dienst (tevens aparte zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai [illegible] (tel.: [illegible]).

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK

zo. 10.30 uur - Kaya G [illegible] 435.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH

Gooroebooroeweg (Mundo Nobo): za. 19.00 uur zangdienst; zo. 09.30 uur preekdienst.
Emmy Barthold kinderschool (Suffisant): zo. 12.00 uur dienst (Pap).

OVERLIJDEN

Plataforma Otrobanda

maakt het overlijden bekend van de heer

August B. Lo-Fo-Wong

in leven mede-oprichter en bestuurslid van de Stichting Plataforma Otrobanda.

Zijn liefde en inzet voor de wederopbouw van de binnenstad, met name van Otrobanda is voor ons een [illegible] geweest en heeft de basis gelegd voor de [illegible] in [illegible] zijnde wijkorganisaties. Wij zullen hem missen.

August, Rust in vrede.

Namens Plataforma Otrobanda
Sedney A. Jansen
Secretaris

…DS /

…DAY EVENING — DECEMBER 25, 1995

7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
(6:30) Praise the Lord		Mike Purkey	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		Praise the Lord	
Santa Claus A cross-cultural look at the evolution of the Santa Claus legend over the centuries. (R)		Houston Symphony Concert on Ice Exhibition and ensemble performances by top ice skaters set to music by the Houston Symphony Orchestra. Featuring Kristi Yamaguchi. (R)		[illegible]		[illegible]		Miss Marple "The Moving Finger" Jane Marple refuses to accept that Mrs. Symmington committed suicide; a second body is found and the poison-pen letters continue. (Part 2 of 2)	
News	CBS Evening News (CC)	Inside Edition Scheduled: [illegible]	[illegible]	[illegible] Peter Coyote. A young boy's close [illegible]					Dave's World Dave thinks about selling his Mustang, but decides to turn his life experiences into a book. (R)
(6:30) College Football Aloha Bowl -- Kansas vs. UCLA. From Honolulu. (Live) (CC)		Jeopardy! (CC)	[illegible]	[illegible] Stadium. (Live) (CC)					
Inside Politics [illegible]	[illegible] CNN	[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]	
[illegible] Houston Rockets at Orlando Magic		[illegible]		[illegible]		NFL Football [illegible] Stadium. (Live)			
(6:30) Pelicula ★★ "Beethoven" (1992, Comedia) Charles Grodin, Bonnie Hunt. Un veterinario [illegible] San Bernardo de una familia [illegible]		Pelicula ★★ "El Picaro Pelotero" (1992, Comedia) Tom Selleck, Ken Takakura, Aya Takanashi. Un envejecido jugador de béisbol enfrenta las dificultades de adaptarse a la cultura asiática.				Pelicula ★★½ [illegible] (1992, Drama) Bill Paxton, Ice T, William Sadler. Dos [illegible] atrapados por unos maleantes en una empresa [illegible]			(:45) Pelicula "Las Bicicletas Son Para el [illegible]"
[illegible]									
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible] (Adventure)		[illegible]		Space Ghost: Coast to Coast Christmas	
Movie ★★ "Beastmaster 2: Through the Portal of Time" [illegible] Heaser. An ancient hero is transported to [illegible] bring to destroy the world.		[illegible]		[illegible]		[illegible]		Movie ★★★ "Little Women" (1949, Drama) June Allyson, Peter Lawford, Elizabeth Taylor. [illegible] by Louisa May Alcott. The four [illegible] during the Civil War.	
Movie ★★★½ "Empire of the Sun" (1987) [illegible] English boy's life in a WWII internment camp in Japanese-occupied China.						[illegible] "Life Steam [illegible]" [illegible] Ruth Gordon. A demure secretary [illegible] for her body.			
Pelicula ★★★ "La Guerra de [illegible]" Comedia [illegible]		Pelicula ★★★ "El Amor [illegible]" [illegible]				[illegible]			
[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]	

[illegible]

…DAY EVENING — DECEMBER 26, 1995

7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
[illegible]									
Pelicula [illegible]		[illegible]		[illegible]		Pelicula [illegible] "[illegible] Leo" (1994, Comedia) [illegible]			
[illegible]		Telemundo		Noticiero de Colombia	Telenovela	El Noticiero (Noticiero [illegible])		Jaime Bayly en Vivo	

TELECURAÇAO

ZATERDAG 23 DECEMBER 1995
5.00 P.M. Telefiesta
6.00 P.M. Tempu pasá
6.03 P.M. Hosts of the West
7.00 P.M. [illegible]
[illegible]

ZONDAG 24 DECEMBER 1995
[illegible]
3.15 P.M. Now is the Time
4.45 P.M. Man drechi di Dios
5.00 P.M. Touched by An Angel
5.55 P.M. Wega di Number Kòrsou
6.30 P.M. Christmas in Nuremberg
7.00 P.M. Telecuerto
8.00 P.M. Telenotisias
8.30 P.M. Resumen di Notisias

[illegible] J. Haydn
[illegible]
[illegible]

MAANDAG 25 DECEMBER 1995
[illegible]
[illegible] Julese Opish
[illegible]
[illegible] P.M. The [illegible]
9.00 P.M. Perry Comos Christmas
10.00 P.M. Christmas [illegible]

DINSDAG 26 DECEMBER 1995
[illegible]
7.00 P.M. [illegible]
7.30 P.M. [illegible] Danny Palm
8.00 P.M. Telenotisias
8.30 P.M. [illegible] Williams
9.00 P.M. [illegible]
9.30 P.M. [illegible]
10.00 P.M. Konsierto [illegible]

Kerkdiensten

Verenigde Protestantse Gemeente van Curaçao

Fortkerk
24 december 09.30 uur Ds. N. De Reus

24 december om 23.00 uur gezamenlijke kerstnachtdienst op het Fortplein in Fort Amsterdam.
Ds. N. De Reus, Ds. M. Jagessar en Ds. L. Jagessar-Visser 't Hooft.
Verzoeke om 22.45 uur aanwezig te zijn.

25 december 09.30 A.M. Ds. N. De Reus

Ebenezerchurch (Oranjestraat)
24 december 18.30 uur service of lessons, carols and candles
24 december 09.30 uur Mevr. Y. Isidora (hulppredikant)
25 december 09.30 uur Ds. M. Jagessar

Emmakerk (Rio Canario)
24 december 09.00 uur Mevr. M. Holland (hulppredikant)
25 december 09.30 uur Ds. L. Jagessar

WIJ VAN DE AMIGOE

WENSEN IEDEREEN EEN ZALIG KERSTFEEST

